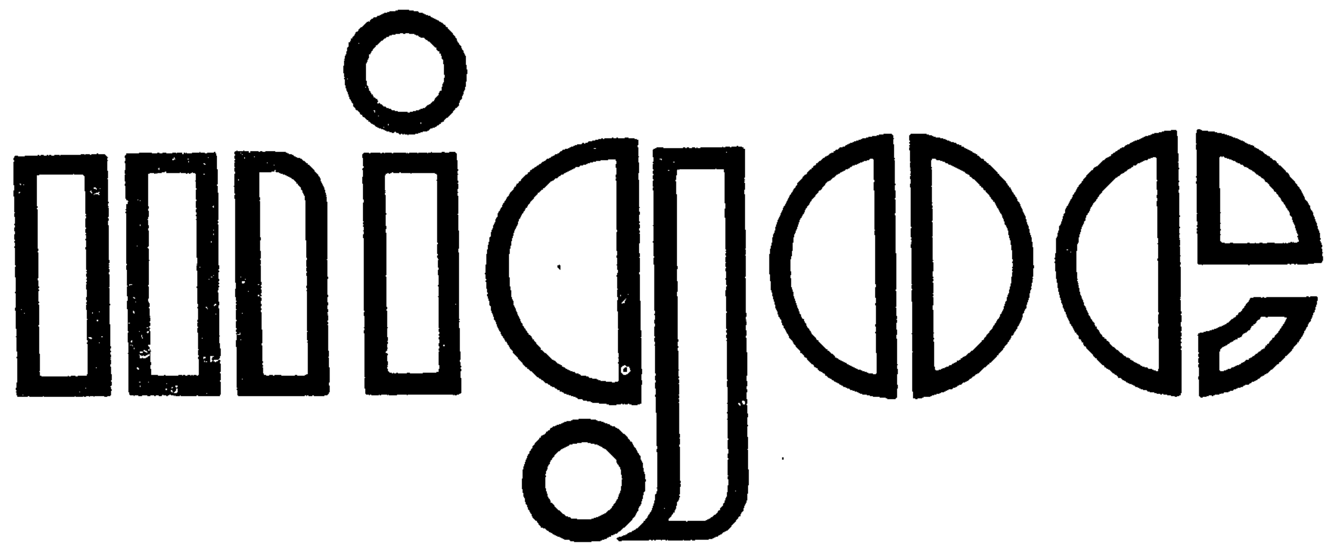

HOSNI MOEBARAK
.....onvoorwaardelijk.....

Vandaag

[illegible]STE JAARGANG – No.: 272

VRIJDAG 26 NOVEMBER 1982

D'Aubuisson verwijt VS ondermijning gezag

Salvadoriaans verzet verovert stad

SAN SALVADOR — De voorzitter van de Salvadoriaanse grondwetgevende vergadering en leider van de extreem-rechtse ARENA-partij, Roberto d' Aubuisson, heeft "gringos" (buitenlandse c.q. Amerikanen, red) ervan beschuldigd de Salvadoriaanse christen-democraten te ondersteunen bij pogingen zijn partij te ondermijnen.

D' Aubuisson haalde donderdag op een diner van zijn partij fel uit naar de christen-democraten die volgens hem pogen een coalitie te vormen binnen de Assemblee om hem als voorzitter te wippen. "Zij geloven dat zij met de steun van de gringos en alle internationale hulp ons een nederlaag kunnen toebrengen", zo schreeuwde D'Aubuisson doelend op Amerikaanse steun aan de gematigde christen-democraten. Volgens d'Aubuisson hebben de christen-democraten tijdens hun bewind in 1980 en 1981 ontmoetingen gehad met de guerrillabeweging. Hij herhaalde dat hij nooit met de guerrillabeweging zal onderhandelen.

D'Aubuissons uitlatingen zijn mogelijk een reactie op een recente toespraak van de Amerikaanse ambassadeur Hinton. Deze haalde fel uit naar extreem-rechts, dat verantwoordelijk wordt gesteld voor de moord op duizenden Salvadoriaanse burgers. D'Aubuissons naam is herhaaldelijk in verband gebracht met de rechtse doodseskaders. De voormalige Amerikaanse ambassadeur Robert White noemde hem ooit een "pathologische moordenaar".

Het Salvadoriaans verzet heeft gisteren de verovering gemeld van de stad Lislique en vijf omliggende dorpen in de noordoostelijke provincie Morazán. Volgens de radio van het verzet "Venceremos" zijn minstens twintig regeringssoldaten gedood. Journalisten konden het gebied niet bereiken omdat wegen door sabotage onbegaanbaar zijn en alle telefoonverbindingen zijn verbroken. Venceremos bevestigde berichten van de regering dat guerrillastrijders gisteren met mortieren een aanval uitvoerden op de provinciehoofdstad San Francisco Gotera.

Russische ruimtevaarders zien wisseling seizoenen

PARIJS — De twee Sovjet-Russische ruimtevaarders Anatoly Berezovoy en Valentin Lebedev zijn de eerste mensen in de ruimte die de landschappen op aarde onder zich zien veranderen tijdens het verloop van de vier jaargetijden.

Zij zijn in de lente, 13 mei dit jaar, vertrokken, en dus al bijna 200 dagen in de ruimte, en zien de landschappen van zomer- en herfstkleuren in het winterse grauw en wit overgaan. Zij zien de sneeuw oprukken en de aardse kleuren veranderen.

De vertaling van dit wisselende kleurenspel is een van de voornaamste werkzaamheden in de Saljoet-7. De ruimtevaarders hebben nieuwe kleurenatlassen met reeds meer dan duizend verschillende tinten tot hun beschikking. Elke kleur heeft een cijfercode, aan de hand waarvan de kleur van bepaalde plaatsen op aarde kan worden opgeschreven. Een automatische kosmische kleurenmeter helpt hen daarbij.

De stand van de zon ten opzichte van de horizon van de waargenomen zones is met de seizoenen veranderd, waardoor het licht in andere hoeken invalt en voor een steeds wisselend kleurenspel zorgt.

Het menselijk oog kan tot 90.000 kleurnuances onderscheiden. Gobelinwevers gebruikten er ongeveer 15.000. De natuur levert ze alle. De Russen nemen duizenden foto's van de ruimte. Een van de waarnemingsprogramma's is de kleurverandering van rijpende oogst in het gebied van Kasnodar in het zuiden van Rusland, waar zich het onderzoekcentrum van het ministerie van Landbouw bevindt.

De ruimtevaarders houden het Aralmeer en de Kaspische Zee in het oog, de vervuiling van het Baikalmeer, het grootste zoetwatermeer ter wereld, en de zich uitbreidende branden in de Siberische Taiga. Hun werk heeft het bestaan van geologische structuren bevestigd, waardoor mineralen, gas en olie kon worden opgespoord in Centraal-Azie en langs de Neder-Volga.

Het "buigings" experiment, bestaand uit het fotograferen van zonsop- en ondergang op verschillende hoogten boven de horizon, heeft gegevens opgeleverd over dichtheid en temperatuur van de verschillende luchtlagen en de graad van vervuiling van de lucht boven bepaalde gebieden. De lange duur van de vlucht van Berezovoy en Lebedev bewijst hoeveel belang de Sovjet-Unie hecht aan de proeven die zij nemen, aan het waarnemen van de aarde en het beproeven van nieuwe technieken.

Turk Ali Agca kreeg medewerking van derden

Bulgaren verwikkeld in aanslag op paus

ROME — De Italiaanse justitie is bij het onderzoek naar de moordaanslag op de paus in mei vorig jaar tot de conclusie gekomen dat de tot levenslange gevangenisstraf veroordeelde Turk Ali Agca "in criminele overeenstemming met meerdere personen" de paus wilde vermoorden.

Dit deelde zij vandaag mee nadat gisteren een 35-jarige Bulgaar was gearresteerd in verband met de zaak, maar gezegd werd tevens, dat er, voorzover het onderzoek thans uitwijst, geen sprake kan zijn van een "komplot van internationale instellingen", waarmee kennelijk wordt gedoeld op oostelijke geheime diensten.

Het onderzoek door de Interpol en de Italiaanse anti-terreurpolitie gaat door, zo werd gezegd.

De arrestatie van de Bulgaar Antonov gisteren in Rome gaf opnieuw voedsel aan de theorie dat de aanslag zou kunnen zijn opgezet door een land van het oostelijk blok.

De Milanese "Corriera della Sera" meldde vandaag op grond van "geloofwaardige inlichtingen", dat de Bulgaarse geheime dienst de aanslag zou hebben georganiseerd, waarbij Sergei Iwanov Antonov als contactman in Rome zou hebben gefungeerd. Agca was voordat de aanslag plaatsvond op 13 mei 1981 niet alleen in diverse Westeuropese landen, maar ook in Bulgarije geweest. Het Napolitaanse blad "Il Mattino", dat stelt dat Antonov in werkelijkheid een agent van de Sovjet-KGB is, zegt daarbij dat de Italiaanse justitie inlichtingen over de "Bulgaarse verwikkeldheid" had gekregen van de Amerikaanse inlichtingendienst.

De Bulgaarse ambassade zei "verontwaardigd" te zijn over de arrestatie van de landgenoot, die tweede man is van de luchtvaartmaatschappij Balkan Airlines in Rome. Hij staat als gewetensvol en eerlijk lid van het personeel bekend en heeft de Italiaanse wetten niet overtreden, zo werd gezegd. Speculaties over een verband met de aanslag op de paus werden "boosaardige en absurde verzinsels genoemd, die op geen enkel echt feit berusten".

De voorganger van Antonov had volgens persberichten in 1977 Rome moeten verlaten, omdat hij van spionage werd verdacht.

Vrouwen in Koeweit hoeven geen sluier

KOEWEIT — Vrouwen in de Arabische oliestaat Koeweit mogen zelf weten of ze zich in een zwarte sluier hullen of niet. Naar het nationale persbureau meldde, heeft de parlementscommissie voor rechtsaangelegenheden een voorstel afgewezen dat alle vrouwen het dragen van de 'hidsjab' wil voorschrijven.

De afgevaardigden die dit voorstel deden, zeiden dat de westerse mode "te onthullend en te verleidelijk" is.

Hongerstaking op Robbeneiland

PRETORIA — Enkele gevangenen op bepaalde afdelingen van de streng bewaakte Zuidafrikaanse gevangenis op Robbeneiland, in de Tafelbaai niet ver van Kaapstad, zijn sinds drie dagen in hongerstaking. Dit is officieel in Pretoria meegedeeld.

De hoofdcommissaris voor het gevangeniswezen, luitenant-kolonel J.F.Otto, zei niet hoeveel gevangenen aan de actie meedoen. Hij heeft een onderzoek gelast naar de oorzaken van de hongerstaking.

Otto wilde niet zeggen of politieke gevangenen deelnemen aan de actie die dinsdag bij het middagmaal begonnen is.

In april heeft het departement van Justitie meegedeeld dat vier leiders van het verboden Afrikaanse Nationale Congres (ANC), onder wie voorzitter Nelson Mandela, om administratieve redenen van Robbeneiland waren overgebracht naar een gevangenis in Kaapstad. Alle vier zijn in 1964 tot levenslange gevangenisstraffen veroordeeld op beschuldiging van hoogverraad. Sindsdien zaten zij gevangen op Robbeneiland.

Explosie eist levens in Beiroet

BEIROET — Bij een explosie in een gebouw in een zuidelijke buitenwijk van de Libanese hoofdstad Beiroet zijn donderdag, volgens de eerste berichten, zes personen om het leven gekomen en 20 gewond. Het is nog niet bekend wat de oorzaak is van de ontploffing, die het acht verdiepingen tellende gebouw in puin heeft gelegd. Hulpverleners zijn nog aan het zoeken onder het puin.

Reagan schenkt gratie...

WASHINGTON — President Ronald Reagan heeft gisteren gratie verleend aan de kalkoen die hem ter gelegenheid van Thanksgiving ten geschenke was gegeven.

De 22 kilo zware kalkoen was afkomstig van de bond van kalkoenfokkers, maar de president vond dat het dier verdiende door te leven.

Bij het in ontvangst nemen van het cadeau vertelde Reagan een anecdotisch voorval uit de tijd toen hij gouverneur van Californie was. Bij het aansnijden van de kalkoen aan het Thanksgivingdiner was er bloed op het bord gevloeid. De gouverneur dacht eerst dat het beest niet voldoende doorbakken was, tot hij ontdekte dat hij zich in een duim gesneden had.

"PALESTIJNEN HEBBEN NIETS TE VERLIEZEN"

Vredesplan van Reagan positief beoordeeld

Moebarak roept PLO op Israel te erkennen

CAIRO -- De Egyptische president Hosni Moebarak heeft de Palestijnse bevrijdingsorganisatie PLO gisteren opgeroepen de staat Israel eenzijdig en onvoorwaardelijk te erkennen. Tijdens een gezamenlijke persconferentie met de Franse president François Mitterrand, die een bezoek brengt aan Egypte, verklaarde Moebarak dat de erkenning van de joodse staat door de PLO het de Verenigde Staten mogelijk zou maken direct met de bevrijdingsorganisatie te praten. Volgens de president „heeft de PLO niets te verliezen" en kan zij haar erkenning later weer intrekken als de gesprekken met Israel niets opleveren. Hij stelde echter dat de ideale oplossing wederzijdse erkenning zou zijn.

"Maar", zo zei Moebarak, "zelfs als Israel de Palestijnen niet erkent, is dat geen probleem. Wij kunnen een practische oplossing van dat probleem bereiken aan de onderhandelingstafel". "Een Palestijnse erkenning van Israel kan de VS helpen een dialoog met hen te beginnen, zoals ons is beloofd. Dat zal de vredesinitiatieven een nieuwe aanzet geven", aldus het Egyptische staatshoofd.

Het was voor het eerst dat Moebarak de PLO ronduit vroeg Israel te erkennen zonder daarvoor een gelijke stap van Jeruzalem terug te verlangen. Op de vraag welke garanties de PLO kunnen worden gegeven, antwoordde Moebarak met de retorische vraag: "Als zij Israel vandaag erkennen, er wordt niets bereikt en zij trekken hun erkenning in, wat gebeurt er dan?" De PLO kan volgens de president béter niet alle initiatieven verwerpen zoals Israel doet. "Dat is precies wat Israel wil".

De Egyptische president liet zich positief uit over Reagans vredesvoorstellen, die de Amerikaanse president in september bekendmaakte. Volgens Moebarak bevat het Amerikaanse initiatief "erg sterke positieve elementen". De negatieve elementen kunnen "aan de onderhandelingstafel" worden besproken, zo zei hij. Reagan sprak zich in zijn voorstellen uit voor Palestijns zelfbestuur op de westelijke Jordaanoever en in de Gazastrook in een associatie met Jordanie.

Mitterrand toonde zich op de persconferentie voorstander van wederzijdse erkenning. Hij zei te hopen dat niet alleen de PLO Israel erkent, maar dat ook andere Arabische landen dat doen. "Tegelijkertijd hopen wij dat Israel het recht van de Palestijnen op zelfbeschikking erkent", aldus de Franse president.

Mitterrand stelde dat zijn regering voortdurend contact onderhoudt met de PLO, maar dat hij Arafat niet zal ontmoeten totdat de PLO een, wat hij noemde, meer politieke positie inneemt.

WILLEMSTAD — Minister van Onderwijs, Jacques Veeris heeft tijdens zijn werkbezoek aan Nederland de drie vertegenwoordigers van de Nederlandse Antillen in werkgroepen van de Nationale Unesco Commissie van Nederland ontvangen op het Antillenhuis. Op de foto, van links naar rechts: Ir. Gilbert Wawoe, Dr. Jaap van Soest, minister Veeris, Mr. Vilma Labega, Mr. H.L. Braam, hoofd algemene en juridische zaken van het Antillenhuis, Dr. Jules de Palm en Drs. Rudy Naaldijk, directeur van het Departement van Onderwijs.

Griekse manoeuvres in Aegeische Zee

ATHENE — De Griekse marine houdt sinds twee dagen manoeuvres in de Egeische Zee, onder de naam "Orkaan", zo heeft de Griekse marineleiding donderdag bekendgemaakt. Aan de oefeningen doen torpedojagers, onderzeeers, korvetten met raketlanceerinstallaties en andere boten mee.

De manoeuvres zijn tegen de gebruikelijke gang van zaken niet aangekondigd, aldus waarnemers. Ze vinden overigens tegelijkertijd plaats met oefeningen van de Turkse marine en landmacht in hetzelfde gebied. Omdat Turkse toestellen daarbij Grieks luchtruim boven Lenmos zouden hebben geschonden, diende Griekenland dinsdag een scherp protest in.

Nakasone wil banden met VS verstevigen

Japan besteedt meer aan nationale defensie

TOKIO — De nieuwe Japanse premier, Yasuhiro Nakasone, heeft gisteren gezegd dat zijn regering, voorrang zal geven aan verbetering van de handels- en veiligheidsbetrekkingen met de Verenigde Staten.

"Zonder stabiele betrekkingen met de Verenigde Staten zal een andere politiek niet doelmatig werken", zei hij nadat hij tot voorzitter van de Japanse Liberale Democratische Partij was benoemd, een functie die automatisch het premierschap betekent.

"Ik zal trachten de betrekkingen van wederzijds vertrouwen met de Verenigde Staten te versterken", zei hij. De 64-jarige Nakasone is een conservatief die wil dat Japan meer besteedt aan de nationale defensie dan de 0.,9 procent van het bruto nationaal produkt tot dusver.

Nakasone volgt Zenko Suzuki op, die op 12 oktober was afgetreden na kritiek op zijn behandeling van de landsbegroting. Japan en de VS hebben een wederzijds veiligheidsverdrag waaronder Washington, dat ongeveer 46.000 militairen in Japan heeft gelegerd, zich verplicht Japan tegen een aanval te verdedigen.

De betrekkingen tussen beide landen is bekoeld door de Japanse handelsoverschotten met de VS, dit jaar naar schatting 20 miljard dollar. Washington wil dit teruggebracht zien. In de VS gaan steeds meer stemmen op voor het opleggen van invoerbeperkingen op Japanse produkten.

Voorts wil Washington dat Japan de verantwoordelijkheid voor de bescherming van de zeestraten tot duizend zeemijlen van de Japanse kust op zich neemt. Dat heeft weer klachten van Japans buurlanden uitgelokt, die zeggen niet te willen dat Japan ooit weer een militaire mogendheid wordt.

Nakasone zei gisteren voor grondwetsherziening te zijn, waardoor het verbod op versterking van de Japanse strijdkrachten kan worden opgeheven. Dit verbod is altijd zó uitgelegd dat het land zich tegen een beperkte aanval mag verdedigen. Japan heeft nu 242.000 mannen onder de wapenen, uitgerust met de nieuwste wapens.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Girc 440.000
Bankrek. nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directie: drs E.R. Wilsoe
Namens Antillean News Holding n.v.: R.F. Snow.
Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Paul Comenencia, Caroline Thodé, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30 - 16.00 uur;
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur.
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N. Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor, tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondentie: Eleonora Piers, tel.: 3288 (kantoor) en 3245 (huis).
Fotografe: Eline Drieze.

ST EUSTATIUS:
Correspondente: Anna Hofstee, **tel.: 2222;**
fotografe: Olga Schats, tel: 2222

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Dr R.J. Fruinplantsoen 30, 2552 LH Den Haag, Nederland, tel.: 070-975886.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen):
Curacao:
Districo n.v.
tel.: 70503, 70504, 70304
Ook voor klachten betr. bezorging (het abonnementsgeld kan ook betaald **worden via** Giro rek. nr. 208.000, **Maduro's bank** rek. nr. 286.330.08 en ABN rek nr. 11.15.626).

Aruba, Nassaustraat 110, tel. 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel. 4222.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.
Buiten Antillen (Nederland): NA fl. 80,15 per maand (luchtpost) of NA fl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Sabadag: veel sport en spel

THE BOTTOM — Zoals ook in voorgaande jaren, zullen ook dit jaar de Saba-Jaycees Sabadag (3-12) en het daarop volgend weekeinde verzorgen. Het long-weekend staat in het teken van sport en spel, voor jong en oud. Het programma ziet er als volgt uit:

Vrijdag 3-12: De ochtend zal besteed worden aan onder meer de marathon van Windwardside naar Fort-Bay voor heren, een kerkdienst in het Koningin Wilhelmina Park, en kleine evenementen, als zaklopen, eieren opgooien en touwtrekken, terwijl de middag in het teken zal staan van scherpschieten en touwtrekken.

Zaterdagochtend zal er getrawld worden, terwijl de verdere ochtend besteed zal gaan worden met kinderspelen. 's Middags de Bellot finales en de marathon van Windwardside naar The Bottom voor dames. Eveneens zal die middag de wedstrijd per ezel van Windwardside naar The Bottom gehouden worden en op het sportveld in The Bottom zal de volleybalcompetitie om 16.00 uur van start gaan. Tevens zal muziek gemaakt worden tijdens de middaguren.

Op zondag 5 december zal er gevist worden met behulp van een harpoen. En verder zal er gesprint gaan worden over een afstand van 100 meter en the tug of war, tijdens de lunch, is er een barbecue op Fortbay. 's Middags worden er onder meer zwemwedstrijden gehouden en is er touwtrekken. Voor de winnaars zijn in totaal 23 trofeeen beschikbaar gesteld, en 1250 gulden aan cash-prijzen. De Sabaanse band, Soul Redemption, zal de muziek tijdens dit lange weekeinde verzorgen. Tevens zijn er T-shirts te koop, speciaal gemaakt voor Saba Dag, informatie hierover te verkrijgen bij het organiserend comite.

Onder het motto: "Building a better tomorrow together", wensen de Saba-Jaycees iedereen een weekeinde toe, met veel deelname voor alle activiteiten, die gedurende dit Saba-Dagweekeinde, gehouden zullen worden.

Heer Bommel en de Antiloog

01215— Toen juffrouw Doddel de volgende morgen naar de markt ging, zag ze tot haar verbazing, dat er al drie figuren van het uitzicht zaten te genieten.

"Die zijn vroeg," sprak ze tot zichzelf. "Het is natuurlijk wel mooi, als de zon opkomt met al die kleuren en zo. Maar het lijkt me maar killetjes, hoor."

Ze vervolgde haar weg, maar toen ze dichterbij kwam herkende ze een van de natuurliefhebbers, en ze haastte zich naar het bankje toe.

"Ollie!" riep ze uit. "Wat zie je er uit! Jullie allemaal trouwens. Heeft meneer Bas een ongeluk gehad? Hebben jullie al ontbeten?"

"Nee," zei de commissaris knorrig. "Ik heb wat anders aan mijn hoofd. Die commissie...."

"Het handelt zich om ener multiplicering, genadige vrouw," onderbrak de geleerde, de hoed lichtend. "Ik benodig ener micro-electroniker."

"We hadden het te druk om te ontbijten," legde heer Bomm[el] "Maar nu u het zegt. Ik zou eigenlijk best.... eh ....."

"Ik begrijp het al," zei zijn buurvrouw. "De heren hebben zo[...] en jij zit ze te helpen. Maar met een lege maag kan je niet de[...] Weet je wat? Komen jullie maar mee, een gebakken eitje met sp[...] net waar jullie behoefte aan hebben. De kachel is nog aan, d[...] treft."

Ze hoefde niet aan te dringen, want het groepje rees op[...] overeind en volgde haar met verstijfde ledematen naar haar hui[s].

"Als het niet te veel moeite is...." zei heer Ollie, die voorop[...] "Maar Joost is nog niet wakker, omdat ik niet wist, dat het [...] laat was, met al die zorgen en zo, mevrouw!"

"Zeg toch Doddeltje, mallerd!" riep zijn buurvrouw uit.

Goede voorbereiding op leven in andere cultuur noodzakelijk

Hiddes-commandant: term van 8 maanden in West is lang

WILLEMSTAD — Een periode van acht maanden, waarin het stationsschip van de Koninklijke Marine op de Antillen moet blijven is "toch wel lang", zo vindt de commandant van de Tjerk Hiddes, kapitein luitenant ter zee C.W. de Groot. Hij denkt daarbij in het bijzonder aan die opvarenden, die niet in de gelegenheid zijn hun familieleden te laten overkomen. De Hiddes-'commandant heeft samen met andere opvarenden van dit marine-schip gesproken met Alle Hens, het maandelijkse orgaan van de KM.

Alle Hens heeft aan het feit dat met de Hiddes een nieuw tijdperk is ingetreden wat de stationsschepen op de Antillen betreft, de nodige aandacht besteed. Voordien waren de stationsschepen van de jagerklasse, de Hiddes is een gemoderniseerd fregat van de Van Speijkklasse. Voor insiders zit daar veel verschil in; op deze fregatten is veel meer plaats voor de opvarenden, zodat er veel meer mogelijkheden zijn tot ontspanning en andere activiteiten. De jagers waren kleiner, zodat men meer op elkaar zat en meer op elkaar aangewezen was, zo moet verder blijken.

Hoe dan ook: commandant Groot vindt wel dat het aantal vaardagen in het Caribisch gebied verminderd is als gevolg van de restrictie bij het gebruik van de dure stookolie. Men ligt nu meer binnen dan vroeger het geval was. Een soortgelijke klacht wordt ook geuit door de chef-operationele dienst sergeant majoor J.A. Veldhuis. Deze stelt vast dat er eigenlijk te weinig oefenpartners zijn in het Caribisch gebied voor de Hiddes als gevolg waarvan men snel op interne oefeningen moet overgaan. De moderne en dure apparatuur kan daardoor niet optimaal ontplooid worden, aldus Veldhuis.

Het hoofd van de logistieke dienst luitenant ter zee A. Harmsen is van mening, dat een goede voorbereiding op de "term" op de Antillen noodzakelijk is. De cultuur van de Antillen is totaal anders en als je onvoorbereid naar de West vertrekt gaat het dagelijkse leven op de Antillen aan de marinemannen voorbij. Er kan volgens hem nog veel meer gebeuren op dit gebied. Degenen die er voor de eerste keer heen gaan krijgen volgens hem te weinig kans om kennis op te doen over het land, de mensen en hun manier van leven. "Als je alleen naar de marinesport-inrichtingen gaat of het Militair Tehuis blijf je te veel in het Europese sfeertje hangen", zo meent de heer Harmsen. Goede aanzetten worden wel gegeven zoals bij de vormingsdagen op Ascencion, "maar toch hoor je nog wel eens vooroordelen ventileren die zuiver op onkunde berusten", zo formuleert hij zorgvuldig zijn gedachten over deze belangrijke materie.

De gesprekken werden afgenomen twee maanden voordat de Tjerk Hiddes in november van de Antillen zou vertrekken en werd opgevolgd door de Van Galen van dezelfde klasse. Het verhaal rond de Hiddes is verlucht met verschillende foto's.

KRALENDIJK — Deze dagen brengt de Adviesraad van de Nederlandse Antillen een bezoek aan Bonaire. Verschillende projecten die momenteel in uitvoering zijn, werden door de heren bezocht, terwijl met de betrokken instanties ampel werd overlegd. Een van de bezoeken was aan het Water- en Electriciteitsbedrijf, WEB, dat de laatste jaren in het middelpunt van de belangstelling staat. Bedrijfsleider Geverts gaf enige uitleg over het reilen en zeilen van de fabriek. Bij de foto: rechts staande bedrijfsleider Geverts en zittend de leden van de Adviesraad.

Bonnensysteem bij bestellen bij overheid

KRALENDIJK — Het Bestuurscollege meent het kennelijk ernstig met het te voeren financiele beleid, want kort nadat voor dienstwagens de bepaling van kracht werd, dat voor het tanken eerst toestemming gevraagd moet worden door middel van een uit te schrijven bon, zal per 1 december nu ook gebruik gemaakt worden van een nieuw bestelsysteem voor artikelen voor de eilandsdiensten. Daaronder vallen bijvoorbeeld ook autoonderdelen, waarvoor ook speciale bestelbonnen zijn ontworpen. Het blijkt, dat deze bestelbonnen slechts waarde hebben, wanneer een diensthoofd een dergelijke bon ook afgetekend heeft, terwijl bovendien de ambtenaar van Financien ook zijn handtekening voorzien van een stempel gezet moet hebben. De handel zal indien men niet over deze getekende bonnen beschikt geen betaling kunnen verkrijgen van de geleverde goederen.

Voor Agenda Curaçao zie p-9 onder Weekend Highlights

Opname-systeem op zon/feestdagen

WILLEMSTAD — Het Sint Elisabeth hospitaal is deze week gestart met een nieuw systeem van opname. Omdat overgegaan is op een computersysteem, zijn bepaalde persoonsbewijzen nodig. Hiermee moet niet meer naar de polikliniek, maar naar het ziekenhuis zelf gegaan worden. Alleen na zeven uur 's avonds en in de weekeinden en op zonen feestdagen moet voor inschrijving en opname weer de oude plaats, de poli-kliniek, opgezocht worden. Zo is van de zijde van het hospitaal vernomen.

KRALENDIJK — Zoals gedeputeerde Julio Angela reeds mededeelde, zal de asfaltering van het parkeerterrein voor het stadion van Kralendijk nog voor het eind van het jaar plaats hebben. Het gehele project verkeert nu in een eindfase en zal in de eerste week van januari officieel geopend worden door gedeputeerde Julio Angela, die de afdeling Sportzaken wel aan zijn collega Ramoncito Booi heeft overgedaan, maar dit project nog wel zal afwerken. Het stadion wordt overigens wel reeds gebruikt, maar dat is een proefperiode en dat is ook de reden, waarom in de avonduren regelmatig de lichten ontstoken zijn. Bij de foto: de laatste werkzaamheden: het asfalteren van het parkeerterrein.

Met 7 opvarenden Citro zoekt naar jacht

KRALENDIJK — Bij de Citro Bonaire is een verzoek binnengekomen om te zoeken naar een Venezolaans jacht, dat rond 16 oktober met 6 tot 7 jongelui aan boord verdwenen is. Eén van de jongelui werd vorige week op zestig voet diepte met een hoofdwond aangetroffen.

Naar de Amigoe vernomen heeft, leeft bij de Citro of gedachte, dat het bedoelde schip wel eens gekaapt zou kunnen zijn; evenmin wordt uitgesloten geacht, dat het schip inmiddels al in Colombia zou moeten zijn of dat het gewoon "verdwenen" is. Dan zouden echter toch op een of andere manier wrakstukken gevonden moeten worden. Ofschoon ruim een maand na het gebeurde, is de Citro toch met de speuractie begonnen. De eerste vlucht werd gemaakt op dinsdagmiddag tegen vijf uur en op deze eerste vlucht werden wel vreemde dingen waargenomen, maar de zoekers konden niet direct thuisbrengen wat zij zagen. Woensdagmiddag zou men weer de lucht ingaan om de speuractie voort te zetten. Betrokken bij deze Citro actie zijn voorzitter Guus Schweigmann en Franklin Scherptong, die gevlogen worden door de jonge SGB piloot Erik Huizinga in een Beechcraft 23.

Commentaar

Vliegen

"IN VERSCHILLENDE landen dragen deze voorwerpen de naam van een dier. Een Fransman spreekt van "cerfvolant", dat wil zeggen een vliegend hert. De Engelsen hebben het over hun "kite" en dat is de naam voor een wouw, een sierlijke roofvogel die ook in Belgie en Nederland voorkomt. Als men weet dat een vliegend hert niet een zoogdier maar een soort insect is, dan ziet men het verband tussen deze twee woorden en een vlieger".

Deze letterlijke aanhaling is de eerste alinea van de tekst die de basisschoolkinderen afgelopen week voor hun neus kregen om hen te selecteren voor de scholen voor voortgezet onderwijs. Let wel, dit is het eerste gecoordineerde proefwerk; op 1 maart en 9 mei volgen het tweede en derde proefwerk, dat uiteraard nog zwaarder zal moeten zijn, wil men een opgaande lijn in de moeilijkheden aanbrengen. Juist in deze tijd waarin iedereen zich afvraagt of Nederlands op scholen nog wel zin heeft, omdat deze taal een te grote handicap zou vormen voor de prestaties van onze schooljeugd, heeft een taalcommissie de euvele moed, een dergelijk proefwerk in de basisschool te brengen, waar zoals bekend, de problemen de pan uitrijzen.

Deze tekst is welbewust bestudeerd door een zestal vertegenwoordigers van de scholen voor voortgezet en basisonderwijs; daarover is gediscussieerd en daarbij moet men reeds voor ogen gehad hebben, welk niveau de volgende twee proefwerken zullen hebben. Drie maanden lang heeft men er zich elke maandag het hoofd over gebroken en men kan zich afvragen welk inzicht deze deskundigen eigenlijk in ons onderwijs hebben, dat ten koste van tien procent van de kinderen die uitgeselecteerd moeten worden, de overige negentig procent met frustraties meer dan een uur naar dit soort Nederlands laat staren.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden **maandag, woensdag** en vrijdag van 08.00-12.00 uur zaterdag 09.00-13.00 uur.

Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.
OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag): aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: woensdagavond Mona Lisa om 19.30 uur.
Lions: 2e vrijdag van de maand Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag Hotel Bonaire om 20.00 uur.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon
dagelijks, ook zondag 19.30

(vrijdag)
JEUGDHUIS JONG BONAIRE: toneeluitvoering "Korda riba mi nervionan" van de toneelgroep "De Klucht" o.l.v. Boy Antoin.

ELLIS ZOEKT DOORBRAAK IN LUCHTVAART IMPASSE

In januari vluchten op Sto Domingo

SLM wil ALM meer wind uit de zeilen nemen

WILLEMSTAD– De Surinam Airways (SLM) probeert de ALM nog meer wind uit de zeilen te nemen door ingaande januari rechtstreeks te vliegen op Santo Domingo. Dat blijkt uit een artikel van deze week van de Surinaamse krant De Ware Tijd.

Een Surinaamse delegatie met daarin ondermeer SLM-president-directeur Ata Mungra is kort geleden in de Dominicaanse Republiek geweest om de mogelijkheid van onderlinge luchtvaart-betrekkingen te spreken. In het bijzonder is gesproken over de toewijzing op basis van reciprociteit van het derde en vierde luchtvaart recht voor de Surinaamse SLM en de Dominicaanse maatschappij CDA.

De bedoeling is om op korte termijn een gezamenlijke commissie te benoemen die over dit zaken het hoofd buigt. Die commissie zou - aldus de Ware Tijd - ook de luchtvaart-betrekkingen met landen als Trinidad and Tobago, de Nederlandse Antillen, Venezuela en Frankrijk (voor Cayenne, Frans Guyana - RED) moeten bekijken.

DOORBRAAK

Naar in Willemstad is bevestigd heeft de nieuwe minister van Verkeer en Vervoer, Rudy Ellis, de Surinaamse regering herinnerd aan een eerder door zijn voorganger gedaan verzoek aan Paramaribo voor overleg over de onderlinge luchtvaart-betrekkingen en de problematiek die speelt tussen beider nationale luchtvaart-maatschappijen. Minister Ellis wil een doorbraak bereiken op grond van het feit dat hij als nieuwe minister aanzit en heeft dat ook aan de autoriteiten in Paramaribo laten weten. Hij zou zelfs bereid zijn de eis van voorganger Jules Eisden om het overleg op "neutraal grondgebied" te doen plaatsvinden laten vallen, alhoewel hij het met de stellingname van Eisden indertijd volledig eens was. Een reactie daarop is voor zover bekend nog niet binnen uit de Surinaamse hoofdstad.

De Ware Tijd legt uit dat de nieuwe luchtlijn van de SLM in januari officieel van start gaat, maar dat de voorbereidingen al zover zijn en de verstandhouding zo goed dat al eerder gestart kan worden met SLM-chartervluchten op die route. Op 22 december zal naar verwachting de werkelijke eerste vaste vlucht starten.

IMPULSEN

Deze nieuwe lijn kan de nodige impulsen leveren voor de SLM, die volgens het dagblad geteisterd wordt door de gevolgen van een economische recessie. Er wordt wel gesteld dat de luchtvaart-zaken minder voor de wind zijn gegaan de laatste, tijd maar verzwegen wordt om uit te leggen dat er serieuze conflicten bestaan met de Antillen en Trinidad and Tobago. Toch moet het wegvallen van de SLM-vluchten op de Antillen ook als een gemis worden gevoeld (net zoals dat voor de ALM het geval is - RED).

SLM-directeur Mungra verwacht dat er een druk personenverkeer zal zijn op de nieuwe SLM-lijn. Vooral op de route Santo Domingo-Cayenne is er al een druk verkeer. Daar hoopt de SLM een flink graantje van mee te pikken. Bovendien wordt gesteld dat Santo Domingo een relatief goedkoop toeristeneiland is zodat meer en meer Surinamers daar hun vakanties kunnen doorbrengen. Verwacht wordt dat met deze nieuwe lijnvluchten ook de betrekkingen van Suriname met de Cribische regio kan worden verbeterd. Er wordt in het geval van de Dominicaanse Republiek al gezinspeeld over de mogelijkheid van opheffing van de visumplicht voor elkaars ingezetenen om de goede onderlinge betrekkingen daarmee te benadrukken. De bedoeling dat de SLM begint met een frequentie van een vlucht per week op de nieuwe route.

KIEM

De ALM heeft jarenlang veel contacten onderhouden met allerlei landen in de omgeving, ondermeer met Santo Domingo. Surinaamse reizigers kwamen dan ook naar de Antillen toe om vandaar uit verder de regio in te gaan. Dat stak en steekt de SLM-directie die dat alles zelf in de hand wil hebben. Vandaar dat langs deze weg getracht wordt om die markt naar zich toe te trekken en zo de ALM minder nodig te hebben voor het regionale vliegverkeer. Daar ligt ook de kiem van het luchtvaart-conflict tussen beide landen dat heeft geresulteerd in een opzegging van het onderlinge luchtvaart-verdrag en het verbod voor vluchten tussen beide landen.

Lezing in UNA over tweetaligheid

WILLEMSTAD — In de aula van de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA) wordt vanavond om acht uur een lezing gehouden door Koen Zondag over tweetaligheid in Friesland. De lezing wordt gehouden onder auspicien van taalkundig instituut van het departement van Onderwijs in het kader van ontwikkelingen rond introductie van Papiamentu op scholen. De heer Zondag is coordinator van de overheid in Friesland. Toegang tot de lezing is vrij.

Inschrijving voor kunstmarkt

WILLEMSTAD — Inschrijvingsdag voor de "Plaza di arte" is morgen, zaterdag, aan de Schrijnwerkersstraat 12 (boven) van drie uur 's middags tot zeven uur 's avonds. Iedereen die telefonisch ingeschreven heeft wordt verzocht het inschrijfgeld te komen betalen, om hun deelname te verzekeren. De kunstmarkt wordt gehouden op 4 december vóór het Postkantoor Punda, de hele dag. Voor meer inlichtingen kan men bellen mevrouw Lewis-Nieuw, tel.: 24516.

RANDY AUTO SALES, nu ook boat sales! Gisteren vond bij deze zaak die voorheen voornamelijk auto's verkocht, verschillende boten gepresenteerd. Randy Sales is nu namelijk vertegenwoordiger van "Korsou Boats geworden. Van deze lokale schepen-fabriek werden gisteren modellen te kijk gestald bij Randy Sales.

Zakenvaria

TV opname van Kanta Antias

WILLEMSTAD — Het Antilliaanse koor dat indertijd in Tilburg werd opgericht, Kora Kanta Antias geeft in december drie uitvoeringen van de nieuw ingestudeerde Antilliaanse mis.

Op 5 december gebeurt dit in de Lourdeskerk in Tilburg, op 12 december in de Laurentius en Elisabeth kathedraal te Rotterdam en op 19 december in de Dominicus kerk te Utrecht.

Van de uitvoering in Tilburg wordt door de Wereldomroep een tv-opname gemaakt, welke rond Kerstmis op de Antillen wordt uitgezonden. Het Antilliaanse koor brengt een mis, geschreven voor solisten, een vierstemmig gemengd koor en een symfonieorkest Men kreeg medewerking hierbij van het Tilburgs symfonie orkest.

Tijdens bezoek aan ziekenhuis Curacao

Minister ingelicht over plan verbouw hospitaal

WILLEMSTAD — De directie van het Sint Elisabeth hospitaal heeft minister mevrouw Margo Croes van Volksgezondheid uitvoerig ingelicht over het zelf opgestelde plan voor verbouw van het bestaande gebouwencomplex. Daarvoor is een bedrag gevergd van naar schatting 28 miljoen gulden.

Ziekenhuis-directeur dokter Irving Asjes verklaarde hedenochtend in een gesprek met de Amigoe dat het wel urgent wordt om een beslissing te nemen over wat er te doen staat met het bestaande ziekenhuis. Er is al enkele jaren een discussie gaande over de bouw van een nieuw ziekenhuis, dan wel de verbouw van het huidige complex.

Voor de nieuwbouw stelde voormalig minister Fons van der Stee van Antilliaanse zaken financien in het vooruitzicht tot een totaal van omstreeks 140 miljoen gulden. Deze week bleek echter uit uitspraken van huidige minister van Antilliaanse zaken Jan de Koning in een onderhoud met de Kamercommissie voor de Antillen, dat dit geld niet als extraatje moet worden beschouwd. Het moet komen uit de pot van jaarlijks ongeveer zestig miljoen gulden die Den Haag aan Curacao besteedt voor ontwikkelingshulp.

Dat wordt een zware domper beschouwd op de feestvreugde van hen die zich hadden ingeprent dat er een nieuw gebouw geschonken zou worden door Nederland. Ook politiek is deze kwestie al flink gebruikt (liever: misbruikt - RED). Met de behoeften op andere terreinen (volkswoningbouw etc) wordt de kans op een besteding van de jaarlijkse hulpgelden aan een dergelijk miljoen-verslindend project geringer geacht.

Minister De Koning liet ook weten dat er maar snel een besluit moet vallen in het Curacaose Bestuurscollege over wat er te doen staat. Langer uitstel leidt er toe dat het Sint Elisabeth hospitaal ook langer in de penarie blijft zitten zonder dat eruitzicht is op verbetering.

Dokter Asjes is ook voorstander van een beslissing op redelijk korte termijn. Hij liet zich niet uit over De Koning's uitlatingen, hoewel hij bij de redenering hier en daar beslist wel vraagtekens kon zetten. Maar het overleg dat hij voert geschiedt in hoofdzaak met de lokale overheid.

Uit alle gevoerde besprekingen is nimmer duidelijk geworden of Nederland de benodigde gelden voor een eventueel nieuw hospitaal zou schenken dan wel zou verstrekken tegen een zachte lening of anderszins. Het ziekenhuis heeft gewerkt aan een verbouw-plan waarvoor aanmerkelijk minder geld nodig is dan voor een nieuwbouw.

Over dat plan heeft de ziekenhuis-directie deze week overleg gevoerd met minister Croes. Zij was door de directie uitgenodigd om meer inzicht te krijgen in de problematiek van het Curacaose hospitaal. Daarbij hoorde natuurlijk ook een toelichting op de nota voor verbouw van het bestaande pand. Het is aan de overheden om uit te maken of daar fondsen voor zijn of dat daarvoor fondsen worden aangeboord.

Het Curacaose Bestuurscollege was ook voor deze week uitgenodigd in het ziekenhuis. Maar door onvoorziene omstandigheden is dat bezoek afgezegd, zo vertelde dokter Asjes. Hij zei dat dat op een later tijdstip zou doorgaan, hoewel hij erkende dat een bezoek deze week de directie beter was uitgekomen. Volgende week wil minister De Koning namelijk trachten met het BC tot een vergelijk te komen over de plannen voor nieuwbouw dan wel verbouw.

Er is bij dokter Asjes niets bekend over een bezoek van minister De Koning aan het hospitaal. Daarover is de directie althans nog niet ingelicht. Wel is het zo dat minister De Koning bij een eerder bezoek dit jaar al een bliksem-bezoek bracht aan de instelling.

ABVO wil overleg met regering over saneren van overheids-apparaat

WILLEMSTAD — De twee voornaamste punten waar de ABVO over zal willen praten met het derde kabinet Martina zijn de sanering en decentralisatie van het overheidsapparaat. Premier Martina heeft de vakbond uitgenodigd voor een orientatie gesprek op dinsdag.

De ABVO zal het in het gesprek met het kabinet Martina voornamelijk willen hebben over de decentralisatie en de sanering van het overheidsapparaat daar deze de rechtspositie van de ABVO-leden aantasten; en dat baart de vakbond zorgen. Zeer zeker, als rekening wordt gehouden met het nieuws dat uit de Commissie van Zeven komt. Over het algemeen, aldus Brito, zal de ABVO het gesprek met de regering positief tegemoet zien.

Brito verklaarde desgevraagd aan de Amigoe dat er vanaf de eerste dagen van het eerste kabinet-Martina een misverstand was ontstaan met de vakbond, toen premier Martina in een persconferentie verklaard had dat het volledige kabinet niet aan tafel zou zitten met de ABVO. Dit, tegen de gewoonte in dat behalve de minister van Algemene Zaken er altijd twee of drie leden van het kabinet de vergadering bijwoonden.

Sindsdien was het de bedoeling, aldus Brito dat het overleg tussen de ABVO en het kabinet-Martina geinstitutionaliseerd zou worden. Er hebben echter sinds toen maar twee geinstitutionaliseerde vergaderingen plaatsgevonden tussen de ABVO en het kabinet. Wel moet erkend worden, zei Brito, dat de individuele ministers wel altijd te spreken waren als het nodig was.

Het gebrek aan voldoende dialoog tussen de ABVO en de overheid als werkgever heeft volgens Brito geleid tot ophoping van problemen waardoor de verhouding tussen de ABVO en de overheid niet is zoals het behoort te zijn.

De Castro op receptie Suriname ambassadeur

WILLEMSTAD/DEN HAAG — Ter gelegenheid van de viering van onafhankelijkheidsdag van Suriname bracht gevolmachtigde minister drs Marco de Castro gisteren een bezoek aan de Surinaamse ambassade. Hij woonde een receptie bij die door de ambassadeur van Suriname, Henk Herrenberg, gegeven werd. De gevolmachtigde minister was een dag tevoren ook aanwezig op de kennismakingsreceptie van de Surinaamse ambassadeur.

Vreugdenhil in opspraak

Overleg Suvecu en CFW weer muurvast

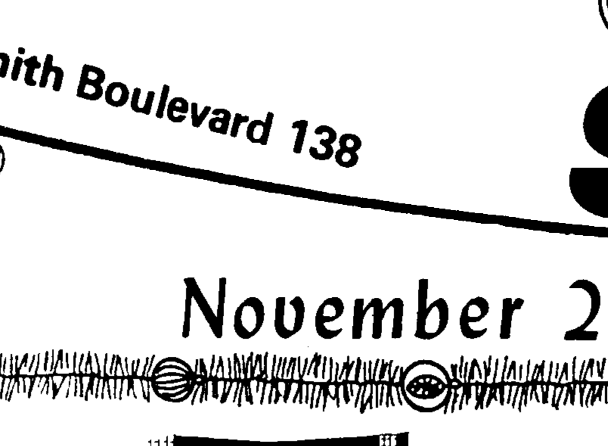
WILLEMSTAD — De onderhandelingen tussen de vakbond CFW en de Supermarktvereniging, Suvecu, zijn vanmorgen weer vastgelopen.

De CFW eiste aan het begin van de vergadering dat Vreugdenhil Supermarket onmiddellijk een bedrag van tussen de 35.000 en 40.000 gulden moest betalen aan drie employees die volgens de vakbond niet werden bezoldigd volgens de voorwaarden van de cao.

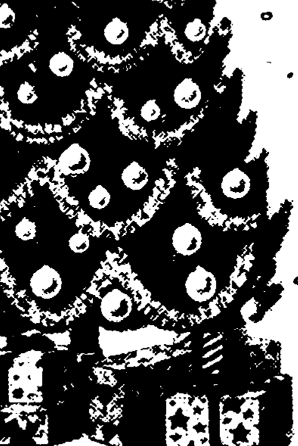
De vakbond heeft Vreugdenhil hiervoor tot maandag de tijd gegeven en is niet bereid door te gaan met de onderhandelingen zolang Vreugdenhil de drie employees het verschuldigde bedrag niet betaalt.

CFW-voorzitter Ewald Ong-A-Kwie verklaarde aan de Amigoe dat Vreugdenhil een shopsteward van de CFW had aangeklaagd wegens een begane fout en dat de shopsteward hiervoor was opgesloten. Nu de CFW gemerkt heeft hoe keihard Vreugdenhil te werk gaat, zei Ong-A-Kwie, vindt de vakbond dat het ook zijn volste recht is om onmiddellijke betaling te eisen van het geld dat door Vreugdenhil van de CFW-leden is "gestolen", aldus Ong-A-Kwie. Hij zei dat de vakbond bezig is met een lange lijst van soortgelijke gevallen waarin werknemers van de supermarkten onderbetaald worden.

BIZARRE CHRISTMAS BAZAR

at

SERVISTAR

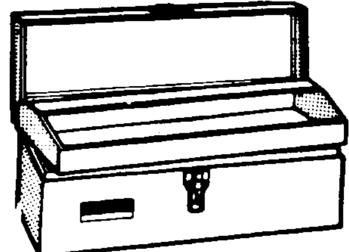
L.G. Smith Boulevard 138

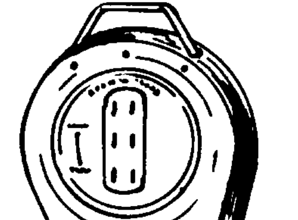
Telephone 22485.

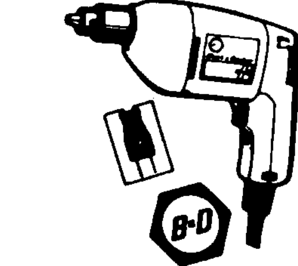
November 26 thru December 31, 1982.

AMEROCK DECORATOR SET
Reg. f. 69,40
SALE F. 51,95

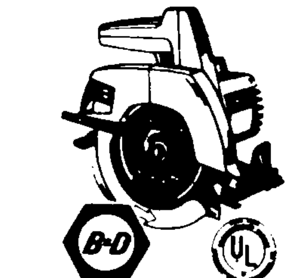
The Carriage House Collection

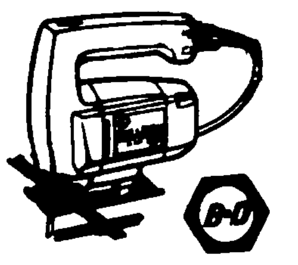

FLAT–TOP TOOL BOX
Reg. f. 32,–
SALE F. 24,50

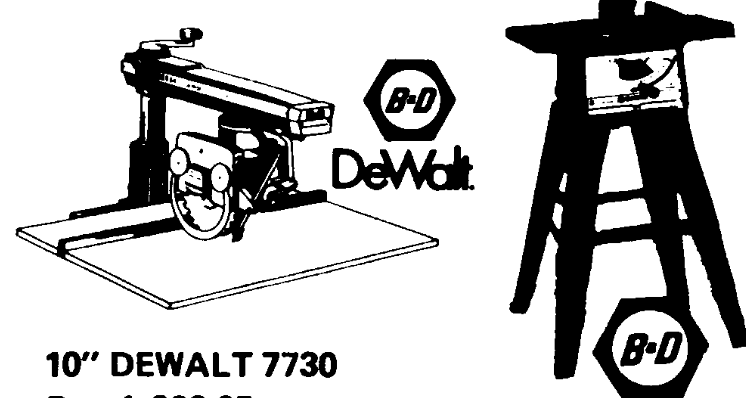

STOR–A–CORD
Reg. f. 34,70
SALE F. 26,10

1/4 "DRILL B&D 7004
Reg. f. 49,00
SALE F. 32,00

ROUTER 5/8 HP 7600
Reg. f. 98,90
SALE F. 76,–

7 1/4 CIRCULAR SAW 7308
Reg. f. 113,25
SALE F. 79,–

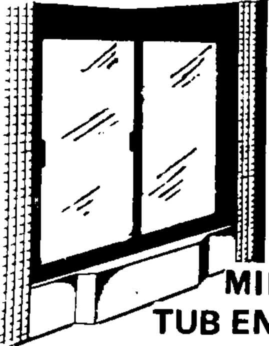

JIG SAW B&D 7504
Reg. f. 54,65
SALE F. 36,–

10" DEWALT 7730
Reg. f. 933,65
SALE F. 759,–

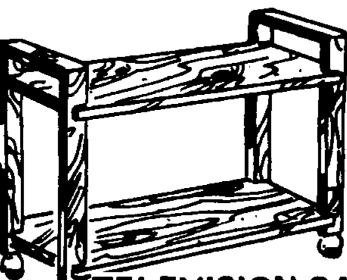
TABLE SAW B&D 8"
Reg. f. 579,–
SALE F. 425,–

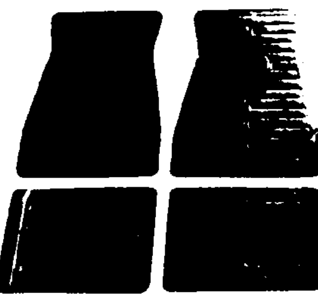

GLASS DOOR TUB ENCLOSURE
Reg. f. 181,25
SALE F. 130,95

MIRROR DOOR TUB ENCLO SURE
Reg. 251,50
SALE F. 181,65

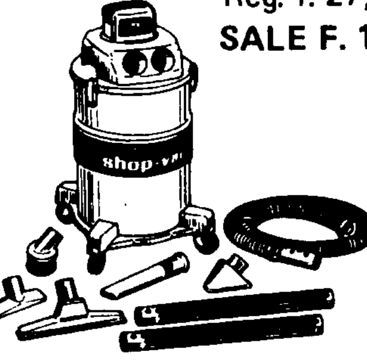

WALL MIRROR
Reg. f. 64,95
SALE F. 48,75

VICEROY FOLDING DOORS
Reg. f. 49,00
SALE F. 36,75

TELEVISION CART
Reg. f. 70,50
SALE F. 49,50

CAR MAT ROSSMARK
Reg. f. 27,50
SALE F. 19,95

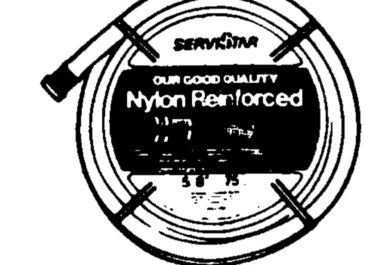

ALARM CLOCK
Reg. f. 12,65
SALE F. 9,50

5 GAL.W/D SHOP VAC
Reg. f. 169,–
SALE F. 135,–

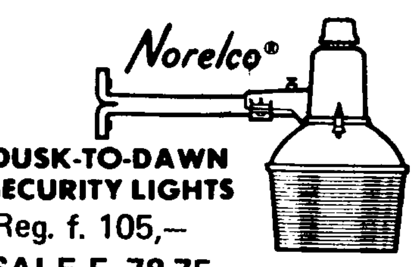

WAIST TRIMMER
Reg. f. 75,15
SALE F. 56,40

UTILITY LAWN RAKE
Reg. f. 8,20
SALE F. 6,20

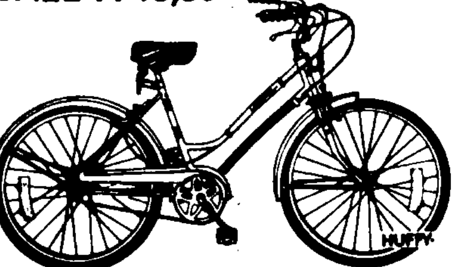
NYLON REINFORCED HOSE
Reg. f. 19,60
SALE F. 14,70

DUSK-TO-DAWN SECURITY LIGHTS
Reg. f. 105,–
SALE F. 78,75

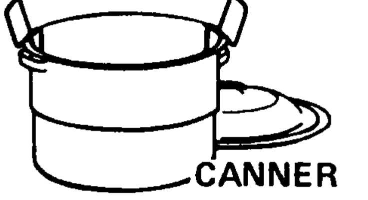
POLY POOL
Reg. f. 18,40
SALE F. 13,80

HUFFY BICYCLE 10 SPEED
Reg. f. 384,55
SALE F. 277,75

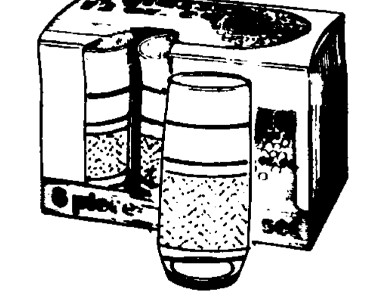

OBLONG PYREX
Reg. f. 17,85
SALE F. 11,90

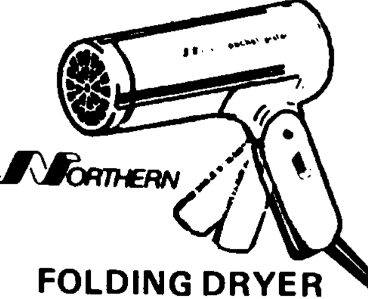
OVEN ROASTERS
Reg. f. 29,60
SALE F. 19,95

12 INCH COVERED SKILLET
Reg. f. 28,70
SALE F. 21,55

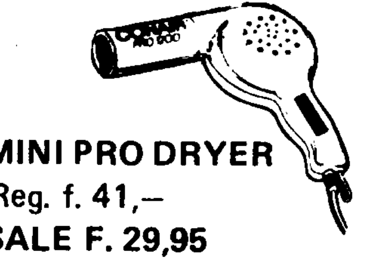

CANNER
Reg. f. 48,65
SALE F. 32,45

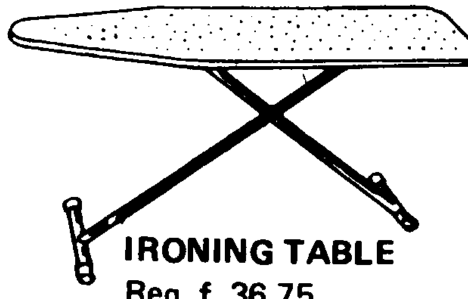

PYREX STARTER SET
Reg. f. 42,30
SALE F. 28,20

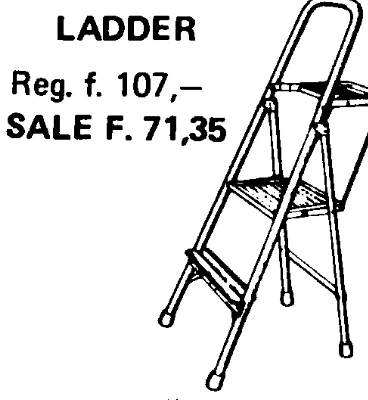

8 PC.BEVERAGE SET
Reg. f. 15,80
SALE F. 11.90

FOLDING DRYER
Reg. 34,90
SALE F. 26,20

MINI PRO DRYER
Reg. f. 41,–
SALE F. 29,95

IRONING TABLE
Reg. f. 36,75
SALE F. 27,60

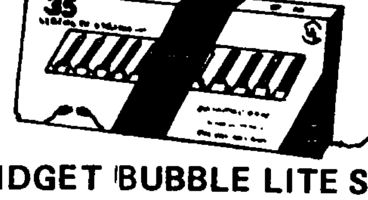

PLATFORM LADDER
Reg. f. 107,–
SALE F. 71,35

BUD VASE
Reg. f. 7.40
SALE F. 5,60

CHEESE BOARD WITH DOME
Reg. f. 13,95
SALE F. 10.50

ASST.COLOR STRING TO STRING SET
Reg. f. 11,55
SALE F. 9,40

CLEAR STRING TO STRING SET
Reg. f. 11,55
SALE F. 9,40

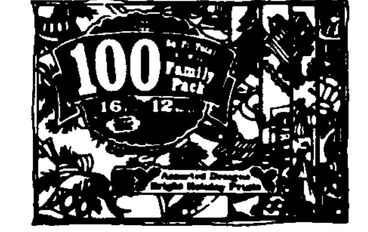

MIDGET BUBBLE LITE SET
Reg. f. 12,60
SALE F. 9,95

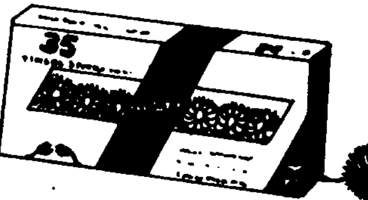
10 PT. 9-STAR ASSORTMENT SET
Reg. f. 9,–
SALE F. 7,35

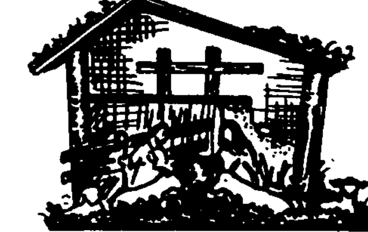

COACH LANTERN SET
Reg. f. 15,85
SALE F. 12,90

TREE STAND
Reg. f. 5,90
SALE F. 4,50

POINSETTIA SET
Reg. f. 14,10
SALE F. 11,45

100 SQ.FT.PAPER
Reg. f. 6,50
SALE F. 4,90

TINSEL STAR BURST SET
Reg. f. 9,55
SALE F. 7,75

PESEBRE
Reg. f. 32,55
SALE F. 24,45

SERVISTAR.

Wishing our friends and customers a

MERRY CHRISTMAS and Happy New Year!

ONLY ONE ITEM PER PERSON ALLOWED – WHILE STOCK LASTS.

SERVISTAR.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stores in Sheratonhotel; Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950. Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.

Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 uur *Grease II* (14 jr.); 24.00 uur *Karl Ludwigi doet een b(r)oekje open* (18 jr.).
Rialto: 20.00 uur *Piranha II* (18 jr.); 22.30 uur *Billy Boy* (14 jr.).
BALASHI
Drive-in: 20.30 en 24.00 uur *La oreja rajada* (alle leeft.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 uur *Outland* (18 jr.); 24.00 uur *Worksex: Sex movie special* (18 jr.).

***

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz: tel.: 28288; Paradera: tel.: 25543; Savaneta: tel.: 47020; Brazil: tel.: 48301; Dakota: tel.: 29008; San Nicolas: tel.: 45906; Tijdens kantooruren van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur: Patiastraat 27, tel.: 24444.

BOTICA'S: Oranjestad: del Pueblo, tel.: 21253; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord: dokter A.S.Ridderstap, tel.: 28017.
San Nicolas en Savaneta: dokter P.Deeleman via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833.
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

***

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

***

ZATERDAG
DIVERSEN
OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdagochtend gesloten en 's middags open van 13.30-17.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CTRO. DI BARRIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

Als gezaghebberskandidaat

Meerderheid partijraad MEP voor Pedro Bislip

ORANJESTAD — Niet verwacht wordt dat de ministerraad vandaag in zijn vergadering een definitieve beslissing zal nemen voor de voordracht van een nieuwe gezaghebber voor Aruba. Minister-president Don Martina wilde alsnog tot en met morgen MEP-leider Betico Croes in de gelegenheid stellen zijn standpunt te laten horen. Intussen nemen de kansen voor oud-Statenvoorzitter Pedro Bislip in MEP-kringen steeds meer toe. Was de heer Bislip in de partijraad reeds een sterke kandidaat thans blijkt dat het merendeel van de partijraad achter de heer Bislip staat en er niets voor voelde om MEP-leider Betico Croes de vrije hand te geven een andere kandidaat voor te dragen, omdat hij het niet eens zou zijn met de kandidatuur van Bislip. Hij vond dat dit het recht van de leider van de partij moest zijn, waarmede de partijraad niet akkoord ging.

Nieuwbouw voor Domeinbeheer

ORANJESTAD — Domeingedeputeerde Nelson Oduber maakte het besluit van het Bestuurscollege bekend om te Sabana Blanco, in de omgeving van de Arubus- en FCCA-gebouwen, een nieuw gebouw voor de afdeling Domein-beheer neer te zetten.

In het kader van de reorganisatie van Domeinbeheer verzocht het BC de afdeling Formatiezaken een studie te maken van de mogelijkheid om Domeinbeheer beter te laten functioneren. Het rapport is inmiddels klaar gekomen. Hieruit blijkt dat de huidige huisvesting van Domeinbeheer niet adequaat is, hetgeen reeds tot vele klachten heeft geleid. Het besluit om te Sabana Blanco te gaan bouwen komt ook die personen die geen eigen vervoer hebben ten goede, gezien de ligging dichtbij het Arubus-gebouw. Aan de architecten is reeds opdracht gegeven aan de tekeningen voor het nieuwe gebouw te beginnen.

Ged. Oduber verklaarde verder dat op de begroting 1983 gelden zijn opgenomen om bij Domeinbeheer meer mensen in dienst te nemen, mede in verband met de grote achterstand die ingelopen moet worden. Reeds is één personeelslid van Deco naar Domeinbeheer overgeplaatst om de staf bij deze afdeling te helpen. Het BC denkt voorts aan de mogelijkheid om van Domeinbeheer een dienst te maken, waardoor men in de toekomst voor betalingen bijvoorbeeld niet meer naar de Eilandsontvanger moet, maar dit bij Domeinbeheer zelf kan doen.

Parellelweg met Boulevard

ORANJESTAD — In opdracht van het Bestuurscollege heeft het Amerikaanse planbureau Sasaki uit Boston, een plan gemaakt voor een bestemming van het toeristisch gebied van de Eagle tot Malmok. Zo al er een nieuwe weg — parallel lopend met de Smitboulevard — worden aangelegd van Bushiri naar Malmok, met zijwegen naar de Smitboulevard. Dit stuk land tussen Boulevard en de nieuwe weg zal dan gebruikt kunnen worden voor woningbouw, appartementen en voor recreatie-doeleinden. Door de aanleg van deze weg wordt gehoopt de drukte op de Boulevard wat aan te matigen. Gelet op het groot aantal verzoekschriften voor nieuwe projecten aan de Boulevard, zal het verkeer op de Boulevard in de komende jaren zeker intensiever gaan worden.

Van Galen op bezoek

ORANJESTAD — De Van Galen zal van 11 tot 14 december een bezoek brengen aan Aruba. Het is het eerste bezoek van het nieuwe Antillen-fregat aan Aruba, nadat het op 13 november de Tjerk Hiddes als zodanig afloste. De Van Galen is, evenals de Tjerk Hiddes, een gemoderniseerd fregat van de Van Speijk-klasse. Het heeft een bemanning van plus minus 185 man en staat onder commando van kapitein-luitenant ter zee A.M.D.Vogt.

STICHTING TOT BEVORDERING VAN VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur: Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij praktijken in het Wit Gele Kruis-gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Sta Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822: donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): 24 uur per dag geopend (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTRE: maandag t/m vrijdag open van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-19.00 uur; op zondag gesloten.

TELEARUBA: 17.00 the lone ranger; 17.25 cartoons; 17.45 matinette; 18.45 news in Dutch; 19.00 telenovela: La Sucesora; 19.30 cocktail musical; 20.00 telenoticias; 20.30 you asked for it; 21.00 Sanford and son; 21.30 wrestling; 22.30 movie of the week (High commisioner); 24.00 resumen di noticias; 24.05 sluiting.

***

Badminton bond organiseert softbal

NOORD — De Aruba badminton bond organiseert zondag een softbaltoernooi in het Montana ballpark. Het toernooi wordt hierna op 5 december voortgezet. De wedstrijden voor aanstaande zondag zijn: Astros-NES (10 uur), White Label sluggers-Douane (12 uur), Tromp Cement prod.-Manuelitos (2 uur), Aruba Video center-Charlie's Demons (4 uur).

Overheids-voetbal

ORANJESTAD — Het IDE-FRE-voetbaltoernooi voor overheidsdiensten is met een tweetal wedstrijden van start gegaan. In de eerste wedstrijd behaalde de subkampioen van vorig jaar, het Politie-elftal, een 1-0-overwinning op het WEB. In de tweede wedstrijd maakte de kampioen van vorig jaar, Eilandsontvanger, korte metten met DOW door met niet minder dan 6-0 te winnen.

Vanavond komen in het Lago Sportpark tegen elkaar uit: DOW San Nicolas-Luchthavendienst (7 uur) en Gezondheidsdienst-Combi (8.30 uur).

Explosieven gestolen

ORANJESTAD — De Alarmcentrale meldde bij de Centrale Post dat er een inbraak in de explosieven-bewaarplaats te Wela plaatshad. Ter plaatse constateerden de rechercheurs dat onbekenden een zinkenplaat aan de noordelijke zijde van het gebouw hadden verwijderd om toegang te krijgen. Er werden diverse kisten met vuurwerk en andere explosieven weggenomen. De daders hadden bij vertrek de zinkenplaat weer op zijn plaats gezet.

SINT EUSTATIUS — De vier winnaars van de teken- en opstelwedstrijd die de ALM onlangs organiseerde. De vier meisjes krijgen binnenkort een vrij ticket naar Curaçao en mogen ieder één begeleider meenemen. Marelva Illich en Ivy Hassell wonnen een prijs met hun opstel en Lois Timber en Violet Busby hadden de mooiste tekeningen van Statius gemaakt. V.l.n.r.: Marelva Illich, Lois Timber, Violet Busby en Ivy Hassell.

Diefstal onder neus van bewoners

ORANJESTAD — De inwoner O.G. (26) van Zuster Lidwinastraat deed aangifte van diefstal bij het recherchebureau van een portemonnee met 55 gulden en van een tv-toestel van 400 dollar. De ouders van O.G. zaten in de avonduren voor hun woning en toen ze binnengingen, constateerden ze dat men de woning was binnengedrongen. Op een bed in de slaapkamer trof men de lege portemonnee aan. De achterdeur bleek open te zijn.

Finale Brazil domino toernooi

BRAZIL — In de Sepa ranch zullen zondag de finales zijn van het dames- en heren dominotoernooi van Centro di barrio Brazil. Om half twaalf begint de heren-finale tussen Centro di barrio Lago Heights en Centro di barrio Brazil. De damesfinale is om half drie tussen Centro di barrio Dakota en Centro di barrio Lago Heights. De prijsuitreiking is om zes uur.

Boliviaans bedankje

ORANJESTAD — MEP leider Betico Croes ontving een bedanktelegram van Jaime Paz Zamora vice president van Bolivia, waarin dank wordt gebracht voor het gelukwenstelegram van de heer Croes toen de partij van Zamora bij de recente verkiezingen de overwinning behaalde. Zamora verklaart zich in het telegram solidair met de strijd van Aruba voor dekolonisatie, waarop de heer Croes in zijn telegram zinspeelde.

Personalia

RODNEY MARUGG werd benoemd tot manager van Photo El Globo als opvolger van Robert Zambrano. Na een verblijf van vier jaren in Nederland waar hij zich in het bijzonder specialiseerde in fotografie keerde de heer Marugg kortgeleden op Aruba terug. Naast cameras en fotoartikelen verkoopt El Globo ook veel electronische artikelen.

HET OCHTENDBLAD Diario heeft Elias Mansur tot "Man of the Year" uitgeroepen. Hiermee wordt hulde gebracht aan een man die reeds vele jaren zich niet alleen zakelijk maar ook op sociaal en sportgebied voor de Arubaanse gemeenschap heeft ingezet. Vooral op sportgebied met name aan basebal, tennis en nu ook dragraces heeft de heer Mansur positieve steun gegeven. Zijn verdiensten voor de gemeenschap werden in de loop der jaren koninklijk en door de gemeenschap erkend.

Zakenvaria

IN KORTE TIJD heeft Arends Construction de Eagleclub omgebouwd in een Health and Fitness Center" dat de naam kreeg van Body Language. A and A Services verzorgde de loodgieterswerkzaamheden, terwijl Bosh het bubbelbad voor massage installeerde. Body Language heeft het modernste materiaal en equipement op dit gebied. Er bestaat alle gelegenheid om oefeningen te doen zoals aerobics, slimnastics, dancercise, sauna, massage enz. De officiele opening is zondag. Het geheel staat onder leiding van Robert en Donna Roos, die hiervoor een speciale opleiding in de VS kregen en Kenneth Ecury. Van maandag tot zaterdag volgt een introductie- en instructie-week waarbij iedereen welkom is.

NOORD — Op de weg Oranjestad naar Noord ter hoogte van Boecoeroei hield de Verkeersurveillanceploeg een snelheidscontrole en deelde 55 processenverbaal uit. Op deze weg is 60 km de hoogst toegestane snelheid, maar tijdens de controle reed de bestuurder H.G. (28) met 103 km per uur.

Jeugd theater festival

ORANJESTAD — In Cas di cultura begint vanavond om 7 uur het Jeugd-theaterfestival. De drie groepen die vanavond optreden, zijn: Las Margaritas met "Di nos e ta", de Troepialen met "Un historia cayente" en Mascaruba met "Shon Gogo y su grawatashi". Het programma voor morgenavond 7 uur vermeldt: Grupo Teatro talento juvenil met "Un aventura espacial", Teatro juvenil Chi-cu cha met "Kudawecha a keda sheu, La Salle college met "Dokter nobo". Hierna volgt het optreden van de Arubaanse dans- en balletschool, de beoordeling van de jury en de prijsuitreiking.

Zondagmiddag vanaf zes uur zal het beste stuk van het festival weer opgevoerd worden, gevolgd door het optreden van het koor van de Imelda kleuterschool en tot slot opvoering van het beste gedirigeerde stuk.

Tivoli bereidt verhuizing voor

ORANJESTAD — Het ziet er naar uit dat de oudste sociale club van Aruba, Tivoli "spoedig zijn plannen van jaren geleden zal uitvoeren en vanuit de Wilhelminastraat naar elders gaat verhuizen. Onlangs heeft een commissie die ingesteld werd om een en ander uit te werken verslag uitgebracht. Hieruit bleek dat Tivoli aan de Wilhelminastraat kan blijven zitten maar dat er dan geen ruimte beschikbaar is voor sport en andere faciliteiten. Of Tivoli zou de club aan de Wilhelminastraat kunnen behouden en elders een sportterrein aanleggen. Het schijnt echter dat de leden van Tivoli meer interesse hebben in het derde voorstel van de commissie, namelijk met alles verhuizen uit de Wilhelminastraat naar een terrein waar alles bijeen kan worden gedaan. De commissie kreeg opdracht dit plan verder uit te werken.

BC: overheidspersoneel mag geen cadeaus aannemen

ORANJESTAD — Kortgeleden heeft het Bestuurscollege aan alle hoofden van dienst een schrijven doen uitgaan, waarin wordt meegedeeld dat geen geschenken van derden in ontvangst mogen worden genomen, zonder voorkennis van het BC. Het BC heeft met deze brief getracht een einde te maken aan het zenden en in ontvangst nemen van geschenken op verschillende diensten in verband met de komende feestdagen. Dit dreigt een chaos te worden. De brief vermeldt niet wat het BC gaat doen als toch geschenken worden aangenomen (of thuis bezorgd — RED).

Xina Giel naar Colombia

ORANJESTAD — Princess Aruba 1982, mej Xina Giel, vertrekt 30 november naar Cartagena, Colombia, om Aruba op de Miss Intercontinental verkiezing te vertegenwoordigen. Vijftig landen nemen deel aan deze verkiezing, die op 1 december begint en tot 11 december zal duren. Mej Giel, die in Miami studeert, is inmiddels al op Aruba aangekomen.

Betico Croes aan premier:

Snel overleg gewenst over voordracht voor gezaghebber

ORANJESTAD — In een telexboodschap aan premier Don Martina deelt de heer Betico Croes mee -- die in eerste instantie aan de pers verklaarde dat hij nimmer een telexboodschap van de premier hierover had ontvangen -- dat hem bij navraag is gebleken dat inderdaad op 17 november een telegram in hotel Babylon werd ontvangen voor de heer Croes. Dit telegram heeft de heer Croes echter niet in handen gekregen en zal in het ongerede zijn geraakt. De heer Croes merkt op uit de telexboodschap van gisteren te hebben moeten opmaken dat er bezwaren zijn tegen de door de heer Croes voorgestelde kandidaten voor gezaghebber van Aruba (mr Rudy Wever en gedeputeerde Efraim de Kort).

De heer Betico Croes is met de minister-president van mening dat voordracht van kandidaten voor deze functie niet langer kan wachten. Hij vraagt de premier wanneer het overleg over deze voordracht tussen hem en de premier kan plaatsvinden. De heer Croes wijst er nogmaals op dat wanneer de voordracht wordt gemaakt zonder overeenstemming met het eilandgebied Aruba te bereiken dit een onoverkomenlijke kortsluiting zal leiden, hetgeen noch in het belang van de regering noch van Aruba is.

Dolphins watersport:

Afstandzwemmen en zeilen, waterballet en water polo

SAVANETA — Zwemvereniging Aruba Dolphins organiseert zondag watersportactiviteiten in het Lagoen te Savaneta. Van half tien tot elf uur worden windsurfingdemonstraties gehouden. Om tien uur begint de sunfishwedstrijd vanaf de mariniers-kazerne naar de Eagle-beach. Klokslag twaalf uur wordt een begin gemaakt met de 1 kilometer zwemwedstrijd vanaf de pier ten zuiden van het La Fama-veld. Een uur later begint de 2 kilometer zwemwedstrijd vanaf de Curacabai naar Savaneta, in de verschillende leeftijdscategorieen. De winnaar van deze twee kilometerwedstrijd ontvangt de door het Bestuurscollege beschikbaar gestelde wisselbeker, welke vorig jaar door Jeanot Bislick gewonnen werd.

Om twee uur is de prijsuitreiking, gevolgd door waterballet en vriendschappelijke waterpolo-wedstrijden. Voor de deelnemers bestaat tot een uur voor aanvang van de wedstrijden gelegenheid om in te schrijven.

Toekenning in voorlopige erfpacht

ORANJESTAD — Met de uitgifte van erfpachtsgrond aan de heren Odor en Westerburger is donderdag het toekennen van voorlopige erfpacht in verkavelingsverband gestart. Door dit systeem van voorlopige erfpacht hoeft iemand die een verzoek indient thans niet zo lang meer te wachten op verkrijging van erfpachtsgrond voor woningbouw.

Momenteel zijn reeds 32 verzoeken goedgekeurd voor grond te Wayacka volgens het voorlopige erfpachtssysteem.

Domein-gedeputeerde Nelson Oduber zei gistermiddag te verwachten dat dit jaar nog totaal 150 verzoeken goedgekeurd zullen worden. Hij gaf een opsomming van het aantal geprojecteerde percelen in de verschillende verkavelingsplannen voor dit jaar alsmede het aantal voor volgend jaar en voor 1984.

Dit jaar zijn vanaf januari tot nu toe 300 erfpachtsaktes uitgegeven die een bedrag van fl. 99.900,- vertegenwoordigen. Het eilandgebied heeft dit jaar 2092 vierkante meter grond verkocht (voor fl. 74.650,-), 4349 vierkante meter gekocht voor fl. 88.200,- en 250.000 vierkante meter grond ten bedrage van fl. 170.000,- in optie uitgegeven.

Commentaar

Ingredienten

DE AFGELOPEN WEKEN -- nadat de MEP uit zichzelf besloot het door zijn mede samengestelde en ondertekende regeerakkoord niet te honoreren en buiten de regering te blijven -- horen we steeds weer politieke leiders opmerkingen maken dat ingredienten voor een herhaling van augustus 1977 aanwezig zijn. Wij begrijpen deze opmerking helemaal niet. Immers de ingredienten waaraan deze leiders het over hebben waren in augustus 1977 geheel anders dan nu.

We behoeven daar niet dieper op in te gaan, eenieder kent de gebeurtenissen van 1977 voldoende. Vast staat, dat juist door die gebeurtenissen van 1977 -- onder leiding van de MEP-leider -- Aruba uiteindelijk politiek op de kaart werd gebracht en de strijd van Aruba in het koninkrijk erkend werd. De zaken liggen echter nu geheel anders. Nu is het zo, dat de MEP besloten heeft niet in de regering te gaan, terwijl toch het regeerprogramma -- dat mede door de MEP werd samengesteld en ondertekend -- voor de eerste maal in de geschiedenis van de Antillen niet alleen de strijd van Aruba voor een status aparte erkent, doch ook wil uitvoeren. Zo ver was Aruba niet in 1977, zover is Aruba nooit geweest. En over ingredienten gesproken, in 1977 was de verhouding in stemmen tussen MEP en oppositie 2663 stemmen, dit groeide in 1979 -- twee jaar na de augustusdagen van 1977 -- weliswaar uit tot een verhouding van 5163 stemmen, doch was bij de recente statenverkiezingen al weer teruggevallen tot 1781 stemmen. Neen, wij geloven niet in de uitspraak dat de ingredienten van augustus 1977 aanwezig zijn. Wij geloven dat er alle ingredienten zijn om het in de huidige regering en zijn programma de strijd van vele jaren bekroond te zien. En daarbij mag de MEP, die steeds weer leiding en inhoud aan die strijd heeft gegeven, niet ontbreken. Het beste kan zij dit doen door alsnog toe te treden tot een regering die zich ten doel gesteld heeft te helpen de Arubaanse wensen te verwezenlijken. Dit is in het belang van Aruba en zijn toekomst. Het steeds weer terugvallen op de --ingredienten van 1977 -- noemen wij een rookgordijn.

Provinciale grootloge vrijmetselarij Antillen

WILLEMSTAD — De hartiging van de gewestelijke langen van de aangesloten ges en de bevordering van hun derlinge samenwerking in de est van de orde, binnen de or de ordewetgeving daaraan stelde grenzen. Zo wordt het el omschreven in de wijzigde statuten van de rovinciale grootloge voor de ederlandse Antillen.

Het gaat hierbij om de orde n vrijmetselarij onder het rootoosten der Nederlanden. enoemde grootloge omvat de ges welke onder het ootoosten ressorteren en welke vestigd zijn op de Nederndse Antillen. Het is een tonome vereniging. Deze ootloge werd opgericht in 963. Leden zijn de loges welke deelnamen aan zijn oprichting en ook alle nieuwe loges welke in het betrokken ressort - de Antillen - zijn opgericht daarin. Het bestuur van de grootloge bestaat uit een provinciaal grootmeester, door het hoofdbestuur van de orde benoemd, waarbij de in het ressort gevestigde loges worden gehoord; verder uit één of meer plaatsvervangende provinciaal grootmeester(s), ook door het hoofdbestuur benoemd; deze benoeming gebeurt op voordracht van de provinciaal grootmeester, waarbij de loges ook gehoord worden; er zal ten hoogste één plaatsvervangend provinciaal grootmeester eilandgebied worden benoemd. Deze zal bij vertrek uit dat eilandgebied geacht worden als zodanig af te treden. Tot het bestuur behoren dan ook nog een eerste en tweede opziener, een grootredenaar een grootsecretaris en een grootthesaurier alsmede drie tot zeven andere leden, die de overige provinciaal grootofficiersfuncties bekleden. Het voorzitterschap van een loge is onverenigbaar met het bestuurslidmaatschap van de grootloge.

De algemene ledenvergadering heet de provinciale grootloge-vergadering. De afgevaardigden naar deze vergadering dienen meestervrijmetselaar te zijn en in een meestervergadering van hun loge te zijn gekozen. Deze vergadering benoemt een raad van discipline, om in zijn naam recht te spreken in gevallen van plichtsverzuim. Dit gebeurt onder voorzitterschap van de provinciaal grootmeester. De raad bestaat verder uit vier leden en vier plaatsvervangende leden. Het voorzitterschap van een loge is onverenigbaar met het lidmaatschap van de raad van discipline.

De gewijzigde statuten werden door de leden goedgekeurd in maart 1981 tijdens een vergadering in het Maconiek centrum op Aruba en had toen het volgende bestuur "provinciale grootmeester S. van Trigt, plaatsvervangend grootmeester P.M. Claassem, 1e groot opziener A.A. Fernandes, 2e groot-opziener ing. Th. Nijdam, grootredenaar H.M.T. Steenhuizen, grootsecretaris mr H.E. Gonzalez, grootthesaurier drs K. Angus, zijn adjunct J.S. Pimsler, grootceremoniemeester E.J.A. Coffie en grootdekker C.H.F. Netto.

LVV stelt bevolking gerust

Gevreesde palmboomziekte niet ontdekt

WILLEMSTAD — Op uracao is de LVV (dienst ndbouw, veeteelt en visserij) en enkel geval van "red ring sease" tegengekomen na 65 zoeken afgelegd te hebben op erzoek van verschillende woners die bezorgd waren om un cocospalmen.

De LVV bemerkte dat er op uracao verschillende palmen aren die verschijnselen ertonen van de red ring sease, een ernstige ziekte die almbomen aantast. Via de verchillende media lichtte de LVV t volk in, wat de verschijnsen bij deze ziekte zijn: het verrren en slap hangen van de laderen en het afvallen van de ruchten. Tevens vertoont deze ekte bij dwarsdoorsnee van de am rode ringen.

Uit de reeks bezoeken die door e LVV afgelegd zijn, werd econstateerd dat de problemen n 25% van de gevallen veroorakt werden door gebrek aan ater; in 50% door een ombinatie van gebrek aan ater en aantasting door bladluizen en de resterende 25% door schimmel. Tijdens de bezoeken kwamen ook enkele gevallen voor, waarbij de vruchten aangetast werden door een kleine rode mijten-soort.

Verreweg de meeste gevallen hadden te maken met een schimmelinfectie, die dezelfde verschijnselen vertoont als red ring disease. Deze schimmel krijgt kans om palmen aan te tasten als de grond veel klei bevat en teveel water gegeven wordt. Ironisch genoeg lijken deze symptonen erg veel op die van gebrek aan water: de bladeren verdrogen en gaan slap hangen. Dus niet teveel en niet te weinig water, adviseert LVV. De LVV stelt voor de palmen drie keer per week water te geven.

Voorts worden tips gegeven voor bestrijdingsmiddelen: de schimmelinfectie is te bestrijden met een fungiside zoals Benlate; luizen met Metasystox en Cygon (insekticiden) en mijten met akariside.

WGK doet boekje open over haar stichtingen

WILLEMSTAD — Om meer bekendheid te geven aan de stichtingen en afdelingen die aan het Wit Gele Kruis verbonden zijn, heeft de Centrale stichting een brochure hierover uitgegeven. De zeven stichtingen die de centrale stichting vormen, bestrijken het hele veld van volksgezondheid. En nu de centrale stichting 42 jaar bestaat, heeft het bestuur gemeend dat dit een goede gelegenheid is anderen meer in te lichten over de stichting.

De centrale stichting is van mening dat er maar weinigen bekend zijn met het bestaan van de stichtingen, aldus voorzitter Da Silva in de inleiding van de brochure. Het doel van de stichting het Wit Gele Kruis was in eerste instantie het organiseren van EHBO-cursussen. In eerste instantie werkte de stichting dan ook aan het bevorderen van de volkshygiene, toen het op 30 oktober 1941 opgericht werd.

In de loop der jaren breidde de stichting zich langzaam uit. In 1954 werd de afdeling Consultatiebureaus een stichting en eind 1942 begon de Wijkverpleging die in '43 de naam Prinses Margriet Stichting kreeg. Begin 1943 startte de zorg voor ouden van dagen, Birgen di Rosario en eind 1943 kwam voor het eerst de behoefte naar voren voor een tehuis voor gebrekkige kinderen die in 1946 een zelfstandige stichting werd.

Ook over de overige eilanden van de Nederlandse Antillen strekte het werk van de Wit Gele Kruis zich uit. Die afdelingen hebben zich in de tussentijd ontwikkeld tot zelfstandige stichtingen. De vijfde stichting van het Wit Gele Kruis is die van Kinderoord Brakkeput, die in 1952 opgericht werd. Het kwam eigenlijk pas in 1962 in bloei toen het paviljoen op Brakkeput beschikbaar gesteld werd.

De twee laatste stichtingen die onder het Wit Gele Kruis vallen, zijn die voor tandheelkundige zorg en die voor gezinszorg. Ze zijn in de jaren '70 opgericht.

De stichtingen zijn: Stichting voor zorg van zuigelingen en kleuters "Mama di bon konseho", stichting voor wijkverpleging Prinses Margriet, stichting voor de verzorging van ouden van dagen "Birgen de Rosario", stichting voor verzorging lichaamsgebrekkige kinderen "Mgr P.I.Verriet", stichting voor kinderoorden "Brakkeput Ariba", stichting "Kwido pa Famia" en "Fundashon servisio emergensia dental, aldus de brochure van het Wit Gele Kruis.

Opslagplaatsen mikpunt dieven

WILLEMSTAD — Drie opslagplaatsen waren in de afgelopen dagen het doelwit van dieven. In een opslagplaats te Scharloo drong men binnen door het verwijderen van een groot hangslot. Er wordt een groot aantal cosmetica-artikelen vermist.

Aan de Van Radarstraat verschaften onbekenden zich toegang door verwijderen van dakplaten en het maken van een gat in een muur. Er moet nog worden nagegaan wat er allemaal vermist wordt.

Ook een opslagplaats aan de Penstraat kreeg ongewenst bezoek. Men drong er via het dak naar binnen. De ontvreemde artikelen zijn nog niet geregistreerd.

WILLEMSTAD — Tambu verslaggever Mario Kleinmoedig heeft een interview afgenomen met minister van Onderwijs, Jacques Veeris over het onderwijs in de Nederlandse Antillen. Het programma Tambu wordt iedere zondagmiddag door de NOS via Hilversum 2 uitgezonden. Minister Veeris heeft tijdens zijn bezoek aan Nederland ook gesproken met de directeur van de Stichting Studiecommissie Nederlandse Antillen over lands- en Aruba-bursalen in Nederland. De studenten uit Curacao vallen onder het Centraal Bureau Toezicht Bursalen. Verder werd minister Veeris ingelicht over de vorderingen van het onderzoek gericht naar het studieverloop van de Antilliaanse studenten in Nederland. Dit onderzoek wordt verricht door het Leids interdisciplinair centrum voor onderwijs research (Licor) en op parttime basis gedaan door Drs. Claudette van Trikt en Joan Liong a A Jin.

Papiamento, Engels en Spaans in basis-onderwijs

WILLEMSTAD — Het vak Papiamentse taal kan in het eilandgebied de Bovenwindse eilanden gegeven worden in het eerste leerjaar van een school voor basisonderwijs. Het onderwijs daarin bedraagt ten [illegible] minuten per week, Zo is bepaald in de ministeriele beschikking van 28 juli (PB 216), ter uitvoering van de verordening op het basisonderwijs. In dezelfde beschikking is ook bepaald dat het vak Engelse taal in de eilandgebieden Aruba, Bonaire en Curacao gegeven kan worden in de laatste twee leerjaren van een basisschool. Het onderwijs daarin bedraagt per leerjaar hoogstens 90 minuten per week. Verder kan het vak Spaanse taal ook in de laatste twee leerjaren van het basisonderwijs worden gegeven, maximaal 90 minuten per week per leerjaar.

Laatste ruilmiddag zegels en munten

WILLEMSTAD — De Curacaose postzegelvereniging en de muntenverzamelingvereniging Numismatica houden morgen (zaterdag) hun laatste ruilmiddag van drie tot zes uur 's middags in De Tamarijn aan de Mahaaiweg. Dit keer wordt de ruilmiddag om organisatie-redenen gehouden in het gebouw rechts van de tennisbaan. De toegang is gratis, terwijl ook niet-leden en de jeugd vanaf tien jaar welkom zijn. Er zijn ook deurprijzen ter beschikking gesteld.

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

WEGENS VERTREK: Auto Ford Del Rey Ouro, financiering mogelijk, tel.: 58548, Dr Jonckheerstraat 13.

BOOT 14 VOET m. 50 PK motor, alles in goede staat, fl. 8.000,-, tel.: 23957 kantooruren.

FIBERGLASS BOOT 18 voet m. trailer, merk Gloseren m. 80 PK nieuwe motor, fl. 11.900,-, tel.: 25395 kantooruren.

PORCHSALE zaterdag 10-2: eethoek; gordijnrails; medicijnkastje; serviesgoed etc., weggeefprijzen, Esperanzaweg 76, Goede Hoop.

FORD PINTO '74, tel.: 611047.

EEN BOTTLECOOLER, defect, Casa Verde, Nieuwestraat 22A, tel.: 612253.

AUTO LADA Stationwagon 1500, bj. 1982, i.z.g.s., prijs fl. 6.500,-, financiering mogelijk, tel.: 36478, Biesheuvel 2.

FORD LTD, fully equipped, financiering mogelijk, Weto 161, tel.: 675350 na 5 uur.

TOYOTA STARLET '78 met radio-cassette + seatcover, tel.: 24457 na 5 uur nm.

AVONDJURK MAAT 38/40 excl. [illegible] uit [illegible] gedragen [illegible] vraagprijs NAfl. [illegible], tel.: 77495.

3 PORCHSTOELEN per stuk fl. 45,-; oud mahoniehouten toilettafel i.z.g.s. fl. 575,-; 2 wastafeltjes, 1 met deurtjes fl. 275,- en fl. 200,-, Noord Zapateerstraat B-63.

2-D. MALIBU, '78 a.h.; open [illegible] m. 25 PK outb. Johnson [illegible] kl. + video + onders. [illegible]; tuingereedsch.; planten; Westingh. koelk./freezer; [illegible] massagetafel; pedicure[illegible] tafel; med. rek, tel.: 5[illegible]4.

TOYOTA COROLLA Coupé 1978 i.z.g.s. [illegible]

RENAULT R6 1972 fl. 1.000,-; 2 National airco's fl. 150,- p/stuk; plafondfan fl. 120,-, breezebox fan fl. 75,-, tel.: [illegible]309, vr. na 19.00 uur.

[illegible]LASTRAPO[illegible]

LANCER [illegible] i.g.s., fl. [illegible] Adres: Kaya S.P.Kwiess 15, tel.: 60070.

BRISA 1300 1979 voor fl. 2500,- [illegible] tel.: 671187.

WEGENS VERTREK: Ford Escort, bj. 1976, vraagprijs NAfl. 2.000,-, tel.: [illegible] (na 12.00 u.).

[illegible]

WASMACHINE; FORNUIS; [illegible]; foto-toestel etc. etc., zat. 26 en zon. 27 vanaf 9 uur Kaya Pandellis 5, Jongbloed.

OVERCOMPLEET: ruime babycommode met ingebouwd badje; evt. met speciaal en afvoerapparatuur (dagelijk [illegible]); loopfietsje; kinderspeelgoed; boeken, zaterdagmorgen Kralendijkweg 11, tel.: [illegible]

TOYOTA COROLLA 1977 automatic, blauw, 4-deurs + klokje, prijs fl. 3.900,-, tel.: 44911.

SIMCA STATIONCAR bouwjaar 1978, kleur rood, vraagprijs NAfl. 3.800,-, tel.: 78194.

TOYOTA COROLLA DX 1981, fl. [illegible].500,-, tel.: 671098.

NIKON F-2 CAMERA met lens [illegible] 671982.

BOUVIER, 2 1/2 jaar reu gestroomd, afgericht, betrouwbaar en waaks, prijs fl. 1.500,-, tel.: 81205 na 18.00 uur.

TOYOTA COROLLA DX '81, prijs fl. 9.800,-, tel.: 81525 na 17.00 uur.

17 VOETLANGE SPEEDBOOT, overtrokken met polyester met 70 PK motor, fl. 3.500,-, tel.: 43515.

AUTO MERCEDES Benz 280S Shark tipe, beste aanbod neemt het, tel.: 78959.

PLANTEN; STRIJKPLANK; bedden; gordijnen; groen vloerkleed; boeken; planten; 1 hang/legkast; tuingereedschap; boekenkast; stofzuiger, Fergusonweg 4, tel.: 35142.

RENAULT 4, 1977, in goede staat, fl. 4.500,-, tel.: 82327.

FORD FAIRMONT '80, compleet equipped, tuff-coated, 30.000 km, NAfl. 9.500,-, financiering mogelijk, Dr. Eykmanweg 7A, tel.: 35752.

1 GROOT STALEN bureau + stoel NAfl. 250,-; 1 grenen houten kinderbedje + matras NAfl. 175,-; 1 bed + matras NAfl. 50,-; 1 kinderstoel, tevens autositje NAfl. 60,-; stereomeubel NAfl. 75,-; diverse lampen, Dr. Eykmanweg 7A, tel.: 35752.

VOLKSWAGEN [illegible] 1600 Stationwagon '77 i.z.g.s., tel.: 78024.

DATSUN 280 ZX 2+2 1982 (grey), airco, radio-cassette stereo, power (window, antenna, mirrors), factory mac-wheels, 24 mnd financiering mogelijk. Inf.: tel.: 88287.

VOLAUTOMATISCHE WASMACHINE Speedqueen, 9 mnd. oud, fl. 900,- cash, Kaya Andesit 78, Terra Corra, tel.: 648387.

KLEDING SALE: kinderen en dames, zaterdag van 10.00-16.00 uur, Kaya Naiguata 1, Montaña.

KEUKENTAFEL; WASMACHINE 220 Volt; gordijnenrails; spiegel badkamer; medicijnkastje; boekenplanken; [illegible] antiek; lampen; 3 paar [illegible]; houten deur etc., tel.: 78178.

NATIONAL PANASONIC 3-[illegible] 10308 [illegible], turntable, 2 [illegible] fl. 475,-, G.N.Patten, [illegible]weg 14, tel.: 9-2709 tijdens kantooruren.

20 FEET WARREN Cabin cruiser met toilet, zwemtrap, [illegible], nieuwe batterij, nieuwe [illegible] PK motor + 2 fuel tanks, [illegible] ligplaats, in uitstekende [illegible], vraagprijs fl. 12.900,-, tel.: 67[illegible]

POCKETBOEKEN (Bouquet [illegible] etc.); cassette-recorder; stereo tuner-versterker, draaitafel + boxen (alles van Philips); [illegible] (Butter) + filmpjes; Phantom zeilboot, tel.: 44227.

1 TUNER/AMPL. NATIONAL fl. 160,-; 1 cas.-deck Akai (ged. defect) fl. 75,-; 1 cas.-deck Sansui fl. 350,-; 1 ampl. Sansui fl. 325,-, Cubaweg 9, tel.: 60243.

PORCHSALE O.A. 2-deurs linnenkast; sjoelbak; boeken en stripboeken; porchstoelen; keukenkast; o.a. glazen; softball handschoen + ballen; baby aankleedtafel + kussen; Polaroidkamera etc. etc., Asbestweg 45, zaterdag vanaf 10.00 uur, Goede Hoop.

GARAGE SALE zaterdagmorgen 27/11 8-13 uur: antiek; boeken; schrijfmachine; plantjes; [illegible] en nog veel meer, [illegible]weg 25.

RENAULT 5TS i.z.g.s., 1978, [illegible]

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

PER 1/12/'82 VOLL. inger. app. voor 5 weken in J'dorp, fl. 350,- per week, tel.: 80434.

WOONHUIS: 4 slaapkamers, in nette buurt, tel.: 44081 tussen 7 en 9 uur p.m.

EEN APPARTEMENT, tel.: 79002.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

HUIS TE huur gevraagd, ± NAfl. 200,- p/mnd., tel.: 673400 tst. 20 tijdens kantooruren.

ARTS ZOEKT huurwoning, minimaal 3 slaapkamers, H.Wildschut, Hotel Las Palmas, tel.: 25200, Bungalow 40.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

DIENSTMEISJE VOOR 4 halve dagen, 's middags of 's morgens, tel.: 82309 vr. na 19.00 uur.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

HONDA MOPED 70CC, 2000 km, fl. 975,-, Rondweg 23.

26 ROLLEN ASFALT felt tegen zeer aantrekkelijke prijs, Brebastraat 9, tel.: 23284 of 9-2394.

MISTRAL COMPETITION surfplank incl. 2 zeilen en surfvest en VW Gurgel 1980, alles in prima staat, best offer, Boegoeroei 51, tel.: 25663.

GROTE HANG- en leg-klerenkast, Morgenster 38, op zat. en zondag.

1 AUTO LADA 1200, 18.500 km gereden, prijs fl. 4.000,-, Dadelstraat 48, tel.: 21671.

'78 LANCER, Bubali 19, tel.: 24300 ext. 160, weekdays 7-8 pm.

GARAGE SALE: Nassaustraat 196, zaterdag 27-11-'82.

VOLKSWAGEN BEETLE, bouwjaar '79, type 1300, fl. 3.000,-. Te bevragen: Savaneta 161.

PORCH SALE. Weggeefprijzen: koperen potten, vazen en bakken, zaterdag 27 november van 10.00-14.00 uur Sabana Liber 54, Noord.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

KAMER VOOR alleenstaande heer of dame in centrum Oranjestad, tel.: 24338 tussen 6 en 9 pm.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

UN HENDE pa hasi trabow di kas, na kas di un dokter na Sta. Cruz, tel.: 28213.

DIVERSEN ARUBA

AF TE halen: lief jong hondje, Tunastraat 8, tel.: 26603.

WEEKEND HIGHLIGHTS

weekendkwartier

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDDIENST

pular, Hoek Medical ...
674126.
26 november ... t/m 28 november ... 06.00 uur.
Sera Fervoer, ...
spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 48322.

07.00-16.00 uur ...
16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmorgen van 07.15-10.30 uur, alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.00/13.30-17.00 uur, ... Sta. Maria 17, tel.: ...

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid ...

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

DIVERSEN

KERK GROOT KWARTIER: 20.30 uur jubileum concert ...

UNIVERSITEIT: 20.00 uur lezing ...

TOERISTENSCHIP: 07.00- ...

AKADEMIA DI KOMPUTER: ... Penthouse, Curaçao Plaza.

CURAÇAOSE POSTZEGELVERENIGING: 15.00-18.00 ...

OPENBARE BIBLIOTHEEK

FILIAAL BARBER: maandag t/m vrijdag open van 09.00-12.00 uur; dinsdag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiestoeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag ... 12.00/... dag van 09.00-12.00 uur.

BIBLIOTHEEK ... MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (... gelieve mevr. Pijpers, tel.: 35119 of mevr. Dankmeyer, tel.: 34363 te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere ... uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur, ...

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Scharlooweg 77, tel.: 612858/...): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Uiteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

dagen van 09.30-12.00/15.00-...

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-...

ATTENTIE: vanaf 23 november t/m ... november Japanse tentoonstelling met het Japanse ...

Shell-directeur

WILLEMSTAD. — In het ... Shell Curaçao nv, ...

Zakenvaria

... CURAÇAO N.V. ...

Export-kansen voor Antilliaans product naar de Bahama's

WILLEMSTAD — Weinig lokale productie en practisch geen beschermende maatregelen op locale industrieen maken dat Antilliaanse producten een goede kans maken zich op de markt van de Bahamas te vestigen.

Volgens een marktprofiel dat het departement van Economische Zaken heeft samengesteld van de Bahama eilanden, zijn de twee voornaamste obstakels voor Antilliaanse export naar de Bahamas grote concurrentie van Amerikaanse fabrikanten en transportproblemen. Maar ondanks deze twee hindernissen worden er al Antilliaanse blue jeans (spijkerbroeken) en ontsmettingsmiddelen op de Bahamas verkocht en exportmogelijkheden voor andere producten werden in october ontdekt tijdens een Export Market Research bezoek aan de Bahamas.

De Antilliaanse producten die de meeste kansen maken zijn huishoudelijke producten zoals zepen en ontsmettingsmiddelen. Door de distributeur in Bahamas is toegezegd dat doordat er al een ander ontsmettingsmiddel op de markt is er extra geld zal worden geinvesteerd voor een intensieve promotiecampagne. Spuitbussen voor luchtverfrissing waren tot nu toe onbekend op de Bahamas en er is dan ook veel interesse voor getoond, alsmede voor toiletpapier, papieren servetten mits deze tegen een goed concurrerende prijs kunnen worden verkocht. Er zijn geen mogelijkheden voor export van Amstel bier omdat Heineken al bezig is met onderhandelingen om een brouwerij op de Bahamas te vestigen.

Er zijn veel aanwijzingen, aldus het bulletin van Economische Zaken, dat cream likeur het goed zou kunnen doen op de markt van Bahamas. De Antilliaanse cream likeur wordt door vele importeurs in de Bahamas beschouwd als beter dan de drank die uit Boston wordt geimporteerd.

De prijs en transportmoeilijkheden zouden echter een probleem kunnen zijn voor het Antilliaanse product.

Minister De Koning naar Curacao en Aruba

Alle BC's uitgenodigd voor bestedingsoverleg

DEN HAAG — Minister Jan de Koning van Antilliaanse Zaken vertrekt morgen naar de Nederlandse Antillen voor het halfjaarlijkse overleg over de besteding van de ontwikkelingshulp. De Koning zal in Willemstad spreken met de landsregering en vertegenwoordigers van de zes Antilliaanse eilanden.

Minister De Koning zal van de gelegenheid gebruik maken te spreken over zaken die verband houden met een komende Ronde Tafel Conferentie (RTC), die beslissingen moet gaan nemen over Aruba dat streeft naar een aparte status binnen het Koninkrijk, uitmondend in onafhankelijkheid. Volgens een woordvoerder van het Kabinet van Nederlands-Antilliaanse zaken zullen de gesprekken over de RTC van procedurele en niet van inhoudelijke aard zijn.

Hoewel het officiele programma van het bezoek van de Nederlandse bewindsman nog niet is vrijgegeven, is wel bekend dat hij alle zes bestuurscolleges heeft uitgenodigd naar Willemstad te komen voor overleg over de besteding van de ontwikkelingsgelden. Het Arubaanse bestuurscollege is daarvan niet uitgesloten en komt eveneens.

DISCUSSIES

Toch gaat de bewindsman los daarvan ook naar Aruba toe. Naar uit een ANP-bericht blijkt heeft de Arubaanse Kamer van Koophandel de bewindsman uitgenodigd over een gesprek naar aanleiding van de werkzaamheden van de Commissie van Zeven, die onlangs advies uitbracht over de mogelijkheden en gevolgen van een Arubaanse onafhankelijkheid. Woensdag reeds gaat de minister De Koning naar Aruba. Donderdag heeft hij er dan zijn besprekingen. Vrijdag vertrekt hij vanaf dat eiland weer met de KLM naar Nederland om daar zaterdagochtend aan te komen.

Aanvankelijk had het er alle schijn van dat KABNA een uitzonderingssituatie zouden creeren voor het Arubaanse BC dat in tegenstelling tot de andere eilandsbesturen niet naar Curacao hoefde te komen. Er werd er van Antilliaanse kant op gewezen dat dit onherroepelijk en onnodig tot allerlei felle discussies zou leiden, die Nederland dan weliswaar aan zijn laars kan lappen, maar voor de Antillen wel weer nare gevolgen hebben. Kennelijk is het gelukt om dat uit het hoofd van de KABNA-afgevaardigden te praten. Toch is er apart overleg op Aruba, het eiland dat zich op de komende RTC wil afscheiden van de rest.

AFGEWIKKELD

Minister Leo Chance van Ontwikkelingssamenwerking liet zich op dat punt deze week op de vlakte in een gesprek met de Amigoe. Hij zei dat hij zich wel voorbereid op de komende besprekingen. Maar hij weet niet anders dan dat alle BC's voor overleg naar Willemstad zijn uitgenodigd. Wat de Nederlandse minister doet als hij zijn zaken in de hoofdstad heeft afgewikkeld en of hij dan apart nog met het Arubaanse BC op Aruba praat, is iets dat hem niet aangaat.

Kerstviering en activiteiten in Antilliaanse parochie

WILLEMSTAD — In de Rotterdamse Paradijskerk komen dit jaar de Antillianen bijeen voor hun jaarlijkse Kerstviering en wel op zaterdag 25 december. De Eucharistieviering begint om één uur 's middags. Pastor G.J.M. Lensen O.P. zal daarin voorgaan. Alle Antillianen uit Rotterdam en omgeving zijn daarvoor uitgenodigd, aldus Stiwa, het Antilliaanse maandblad dat door de stichting Welzijnsbevordering Antillianen wordt uitgegeven.

De Antilliaanse parochieraad in Rotterdam biedt verder de mogelijkheid om in het gebouw naast de kerk aan de Eendrachtsstraat een naaicursus te volgen en wel wekelijks op dinsdag en woensdagmiddag. Dit gebeurt onder leiding van mevrouw Christina van der Wouden-Christiaans. Gelegenheid tot handenarbeid is er donderdagmiddag onder leiding van mevrouw Imelde Royer. Met onderhoud van de betrokken vertrekken en de administratie is mevrouw Petra Christiaans Werleman belast.

WILLEMSTAD — De directie van het Curacao Hilton Hotel huldigde gisteren de employees die sinds de opening van het hotel, vijftien jaar geleden, werkzaam zijn. Het betreft hier 67 mensen van de bijna driehonderd personeelsleden van het hotel. Op de foto: General Manager William Aguiton omhelst Public Relations manager Ruth Delvalle, terwijl Frank Elenburg, algemeen directeur van Hotelmaatschappij Piscadera, toekijkt. De helft van het te huldigen personeel was niet aanwezig, terwijl de overgrote meerderheid van de overige employees het ook heeft laten afweten. Ook de leiders van de vakbond Horecaf waren niet aanwezig wat ten zeerste werd betreurt door manager Aguiton, die zei dat juist op dit ogenblik, dat het Curacao Hilton een moeilijke tijd doormaakt, het belangrijk was dat alle betrokkenen zich verenigden. Het bestuur van de Horecaf heeft ondertussen, naar de Amigoe vernomen heeft, haar verontschuldigingen aangeboden voor het niet aanwezig kunnen zijn bij de viering van gisteren, wegens verschillende andere afspraken die er op de Horecaf-agenda stonden.

TV-programma's dr Jules de Palm

WILLEMSTAD — Het departement van Cultuur en Opvoeding brengt op Tele-Curacao een serie van 3 programma's getiteld "in gesprek met dr Jules de Palm". De programma's zijn in het Papiamentu en worden uitgezonden op: 29 november over Papiamentu op scholen; 6 december over Curacaoenaars in Nederland en op 13 december over een nieuwe encyclopedie voor de Nederlandse Antillen. De programma's beginnen om twintig voor zeven 's avonds. De eerste twee afleveringen worden gepresenteerd door mejuffrouw Mylene Louisa van TeleCuracao terwijl de laatste door directeur van het departement, Edsel (Papy) Jesurun wordt gepresenteerd. Voor het sturen van reacties of het vragen naar meer informatie kan men terecht bij Tele-Curacao, PO box 415 of het kantoor van het departement van Cultuur en Opvoeding aan de Johan van Walbeeckplein.

MAN-vrouwen voor laatste keer bijeen

WILLEMSTAD — De vrouwen-organisatie van MAN houdt morgen (zaterdag) zijn maandelijkse vergadering. De vergadering vindt plaats in het centrum van MAN, aan de La Plataweg 2a. Dit is de laatste vergadering van dit jaar en duurt van drie tot vijf uur 's middags.

Ingezonden

Nep-sinten

ALS REACTIE OP alle ingezonden stukken hieromtrent: SINT NICOLAAS en Zwarten Piet
Allebei bestaan ze niet
Vroeger hebben ze wel bestaan
Maar toen zijn ze dood gegaan

Dat tot gerustestelling voor enige "volwassen" mensen op ons eiland.

Tip: hoedt u voor de nep-sinten en pieten.

MEVR. W.L.FERNAN

Waakhond

IN 1959 WERD mr Isaac Celestino Debrot de eerste minister van Cultuur en Opvoeding van de Nederlandse Antillen. Om de Justitiele Jeugdzorg het toezicht op de voogdijraden en een aantal punten die lagen op de grensgebieden van overheidszorg en van de zorg van de eilandgebieden creeerde hij een ministerie. Het ging erom de goede relaties die Shaki onderhield met belangrijke figuren in de Nederlandse KVP te gebruiken om weer op goede voet te komen met Nederland. Dit is zeer wel gelukt. De heer Debrot begon met het oprichten van een Raad voor Culturele Zaken. Deze gebruikte hij als "steppingstone" om met een voorstel te komen tot het oprichten van een Adviesraad voor de Culturele Samenwerking tussen de Landen van het Koninkrijk. De tijd was duidelijk rijp voor zulk een initiatief. Men had er in Nederland wel oren naar en in Suriname ook. Men heeft deze adviesraad met een lange naam vanaf het eerste moment als iets positiefs ervaren.

Beide rijksdelen benoemden belangrijke figuren in hun delegaties. Er heerste een grote behoefte aan cerebraal overleg. In Nederland was men bijzonder gelukkig met dit voorstel. Men wilde in Nederland in geen geval ervan beticht worden haar cultuur op te leggen aan de andere volkeren van het Koninkrijk. Nu kwamen de verzoeken om bijstand of om financiering uit de beide rijksdelen. Het initiatief werd niet meer in Den Haag of in Amsterdam genomen. Ieder land benoemde drie leden in deze Adviesraad. Wanneer nu deze negen leden een advies opstelden dan wist men dat het iets doordachts was en niet iets dat "on the spur of the moment" was opgekomen. De Adviesraad heeft bijzonder goed werk verricht omdat de projecten vele en belangrijke waren en Nederland alle voorgedragen adviezen overnam en de projecten financierde. Daarbij werd steeds het apparaat van de Sticusa in Amsterdam betrokken om de uitvoering of de financiele afwikkeling te verzorgen. Nederland benoemde in haar sectie van de raad belangrijke personen uit het openbaar leven zoals wijlen de heer Cals of de heren De Gaay Fortman, Verdam en Veringa allemaal oud-ministers, of hoge ambtenaren zoals drs Bernard de Hoog en mr Van Ommen.

Minister Debrot zocht naar coordinatie en continuiteit. Hij benoemde mevr May Henriquez en de heer Jan Beaujon, die ook de Raad voor Culturele Zaken leidden en dr Cola Debrot die bestuurslid was van de Sticusa. Naderhand werd Cola Debrot opgevolgd door dr Jules de Palm en die weer door de heer Luis Henriques Daal. Bij het benoemen van Antilliaanse leden gold jarenlang het gezond verstand en niet wat men noemt "la perra gana" van de een minister of een regering. De laatste tijd is echter het gezond verstand met verlof of met pensioen gestuurd. Men doet maar. Bij de laatste benoeming van een derde lid van de Antilliaanse sectie is een schreiend gebrek aan inzicht en goede smaak aan het licht gekomen. Iedere benoeming kan goed of slecht zijn, maar zij moet wel gebaseerd zijn op duidelijke en deugdelijke argumenten. De keuze was duidelijk niet de eerste keuze van minister Navarro. Men wilde zijn kandidaten niet benoemen en toen besloot men zomaar iemand aan te wijzen. De keuze is verbijsterend. Het benoemen van een rector magnificus en van een van zijn administratieve ondergeschikten in eenzelfde commissie van staat duidt op "infra dignitatus". Men weet gewoonweg niet meer wat men doet. De regering-Martina gedraagt zich wel eens meer als een "maison de fou".

"A las damas solo rosas". Ik vind het leuk voor deze dame dat de MAN haar zo hoog aanslaat. Ik hoop dat het haar lukt er iets van te maken, maar dat neemt niet weg dat hier wederom blijkt dat men zomaar wat doet. Als de regering verkiest geen advies in te winnen van de Raad voor Culturele Zaken dan kan dat zijn omdat zij meent het zelf beter te weten dan de adviseurs die daartoe in het verleden benoemd zijn. Als zij geen advies inwinnen van het betrokken hoofd van dienst, Edsel Jesurun, maar van aan dit hoofd ondergeschikte ambtenaren die vrienden of partijgenoten zijn, dan tart men Gods toorn. Natuurlijk neemt God dat niet en voordat men het weet, zitten de betrokken ministers weer eens een keer met de brokken.

Ik vraag mij af of de Staten van de Nederlandse Antillen nog functioneert of dat zij gedegradeerd is tot een koffiekransje of een reisclub. Misschien kan Roy Markes er nog iets van maken tenminste als de hebzucht van de onervaren politici hem niet binnenkort doet verdwijnen als voorzitter om plaats te maken voor een nieuwe "deal". Willen wij in de Antillen "au serieus" genomen worden dan moeten wij gezwind het gezond verstand weer aan de slag laten gaan en niet meer zomaar beslissingen nemen. Dit geldt zowel voor de regering als voor de Bestuurscolleges. Wij hebben echt niet zoveel tijd meer. Men kan in Nederland het geduld verliezen en dan zijn wij voorgoed in de aap gelogeerd.

SIEGFRIED W. RIGAUD

BEKENDMAKING

De Direkteur van het Departement van Onderwijs, maakt hierbij bekend dat de formulieren voor de aanvraag van een Rijksstudietoelage (zgn. Rijksgroningen) ten behoeve van het schooljaar 1983/1984 ingaande 16 november 1982 verkrijgbaar zijn en wel:

op Curacao: het Departement van Onderwijs, Afd. Curacao, Santa Rosa 48

op Aruba: het Departement van Onderwijs, Afdeling Aruba, Frankrijkstraat 3

op Bonaire: Bestuurskantoor, Kralendijk, Bonaire.

op Sint Maarten: het Departement van Onderwijs, Afd. Sint Maarten, Backstreet.

De formulieren dienen volledig ingevuld voor **1 MAART 1983** op vermelde afdelingen te worden ingeleverd.

OPMERKING

1. Overtochts en uitrustingskosten worden uitsluitend verstrekt voor die opleidingen, die niet in de Nederlandse Antillen gevolgd kunnen worden.
2. Voor de volgende studies/opleidingen worden géén overtochts en uitrustingskosten toegekend voor het studiejaar 1983/1984.

W.O.
- psychologie
- pedagogiek
- sociologie
- engelse T en L
- spaanse T en L

H.B.O.
- M.O. lichamelijke opvoeding
- oefentherapie
- Sociale Academie
- tolkvertaler
- lerarenopl.: spaans/engels geschiedenis/aardr.

M.B.O.
- apothekersassistent (uitgezonderd plaatselijke opleidingen).
- vliegtuigtechnicus
- analistenopleiding (M.L.O.)

De Directeur,

LANDSRADIO

Wegens pensioenering van de huidige funktionaris bestaat er binnenkort een vakature voor

CHEF INTERNATIONALE AANGELEGENHEDEN

Funktie-inhoud:
- het coördineren van de niet-technische internationale telecommunicatie aangelegenheden
- het formuleren van beleidsadviezen m.b.t. de exploitatie van de internationale verbindingen en telecommunicatiediensten zoals telefonie, telex en andere diensten.
- literatuurstudie, bijhouden van internationale regels en aanbevelingen vastgelegd in reglementen en andere I.T.U. documenten.
- samenstellen van regelingen m.b.t. telecommunicatiediensten
- internationaal overleg prijzen, tarieven en taksen.

Het ligt in de verwachting dat in het komende jaar in verband met de verdere ontwikkeling van de organisatie van Landsradio er verandering in de inhoud van de funktie zal komen.
Kandidaten dienen bereid en in staat te zijn hieraan positief mee te werken.

De funktie-vereisten zijn:
- Hoger Beroepsopleiding of gelijkwaardige opleiding, bedrijfseconomische of technische richting.
- Bij voorkeur ervaring op telcommunicatiegebied.

Bezoldiging:
Bezoldiging geschiedt conform de salarisschalen welke gelden voor overheidspersoneel.
Schriftelijke sollicitaties met pasfoto dienen binnen twee weken na verschijning van deze advertentie gezonden te worden aan Chef Personeelszaken van Landsradio, p/a Landsradio, P.O. Box 103 Alhier.

PARTIDO DI DJADUMINGU POR RESULTA E ULTIMO

Sithoc ku lomba kontra muraya

Stakamahakchi 2-0 dilanti den serie final di vòlibòl

WILLEMSTAD– Stakamahakchi ta unikamente un viktoria aleha for di prolongashon di nan titulo kampeonil di vòlibòl lokal, despues di ku ayeranochi nan a bolbe supera e ekipo di Sithoc/Heineken ku skor di 3-2. Manera ya nos a ilustra ayera kaba e di dos partido dje serie di sinku por resulta esun krusial i si tuma na konsiderashon ku Stakamahakchi awor ta dilanti ku skor di 2-0, esaki a resulta e kaso tambe. E ekipo di Sithoc awor ta lomba kontra di muraya i nan aspirashon pa tuma revancha dje derota kua nan a sufri aña pasa ta kayendo na awa.

Sithoc awor pa kuminsa mester gana dos partido si nan ke keda den bataya pa e titulo maksimo di vòlibòl lokal. E ekipo di Stakamahakchi ayeranochi a bini desidido pa tuma un ventaha di mas amplio ku ta posibel den e serie i nan a logra nan proposito. Apesar di ku e partido a bai tur e sinku setnan korespondiente por bisa tòg ku e hoben ekipo dirigi pa Remo Martha a triunfa tòg ku relativo fasilidat.

Tabata e ekipo di Staka ku ta triunfa den e prome set ku skor konvinsente di 15-3. Den e di dos set tabata komo si fuera Sithoc a lanta for di soño i ku un bon blok i atakenan furioso nan ta empata e partido 1-1, ganando e set ku skor di 15-7. Kon ku bai bin tabata Stakamahakchi ku ta bolbe tuma liderato ora nan gana e di tres ku skor di 15-11.

MAS EMOSHONANTE

E di kuater set sin duda algun a resulta esun di mas emoshonante. Sabiendo ku si nan perde e set nan lo a perde tambe e partido, Sithoc a bataya ku alma i kurpa pa forsa un di sinku kompromiso. Nan a logra nan proposito tambe, ganando e set enkuestion ku diferensia minimo di dos punto, 15-13.

Sinembargo tabata komo si fuera e di kuater set a eksigui tur e energia dje muchanan di Henky Stomp, ya ku den e set desisivo simplemente nan no tabatin un kontesta pa e atakenan di nan adversario. Ku relativo fasilidat Stakamahakchi ta buta e set riba su nomber i alabes e partido ku skor di 15-3.

Djadumingu pa mitar di ocho e ekiponan ta bolbe enfrenta otro den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou den e di tres i probablemente ultimo partido dje serie. Manera ya nos a hasi menshon di dje kaba Staka no ta un ekipo ku ta gusta duna chens i sabiendo ku Sithoc sa perkura pa milager nan lo bini tur ku tin pa disidi e serie ku skor di 3-0 na nan fabor. Pa Sithoc despues di djadumingu lo no tin mayan i esaki ta nifika ku nan lo bende nan kueru sumamente karu.

MASKULINO A

Den kategoria maskulino A, tabatin dos partido valido pa e buelta semi final for di kua Zjuntan i Xaverianen a sali vensedó. Zjuntan a dal Silver Blasters 2-0: 16-14 i 17-15, Xaverianen na su turno a pasa riba Olympia ku skor di dos bia 15-13. Dos partido por sierto bastante emoshonante tambe.

WILLEMSTAD– Esaki ta e ekipo di Stakamahakchi ku sin duda lo bini desidido djadumingu pa buta un fin na e bataya kontra Sithoc. Ku un viktoria mas e ekipo ta prolonga nan titulo di kampeon vòlibòl maskulino superior.

WILLEMSTAD — Woensdagavond werd door het bestuur van de Curacaose Zwem Bond een cocktail party georganiseerd in Hotel Las Palmas, waarbij de pers kennis kon maken met officials en delegatieleden van de zwemselectie van Virgin Islands. Vanavond om half zes gaat de strijd tussen Curacao en Virgin Islands van start in het zwembad van SDK. Voor zaterdag en zondag staan er ook enkele ontmoetingen op het programma.

Mayan enkuentro desisivo entre Runner i Shack

Scorpions a klasifika pa final beisbòl Hubenil

WILLEMSTAD — E buelta semi final den beisbòl Liga Hubenil a inisia durante dje fin di siman ultimo riba tereno di Stuyvesant banda di Hotel Holiday Beach, for di kua e ekipo di Royal Scorpions ya a klasifika pa final. E resultadonan kompleto tabata komo siguiente:

DJASABRA

Tras di bon pitcheo di Nestor Clemencia Radio Shack a derota Road Runner den e prome partido dje serie miho di tres ku skor di 7-2. Pa Radio Shack: 7 kareda; 10 hit i 1 eror, pitcher ganadó tabata Nestor Clemencia, mientras ku Abraham Castillo a konekta di 3-2. Pa Road Runner: 2 kareda; 6 hit i 6 eror; Orlando Stuwart a perde i Rodney Francinet a konekta di 4-2.

Den e di dos enkuentro Royal Scorpions a laga Sino American den tereno ku skor di 4-3; hit e ekiponan a konekta 5-8 sin komete niun eror. E homber grandi pa Scorpions tabata Arthur Davelaar kende a embasa ku base por bola den bom di nuebe despues di un out, roba segunda i despues anota riba hit di oro di Sigmund Gumbs, kende alabes a konekta di 3-2.

Pitcher ganadó a resulta Lucio Dania, perdedó Edmond Martina. Pa American a destaka na bate Elston Pieter 2-2.

DJADUMINGU

Road Runner a empata e serie kontra Radio Shack ganando e di dos partido ku skor di 8-0; hit 8-4; eror 1-3. Pitcher ganadó a resulta Sandy Marceli, perdedó Rudson Sophia. Na bate a destaka pa Road Runners Hubert de Windt i Etiene Ursulita 4-2. Pa Radio Shack tabata Angelo Keep 3-2.

Scorpions a bini hopi fuerte den e di dos enkuentro i klasifika pa final derotando Sino American ku skor konvinsente di 24-1. Hit 19-4, eror 2-2. Pitcher ganadó a resulta Roland Pinto, perdedó Orsendo Clemencia. Surneu Leito a bai di 5-4 pa Scorpions i Egidio Alle di 2-2 pa American.

KONTINUASHON

E "play-off" ta kontinua mayan mainta 10'or ku e partido desisivo entre Road Runner i Radio Shack, pa disidi kua ekipo ta bai final kontra di Royal Scorpions. Pa 1'or e selekshon di Pabou lo enfrenta esun di Pariba.

SELEKSHON PABOU

Manager lo ta Wotty Kirindongo, asisti pa Ronald Maria, Carlos Matrona, Yuni Obispo, Rudsel Poulina i Tonchi Martina komo coach. E hungadónan ta di Scorpions: Hensly Schoop, Arthur Davelaar, Elvis Meulens, Rignald Martina i Marlon Fluonia. Di Radio Shack: Earl Virginie, Sharlton Felida, Angelo Clemencia, Rudson Sophia i Abraham Castillo. Di Charo: Orlando Nicolina, Roland Maria, Jerome Damoen, Arthur Bonifacio i Harold Maria. . Di St Augustinus: Ruben Snoyl, Lloyd Garnette, Juliene Thode, Giovanni Axwijk. Di Banco di Caribe: Guilliard Janzen, Stanley Martha, Edsel Arrindell i Simmons. Di Marlboro Arnold Jacoba i Sherman Leonora. Di Coco Rico Eugene Ignacio, Kenneth de Lima, Roland Hernandez i Ludwig Mathilda.

SELEKSHON PARIBA

Manager lo ta Pablito Beaumond, asisti pa Jeff Capella i Paya Martha. E hungadónan ta di Road Runner: Sandy Marcelli, Orlando Stuwart, Etiene Ursulita, Rodney Francinet, Hubert de Windt. Di Sino American: Rene Wild, Edmond Martina, Elston Pieter, Nestor Clemencia, Egidio Allee. Di Alpha Zelbo: Sharlon Louisa, Deron Clara, Henry Ienia, Anthony Braziel, Charlon Noor. Something Special: Eugene Boelbaai, Carlos Alment, Simeon Brooks, Amarildo Coffie, Faried Klabeer. Angelo Royals: Jamel Luyando, Alexander Macaya, A. Tokaay, Aavalon Hook. Persona: Dinaldi Daal, Elvin Angelentina, Adre Rosalina, Melvin Euston. Winston: Irad Richards.

Protest tegen programmawijziging tijdens WK-karate

TAIPEH — De aanloop naar de wereldkampioenschappen karate in Taipeh (Taiwan) is verre van vlekkeloos verlopen. In eerste instantie werden de Zuidafrikaanse deelnemers uitgesloten van deelneming. Daarna voerde het organisatiecomité een programmawijziging door, waarbij eerst de individuele wedstrijden zouden worden gehouden en daarna de teamwedstrijden. Deze volslagen nieuwe gang van zaken bij wereldkampioenschappen karate kwam bij een aantal landen niet goed over. 26 Naties, waaronder Nederland, dienden een protest in tegen het omgooien van het wedstrijdschema. De wijziging was doorgevoerd op voorstel van de heer Sasakawa, de voorzitter van de Internationale Karatefederatie (WUKO). De Fransman Delcourt, afgevaardigde van de WUKO in het organisatiecomité, die uiteindelijk de beslissing had genomen, was donderdag onvindbaar. Voordat het protest is behandeld zullen geen wedstrijden worden afgewerkt.

Inmiddels is de loting verricht voor zowel de individuele wedstrijden als de landenontmoetingen. Nederland moet het opnemen tegen Spanje, de titelverdediger, die vorig jaar tijdens de Europese kampioenschappen door Nederland werd verslagen.

De loting gaf het volgende resultaat:

INDIVIDUEEL

Dames boven 60 kg: Guusje van Mourik-Ulla Nielsen (Den).

Heren tot 70 kg: Walraven-Yultaha (Thai); tot 75 kg: Royers-Imumatsu (Jap); Leeuwin-Fleming (Den); tot 80 kg: Mossel-Millerson (Cur), Roethof-Degen (Fra); boven 80 kg: Reeberg-Bangun (Indo).

LANDENWEDSTRIJD

Nederland-Spanje.

Sta Rosa a sufri sota formal di 14-1

Viktoria pa Tiburones i Fuji den sòftbòl

WILLEMSTAD — E kampeonato di sòftbòl lokal a kontinua ayeranochi den stadion di SUBT ku su di dos fecha di kompetensia, for di kua Tiburones/AGT i Fuji Film a sali vensedó. Den e prome partido e ekipo di Fuji a propina Sta Rosa/Nabco un derota formal pa via di "knock-out" ku skor di 14-1. Pitcher ganadó a resulta Erwin "Paya" Boekhouder, mientras ku Ronald Schoop a perde. Pa Fuji: 14 kareda; 10 hit i 2 eror, Jorge Reyes a destaka na bate konektando di 3-3. Fuera di esaki e ekipo a konekta tambe tres homerun for di kua dos a bai riba kuenta di Edson Sophia. E di tres tabata na enkargo di Carlos Cijntje, por sierto un homerun deskomunal ku sin duda lo a resulta den un bataso di kuater skina den kualke parke.

Pa Sta Rosa: 1 kareda; 5 hit i 2 eror, na bate a destaka Eithel de Caster i Lipo Elhage kendenan a konekta respektivamente di 3-2 i 1-1.

PITCHEO

E lokual a resulta e ekipo di Sta Rosa defisiente tabata sin duda nan pitcheo. Tumando na konsiderashon ku tin problema serio ku e dos pitchernan estelar Romoldo i Humphrey Martis kendenan tin intenshon serio pa bandona e ekipo, Sta Rosa lo debilita konsiderablemente den e aktual kampeonato. Sigun rumornan persistente ambos pitcher tin idea pa inkorpora den e ekipo di Mosaicos.

TIBURONES-MOSAICOS

Den e di dos partido e ekipo di Tiburones a propina Mosaicos Antiyanos su di dos derota dje aktual kampanya, ora ku nan a triunfa ayeranochi ku skor di 10-1. Pitcher ganadó a resulta Stanley Schoop, perdedó Rudsel Cornelia. Pa Tiburones: 10 kareda; 8 hit (for di kua shete tabata homerun) i 2 eror. Na bate a destaka Bencho Imperator kende a bai di 2-2 ku dos homerun.

Pa Mosaicos: 1 kareda; 3 hit i 1 eror, miho bateadó tabata Elston Pieter kende a bai di 3-2.

KONTINUASHON

E kampeonato ta kontinua mayan kuminsando 2'or di merdia na tereno di Zapateer i St Joris.

Den kampeonato klup di ajedres Janwé

Curiel a mantene su posishon komo invikto

WILLEMSTAD — Klup di Agedres Janwé a kontinua djasabra ultimo ku su kampeonato kaminda ku varios kambio a keda registra riba e respektivo tablanan di posishon.

Den grupo A: Alrun Tokaay mester a pasa den varios obstakulo pa finalmente logra na domina Marcos Cova pa un viktoria importante. David Curiel den komienso di su partido a hanye ta traha duru kontra Claudius Smith, pero e ultimo menshona aki no por a resisti e avansenan estrategiko bon kordiná di su kontrinkante. Asina Curiel a prolonga su status di uniko invikto ainda den e kampeonato. Robert Moron den komienso a ignora un "prosekushon ganadó" kontra Dennis Pikero i finalmente mester a observa kon Pikero a bai kas k'e viktoria.

E otro resultadonan ta: Arthur Rosaria-Jefgenni Marti 1-0 default; Marc de Maayer-Gino Cova 1-0 i Benito Bito-Anton Pijpers 1-0 default.

Tabla di posishon den grupo A (e prome 8 puestonan) ta: 1.David Curiel 8 pt-8; 2.Alrun Tokaay 6 1/2-8; 3.Benito Bito 6-8; 4.Dennis Pikero 5 1/2-9; 5/6.Arthur Rosaria 5-8/Claudius Smith 5-10; 7/8.Robert Moron i Marc de Maayer ambos ku 4 1/2-8.

GRUPO FEMENINO

Den grupo di damas kosnan ta birando realmente desesperante pa Monique Blüme, kende awor tin solamente mitar punto di ventaha riba su mas serkano siguidó. E bataya p'e titulo kampeonil den e grupo aki ta grandi i ta konsentra ròn̈t di kuater hungadó kualnan ta: Monique Blüme, Karin Garmers, Natalie Stacie i Joanne Garmers. Remarkabel ta e aktuashon sorprendente di Natalie Stacie ku ta desplegando un wega agresivo kontra su kontrinkantenan.

E resultadonan den e grupo enkuestion ta: M.Blüme-M.Maduro 1-0; J.Garmers-M. den Dunne 1-0; S.Maduro-M. van Drutan 1-0; R.Koeyers-N.Stacie 0-1; I.Garmers-K.Garmers 0-1; M.Arrendel-S.Arrendel 0-1; C.Veeris-E.Espoza 1-0 i S.Veeris-B.Espoza 1-0.

Tabla di posishon den grupo di damas (e prome 8 puestonan) ta: 1.M.Blüme 11 1/2 pt-12; 2.K.Garmers 11-12; 3.N.Stacie 10 1/2-11; 4.J.Garmers 10-10; 5.L.Garmers 7 1/2-13; 6.R.Koeyers 7-11; 7.C.Veeris 6 1/2-11; 8.S.Veeris 5 1/2-13.

GRUPO C

Den grupo C e hobensito Renato Bito a sorprende mundu infantil di agedres titulando kampeon lagando hungadónan di kaliber su tras manera Emelina, kende tabata un favorito grandi, Frank i Arias. Apesar ku ya kaba e puestonan ta konosí den grupo C tòg e muchanan ta dunando tur loke nan tin, espesialmente Derryck Noorden kende djasabra ultimo a logra dos viktoria importante i impreshonante riba su kontrinkantenan.

E kampeonato di Janwé ta wordu interumpi pa un siman en konekshon k'e torneo rapitran "El Paraiso", kua lo tuma lugar mayan djasabra. Klup di Agedres Janwé ta suplica tur su miembronan pa ta presente na ora, ya ku e torneo ta kuminsa 9'or en punto.

Awenochi ultimo buelta kampeonato klup di ajedres Capablanca

WILLEMSTAD — Ku su pensamentu na e fiesta ku e tabatin di bai despues di su partido Glenn Sewrajsingh, ku kabai kontra peon di ventaha, a traha un trampa pa Boy Plaate, ofresiendo e kabai bek pa habri kaminda pa su alfil bira aktivo. Si ela logra su proposito Sewrajsingh lo a bai ku e viktoria den un par di hugada valido pa e kampeonato di agedres Capablanca.

Sin embargo Plaate a tuma su tempu pa studia e situashon i a prefera di ataka e Dama blanku ku toré na b2 pa rekupera su kabai i penetra ku toré i Dama riba di dos fila, pa obtené fuerte menasa riba e posishon blanku. Omalio Merien kende tambe ta fuerte kandidato pa bai ku e titulo — mas ainda si Plaate lo a triunfa — tabata kla pa manda un trit ora ku Boy Plaate, kóuteloso manera semper ora e tin ventaha kontra kualke bon hungadó ta ofrese tabla.

Omalio Merien a gana di J. la Paz i mantene e di dos puesto ku sinku punto tras di Glenn Sewrajsingh kende 5 1/2. Despues ta sigi: G.Chin-A-Lien ku 4; J.Plaate 3 1/2; J. la Paz, E. i R.Baart tur tres ku 2 1/2 punto.

KONTINUASHON

E di shete i ultimo buelta ta tuma luga awenochi ku e siguiente partidonan: E.Baart-G.Sewrajsingh, R.Baart-O.Merien, J. la Paz-J.Plaate, mientras ku Gerard Chin-A-Lien ta liber. Direktiva ta suplika tur miembro pa ta presente awenochi huntu ku un invitado na nan sede na Plantersrust. Tambe Direktiva di Capablanca ta preparando pa duna un kurso di agedres na komienso di otro aña. Interesadonan por pasa inskribi tur djabierne anochi na sede di klup di Capablanca na Plantersrust 6.

SM Boxing association

WILLEMSTAD — De bevordering van de bokssport is het doel van de Sint Maarten boxing association, welke in januari 1977 werd opgericht, maar waarvan recentelijk de goedgekeurde statuten zijn verschenen.

SIMBA zoals de naam van de organisatie wordt afgekort wil zijn doel bereiken door onder meer amateur- en prof-bokswedstrijden te organiseren op Sint Maarten, maar ook door het vestigen en handhaven van goede relaties met soortgelijke organisaties, in het binnen- en buitenland en door het steunen van alle voorstellen welke gunstig zijn voor de bokssport. Ook wil men er op toezien dat alle boksevenementen op Sint Maarten gebeuren onder de regels en reglementen zoals die zijn vastgelegd door Simba en door de internationale boksorganisaties, waarbij Simba is aangesloten. Als een der middelen om zijn doel te bereiken wil men het onderlinge respect tussen de boksers, trainers, supporters en promotors en allen die bij het boksen betrokken zijn aanmoedigen en stimuleren.

Simba kent verschillende soorten leden al naar gelang de status van de betrokkenen: zo zijn er boksleden, die actief aan bokswedstrijden deelnemen, maar ook promotorleden, namelijk degenen die financieel dergelijke wedstrijden mogelijk maken en verder ondersteunende leden, namelijk degenen die actief de bokssport bevorderen in de vorm van geldelijke bijdragen of anderszins.

Het bestuur bestaat uit minstens vijf en hoogstens negen leden. Stemgerechtigd zijn alleen de boks-, promotor- en ondersteunende leden. Om de statuten gewijzigd te krijgen moet 2/3 van het aantal leden op een speciaal daartoe uitgeschreven vergadering verschijnen en van hen moet zich dan 3/4 deel gunstig over de voorgestelde wijzigingen uitspreken.

Deze statuten werden in januari 1977 al aangenomen door de leden. Het bestuur stond toen onder leiding van Edgar H. Lynch.

Kambio programa di Liga Vruminga

WILLEMSTAD — Pa motibu di awaseru a bini un kambio den e programa di beisbòl Liga Vruminga. Ayeratardi mester a tuma luga e partido internashonal entre Lukiven di Venezuela i Xerox, esaki ta tuma luga awor awetardi. Mayan pa 4'or nan ta enfrenta Marchena Hardware i pa djadumingu mainta 10'or nan ta enfrenta e selekshon di Liga Vruminga. E partidonan ta tuma luga den e parke na Sta Maria.

Interkambio di karate

WILLEMSTAD — Mayan djasabra ta tuma luga, kuminsando for di 6'or di atardi den e sala kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat un interkambio inter insular di karate. Na e okashon ei un selekshon prosedente di Aruba lo mira akshon kontra karatekanan di e skol di Henry Gougon.

Aña pasa e skol lokal a bishita Aruba kaminda nan a logra di impone riba nan koleganan di Aruba ganando den shete di e ocho kategorianan. E delegashon di Aruba lo konsisti di alrededor di 40 karateka, kuminsando for di 4 aña te ku e kategoria di faha pretu.

JOHANNESBURG — De inmiddels tot Amerikaan genaturaliseerde Zuidafrikaan Johan Kriek heeft zich bij terugkeer in zijn vaderland niet onthouden van sterk taalgebruik. Bij zijn eerste optreden voor de open Zuidafrikaanse tenniskampioenschappen in Johannesburg kreeg Kriek woensdag een officiele waarschuwing wegens obscene taal.

Z-Afrika uitgesloten van WK-karate

TAIPEH — Zuid-Afrika zal niet mogen deelnemen aan de wereldkampioenschappen karate, die deze week in Taipeh op Taiwan beginnen. Tijdens het congres van de wereld karate organisatie (WUKO), dat donderdag in Taipeh werd gehouden, werd een voorstel van Australie om Zuid-Afrika in verband met de apartheidspolitiek in dit land uit te sluiten van deelneming, met een kleine meerderheid aangenomen.

Australie had gedreigd met een boycot van de wereldkampioenschappen wanneer Zuid-Afrika aan de strijd om de wereldtitels zou mogen deelnemen. Van de 46 aanwezige landen stemden 23 landen voor het Australische voorstel, 21 landen waren tegen en twee landen onthielden zich van stemming. De Nederlandse vertegenwoordigers in Taipeh wilden hun standpunt niet bekend maken.

SYDNEY — Betty Stoeve heeft met haar Zuidafrikaanse partner Ilana Kloss in de tweede ronde van het tennistoernooi in Sydney een nederlaag geleden. Stoeve en Kloss gingen in twee sets ten onder tegen de Westduitse combinatie Eva Pfaff/Claudia Kohde. De setstanden waren 3-6, 4-6. In het enkelspel bereikten de Amerikaansen Andrea Jaeger, Martina Navratilova, Zina Garrison en de Australische Evonne Cawley de halve finales. Zina Garrison, die eerder Marcella Mesker een nederlaag toebracht, zegevierde met 7-6, 6-1 over Yvonne Vermaak uit Zuid-Afrika.

De uitslagen van de kwartfinales enkelspel zijn:

Andrea Jaeger (Vst)-Leslie Allen (Vst) 6-1, 6-0; Martina Navratilova (Vst)-Lea Antonopolis (Vst) 6-1, 6-4; Evonne Cawley (Aus)-Ann Kiyomura (Vst) 7-5, 6-3.

Overstroming in Leningrad

MOSKOU — Een zware storm heeft donderdagmorgen in Leningrad voor een flinke overstroming gezorgd. Het persbureau Tass rapporteerde materiele schade, maar zei dat er geen slachtoffers waren.

Opgezweept door de harde wind steeg het water van de Neva en de talrijke kanalen in "het Venetie van het noorden" meer dan twee meter boven het normale peil, waardoor tal van straten onder water kwamen te liggen.

WORLD IN A NUTSHEL

BRUSSELS — The European Commission today rejected as inadequate plans by Common Market countries to reduce their steelmaking capacity. The commissioner in charge of competition policy, Mr Frans Andriessen, told a news conference that member states had submitted plans to cut capacity by 14 million tonnes by 1985. But the Commission wanted cuts of between 30 and 35 million tonnes. Mr Andriessen said member states would have to submit new plans by the end of the year aimed at meeting the Commission's goal of ending Community steel subsidied by 1985.

DUBLIN — The opposition Fine Gael Party of Mr Garret Fitzgerald claimed a slight swing in its favour as counting began in Ireland's third general election in 18 months. The party, working from report by its so-called "tallymen", who look on as ballots are checked and whose estimates are usually quite accurate, predicted a nationwide swing to Fine Gael of around 3 per cent. Prime Minister Charles Haughey's Fianna Fail Party admitted it was under some pressure but said there were real problems in only two areas. Mr Haughey told Irish radio that while it was too early for firm predictions there were signs no party would win an overall majority.

LONDON — Sterling fell to its lowest level against the West German Mark for almost three years yesterday and the US dollar continued a gentle slide downwards against both the Mark and the Japanese yen. The British currency dropped below the psychological four-Mark barrier in morning trading in Frankfurt and two large commercial sellers soon pushed it down further to 3.9865 Marks in London.

JERUSALEM — Israel's judicial inquiry into the Beirut massacre of Palestinians could take a long time to complete its work after warning nine of the country's leaders that they may be harmed by the investigation, a spokesman for the group said yesterday. The commission notified Prime Minister Menachem Begin and eight other military and political figures they could provide legal counsel and additional testimony to defend themselves against any possible harm. "As of yesterday all bets are off on how long the inquiry will take", Mr Buzzy Gordon, spokesman for the Commission, told reporters.

CAIRO — President Hosni Mubarak for the first time ever urged the Palestine Liberation Organization Thursday to recognize Israel and enable the US to include the PLO in the MidEast peace process.

DAMASCUS — Declaring the Palestine Liberation Organization "stronger... than ever before", Yasser Arafat Thursday began a major meeting of PLO chieftains to discuss US President Ronald Reagan's Middle East peace plan.

ISLAMABAD, PAKISTAN — Five persons were killed and 32 others injured in two powerful bomb explosions in a main shopping center in Kabul, Kabul radio said Thursday.

LONDON — Iran said Thursday its shelling set ablaze an Iraqi oil installation, but Iraq said its attacks left more than 3,500 Iranians dead. An Iranian military communique said the installation was located at Ban Mil on the Misan war front, 200 miles souteast of Baghdad.

MOSCOW — A leading Soviet newspaper Thursday charged President Reagan's plan to deploy MX missiles violates the strategic arms limitation accords and increases the risk of a nuclear war.

NAIROBI — Ethiopian Mig-21 fighter planes attacked Somali positions at two border villages, the Somali Defense Ministry reported Thursday. Radio Mogadishu said the two Migs attacked the two positions about 17 miles from the border with Ethiopia Wednesday, but were beaten off by Somali anti-aircraft defenses.

TRIPOLI — The 19th Organisation of African Unity summit conference collapsed last night for the second time in four months, with delegates saying differences over Chad underlined the rift between its radical and moderate members.

GENEVA — An 88-nation conference on the future of world trade enters a crucial round of negotiations today with the United States piling the pressure on both the European Community and developing countries. The United States wants the European common market to cut its subsidies on food exports.

TOKYO — Prime Minister Zenko Suzuki and his Cabinet resigned today to prepare the way for a new Administration to be headed by Yasuhiro Nakasone, the new president of Japan's governing Liberal Democratic Party.

DUBLIN — Ireland's third general election in 18 months looks like producing a new coalition government between Dr Garret Fitzgerald's Fine Gael and the small Labour Party with a working majority to tackle the ailing economy. With most of the votes counted, Prime Minister Charles Haughey's Fianna Fail Party was short of an overall majority.

ROME — Leaders of five political parties invited by Prime Minister-designate Amintore Fanfani to take part in Italy's next government failed to agree on spending cuts during a four-hour meeting.

BEIRUT — A big explosion ripped through an eight-storey building in Beirut last night killing six people and injuring about 20 security sources said.

TEL AVIV — Israel and the United States initialled an agreement to study this summer's war in Lebanon and compare the use of American and Soviet equipment and weapons systems.

SAN SALVADOR — Salvadorean leftist guerrillas attacked the eastern city of San Francisco Gotera, killing several people in a barrage of mortar fire, military officials said.

ENGAGED

Sandra

E. Bradshaw

&

Gerald A. Daniel

London, Engeland

25-11-'82

English Companion

HENRY
By Jack Tippit

BEETLE BAILEY
By Mort Walker

QUINCY
By Ted Shearer

Jim Henson's MUPPETS

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.425	1.445	1.465
PND STERLING	2.79	2.845	2.9[illegible]
NED GLD	63.66	64.38	65.16
BOLIVAR	40.91	41.63	42.[illegible]
ZW FRANCS	81.89	82.61	83.[illegible]
FR FRANCS	23.70	24.80	25.50
DUITSE MARK	70.02	70.74	71.[illegible]
SUR GLD	--.--	100.07	102.[illegible]
IT LIRE	0.90	1.20	1.[illegible]

ÑAPA
VRIJDAG 26 NOVEMBER 1982
AMIGOE - WEEKENDBIJLAGE

Ex-minister André Haakmat, veilig en wel in Nederland:

"Factor macht buiten alle proporties gegroeid"

ANDRE HAAKMAT, eerst de protégé van het sergeanten-bewind onder aanvoering van dictator Desi Bouterse, is in één klap staatsvijand nummer I geworden. Hij nam de wijk naar Nederland. Officieel heet het dat hij in Nederland de belangen van het personeel van de firma Bruynzeel moet behartigen. Gezien de loop der ontwikkelingen wordt daar maar zeer weinig geloof aan gehecht. Trouwens Haakmat schuwt de publiciteit niet in Nederland. Niet de belangen van het Bruynzeel-personeel vormen daarbij de hoofdmoot, maar het hele bewegingrijke politieke gebeuren in voormalig rijksgenoot Suriname met als speerpunt zijn kritiek op het huidige bewind. Hij kan het weten, want hij heeft zelf deel uitgemaakt van het bewind-Bouterse. Zijn kritische uitlatingen en kanttekeningen nu houden dan wel stand, maar Haakmat kan zich beslist niet aan onttrekken dat ook hij actief deel heeft genomen aan bestendiging van de heersende anti-democratische en dictatoriale structuur waarbij in de eerste plaats de kogel de dienst uitmaakt. Het is mooi dat hij hierin en daar zij het laat, tot bepaalde andere inzichten komt op die situatie, maar berouw over zijn medeplichtigheid betoont hij toch beslist niet. Overigens blijft die zaak ongezouten kritiek de moeite van het lezen waard. Bovendien was het gisteren de zevende jaardag van Surinames onafhankelijkheid.

De Nederlandse journalist Frans van Klaveren had kortgeleden een vraaggesprek met Haakmat in Nederland. Van Klaveren is tot voor kort voor zijn krant, het NRC Handelsblad, gedetacheerd geweest in Paramaribo. Een bezoek aan de Antillen liep spaak, omdat hij — net op Curaçao gearriveerd — hals over kop terug moest naar de Surinaamse hoofdstad waar voor de zoveelste maal de hel was losgebroken eerder dit jaar. Hieronder volgt integraal zijn artikel zoals het NRC Handelsblad dat afdrukte.

DE LIJST VAN FUNCTIES die mr. André Haakmat na de militaire machtsovernamen op 25 februari 1980 in Suriname opbouwde, is indrukwekkend. Adviseur van president Chin A Sen, minister van buitenlandse zaken, justitie, leger en politie, adviseur van de grootste vakcentrale de Moederbond, adviseur van het Militair Gezag en samensteller van ongeveer negentig procent van de decreten waarbij het land wordt geregeerd. Haakmat werd daardoor de best geinformeerde burger van het land.

"Ja, ja" zegt hij lachend 'we hebben met z'n drieen heel wat geconspireerd. We hebben heel wat meegemaakt samen.'

Haakmat viel in ongenade. Protestacties tegen de "militaire dictatuur', voortkomend uit stakingen georganiseerd door de Moederbond, krenkten de sterke man van Suriname, Desi Bouterse, tot in de ziel, temeer daar zij samenvielen met het bezoek dat diens vriend Maurice Bishop, leider van de volksdemocratie Grenada aan Suriname bracht. Premier Drs. Henry Neijhorst bestempelde Haakmat als het brein achter de acties; de tweede man in het leger deed hem via de televisie in de ban. "Haakmat is een leugenaar en gevaarlijk voor land en volk'. Op dit moment zit Haakmat - met gezin - in Nederland. Vóór het eind van het jaar wil hij - zo zegt hij - naar Suriname terugkeren.

OVER Haakmat zeggen ze: die man wil alleen macht. Die man is zo ambitieus, die zit iedere dag te bedenken: hoe kan ik weer aan de macht komen. En dan begint hij weer met de militairen, met Horb. Keer op keer heb ik me verbaasd over deze simplistische analyse. Een van de eerste dingen die je moet doen als je politiek bedrijft is peilen wat je politieke tegenspelers of medespelers beweegt.

"Ik kwam naar Nederland toen ik achttien was, een leeftijd waarop je nog gevoelig bent voor allerlei indrukken. Een Nederlander houdt niet van een machtsmens; en ik hou er helemaal niet van. Men heeft mij vreselijk duidelijk gemaakt waarom ik indertijd uit de regering moest verdwijnen. De verklaring komt er kort en goed op neer: je bent bezig te glorifieren en wel zodanig dat wij die de revolutie hebben gemaakt, nergens meer zijn.

Die boodschap heb ik heel goed begrepen. De man die de leider van de revolutie moet worden heet Bouterse. Wil je meedraaien, dan is je plaats achter Bouterse en Horb. Met die gedachte als zodanig heb ik geen moeite, maar ik ben nu eenmaal niet het type dat in zo'n afhankelijke relatie kan gedijen. Toen heb ik voor mezelf de conclusie getrokken: zolang de zaak er zo voorstaat, blijf eraf. Later zijn er nog meer bezwaren bijgekomen'. 'Ik vind dat je over de legitimiteit van de macht op twee manieren ernstig moet nadenken. Ten eerste is er het probleem van de legitimiteit. Een goeie vriend van me in Amsterdam, de historicus Arno Langeler schreef me een brief toen ik nog minister was. Hij hoorde van allerlei dingen die in het land gebeurden en dacht: m'n goeie vriendje André maakt z'n handen vuil. In de brief herinnerde hij me aan wat Huizinga over revoluties heeft gezegd; namelijk dat ze het stadium bereiken van wapperende vlaggen maar de geest geweken. 'Toen ik hem daarna persoonlijk sprak, wees hij me er nogmaals op dat je wel macht krijgen uit de handen van militairen, maar wat is jouw legitimiteit? Dat is toch onecht, macht verwerven op die basis? Het leidde ertoe dat ik tot het inzicht kwam dat zolang de basis van de legitimiteit in Suriname niet verandert ik niet meer mag meewerken aan dat systeem."

Foto NRC/Handelsblad

Bovendien heb ik nog een ander bezwaar. Ik ga uit van de opvatting dat iedere overheid gebonden is aan zedelijke wetten. En alleen wanneer haar macht daarop steunt en zich daardoor laat corrigeren is die macht legitiem. De legitimiteit van de macht steunt dus op twee punten: je moet een mandaat van de bevolking hebben en je moet gehoorzamen aan diep gewortelde en zedelijke wetten.

En dat is wat er in Suriname aan schort?

"Inderdaad. Ik heb indertijd toen ik nog in Nederland woonde flink meegepolemiseerd over het verschijnsel terrorisme en de bestrijding daarvan. Steeds heb ik het standpunt ingenomen dat het de overheid niet vrij staat om terroristen te bestrijden met dezelfde middelen als waarmee terroristen de staat bestrijden. Een overheid die zo denkt, heeft het zedelijk pad verlaten.

Burgers onderling mogen elkaar mishandelen. Een burger die in handen van de staat valt, mag niet worden mishandeld. Wij in Suriname zijn steeds meer toegegleden naar die grens en die grens wordt steeds weer overschreden. De wijze waarop tegen mij tekeer is gegaan op de televisie door de twee hoogste gezagsdragers, Bouterse en Horb - kwam in feite neer op een vogelvrij verklaren. Dat roept een sfeer op van de Kristallnacht in Hitler-Duitsland.

Een samenleving waarin zoiets kan gebeuren is gevaarlijk. Dat er op mij is geschoten, heeft alles te maken met een klimaat waarin zelfs Neijhorst (de premier een oud-studievriend van Haakmat-FvK) gaat zeggen: die man is het brein achter de acties, zonder dat hij over grondige bewijzen beschikt. Stel je voor dat de een of ander mij in Paramaribo had doodgeschoten. De dader had zich altijd kunnen verweren met het argument dat zelfs meneer Horb heeft gezegd dat ik staatsgevaarlijk ben.

"We staan er misschien niet bij stil, maar we weten waarheen het kan leiden wanneer de staat om burgers te intimideren geweld sanctioneert. Dat gevoel van rechteloosheid maakt mij vreselijk angstig.'

Functioneert de rechterlijke macht nog goed?

'Waar de overheid in het geding is, juist waar de rechtsstaat zich moet waarmaken in het spectrum van macht en recht, is de situatie in Suriname vreselijk moeilijk. Ik heb nog geen rechter meegemaakt die bewijsmateriaal heeft durven negeren waarvan de verdachte beweert dat het door marteling is verkregen. De factor macht is buiten alle proporties gegroeid en domineert de hele samenleving zodanig dat alle andere organen daardoor dreigen te worden vermorzeld.

"We kunnen niet ontkennen dat er geen rechters zijn die niet hun best doen om stand te houden, maar alleen het feit al dat de rechterlijke macht, om maar niet te spreken van het Openbaar Ministerie, in dezen kennelijk met een probleem zit, is wat mij vreselijk benauwt. Ook het vervolgingsapparaat is de laatste tijd veel te veel getrokken in de sfeer van een politiek machtsinstrument.

Als je niet accordeert, niet in de pas loopt, wordt een onderzoek tegen je ingesteld. Van geisoleerde incidenten is het een systeem geworden om mensen in bedwang te houden. Daar mogen we niet te licht over denken.

Haakmat, die tijdens zijn ministerschap een aantal aanvaringen met Den Haag had, vindt dat Nederland bij het verstrekken van ontwikkelingsgelden het recht heeft daaraan de eis te verbinden dat landen zich ontwikkelen binnen bepaalde humane stucturen.

'Het is niet gek indien Nederland voor landen waaraan het geld geeft bepaalde basisprincipes vaststelt. Nederland heeft duidelijk gesteld: welke democratie Suriname wil is vers twee, maar er moet wel inspraak voor de bevolking zijn. Ik heb er alle begrip voor. Uiteindelijk geef je het geld aan de bevolking. En je kunt het alleen maar geven als er representatieve organen zijn via welke de bevolking spreekt en via welke zij is betrokken. Het kan niet de bedoeling zijn de participatie van de bevolking met Nederlands geld blijvend buiten spel te zetten. Ik denk dat de meeste Surinamers dat gewoon ook zo zien. Daarom was ik blij met de openingszet van Bouterse in Wederzorg.

'Hij stelde: we moeten snel naar nieuwe structuren anders houden we het niet internationaal. Wat Cuba te bieden heeft is te verwaarlozen: Grenada blijkt armlastig. Zelfs Naarendorp, minister van buitenlandse zaken, - de architect van de Cuba-lijn - heeft de zaak haastig omgebogen.

Er is - en hoe linkser men is hoe naiever op dit punt - de idee dat men Nederland vrij gemakkelijk kan vervangen als gever van ontwikkelingshulp. Als je echter weet hoe moeizaam internationale hulpprogramma's tot stand komen en als je dat vergelijkt met hoe relatief gemakkelijk het geld via de ontwikkelingsrelatie met de CONS stroomt, dan moet je, als je goed met Suriname meent, zwaar gestoord zijn om die relatie op de tocht te zetten."

Hoe zit het met de Cubaanse invloed?

'De regering heeft zelf gezegd dat zij nieuwe openingen gaat zoeken met landen in het Caribisch gebied. Al onder Henck Arron (de in 1980 door de militairen afgezette premier - FvK) was een afspraak gemaakt met de Cubaanse regering om diplomatieke betrekkingen te gaan onderhouden. De ministerraad van het kabinet Chin A Sen vond toen dat de zaak moest worden heroverwogen. Dat heb ik gedaan. Er kwamen toen zoveel politieke factoren om de hoek dat besloten werd tot het bevriezen van de relatie met Cuba. Zeer belangrijk was een gesprek dat ik in New York had met Edmund Muskie, minister van buitenlandse zaken van de VS.'

Voor het eerst tijdens het gesprek begint Haakmat te lachen. Elke herinnering aan flarden van het toenmalige onderhoud met de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken veroorzaakt een nieuwe golf van vrolijkheid.

'Ik weet nog dat ik bij hem binnenkwam. Die man had een uitgebreid dossier voor zich over Suriname. Hij nam me op met een gezicht van: zo, zo, durf jij ons te tarten. Met de mensenrechten is het niet zo best gesteld in uw land, begon hij, wat denkt u daaraan te verbeteren? Ik legde hem uit dat we een uitgebreid programma hadden.
Hij weer: maar heeft u er al iets aan gedaan?
Ik zei: we doen ons best, maar we bepalen zelf ons tempo.
Muskie weer: is dat allemaal series bedoeld wat daar staat?
Ik: kijk, we schrijven die dingen neer om ze uit te voeren.
Muskie: Wat bent u van plan met Cuba te doen?
Ik: we hebben in overweging om Cuba diplomatiek te erkennen.
Hij: nou ja, Suriname is als zelfstandige natie daarin vrij, maar ik verzeker u: erkenning van Cuba zal Suriname geen goed doen, no good at all.
Een verslag van dit gesprek heb ik meteen naar Chin A Sen (de toenmalige president en premier getelext. Toen ik terugkwam voelde niemand in de ministerraad noch binnen de legerleiding voor erkenning van Cuba. Inzake buitenlandse politiek moet je kijken naar wat in het belang is van je land. Ideologie is voor binnenlandse consumptie, als je het al persé nodig hebt. Erkenning van Cuba zou ons meer nadelen brengen dan voordelen.'

Zowel tijdens zijn bezoek aan het Witte Huis als in het Pentagon en later binnen de Verenigde Naties in september 1980 bleek de arm van Nederland machtiger dan Kamat zich had voorgesteld.

De positie van Nederland rustte - zo werd mij al snel duidelijk - op een consistente beleidslijn. Ik ging de mogelijkheden van militaire hulp na. De Amerikanen zeiden wel te willen helpen, maar dat we geen substantiele bijdrage moesten verwachten aangezien de primaire verantwoordelijkheid bij Nederland lag. Muskie zei het ook: zolang de betrekkingen met Nederland blijven zoals ze zijn hebben de VS 'no intention to interfere in the situation in Suriname'. Zelfde geluiden ving ik op van ministers van Buitenlandse zaken van het Andes-pact, de democratische staten van Zuid-Amerika'.

Ok tijdens een ander voorval stuitte Haakmat onverwacht op het Nederlandse pantser binnen de internationale diplomatie. Haakmat wilde in de VN een rede uitspreken, waarin onder andere Nederland bij name werd genoemd als land dat tekort schoot in de bescherming van de positie van zijn minderheden. De tekst had Haakmat tevoren aan de Nederlandse ambassade laten lezen.

De dag voor hij zijn rede zou uitspreken, hoorde hij dat Nederland ernstige bezwaren maakte. In het late tijdstip van de onverwachte Nederlandse regering, waarmee hij toen in de clinch lag, hem internationaal 'op zijn snuit te laten vallen,' immers hij zou zijn rede in een avond moeten beschrijven, een haast bovenmenselijke opgave. Toch ging hij overstag voor de eis van Den Haag.

'Ahmed Salim kwam bij me, een man van groot gezag uit Tanzania en toen getipt als opvolger van Waldheim. Hij zei: laat me je een goed advies geven, val Nederland niet aan op dat forum. Alle Afrikaanse landen weten dat Nederland zeer veel geld geeft aan Suriname.'

Is Bouterse meer gevoelig voor Cubaanse invloeden dan iemand anders?

'Dat geloof ik niet. De hele legerleiding staat indifferent tegenover dit soort dingen. Als ik indertijd had geadviseerd de lijn met Cuba strakker aan te halen hadden ze het ook goed gevonden. Uiteindelijk telt bij hen alleen het resultaat. Het is zonder meer een feit dat de Cubanen aan invloed hebben gewonnen in Suriname. Maar Suriname ziet in dat die vrijage weinig oplevert, immers ook de Cubanen bemoeien zich met de binnenlandse gang van zaken.'

Vijf weken geleden nog was de nu verguisde Haakmat in Wederzorg volop gewikkeld in geheime besprekingen met Bouterse en Horb over de invulling van de toekomstige democratische structuren. De samenkomst was zo geheim dat noch de ministerpresident Neijhorst noch de minister van buitenlandse zaken Naarendorp, met Bouterse en Horb leden van het Beleidscentrum, het hoogste gezagsorgaan in Suriname, op de hoogte waren. Afgesproken werd dat niets van het besprokene naar buiten zou komen, een begrijpelijke maatregel aangezien besloten werd de regering-Neijhorst naar huis te sturen om de weg vrij te maken voor een regering die de plannen in de praktijk moest uitvoeren. De militairen zouden daarbij stap voor stap naar de kazerne terugkeren.

'Er was in grote lijnen overeenstemming, behalve op één punt: Bouterse wilde niet alleen een wet op de politieke partijen, maar ook een wet die de vakbeweging moest beteugelen. Daar voelde ik niets voor, want voor mij is de vakbeweging op dit moment de enige factor die democratisering kan afdwingen wanneer het in de bedoeling zou liggen die niet binnen een bepaalde periode tot stand te brengen. Het uitschakelen van de vakbeweging betekent het buitenspel zetten van de enige relevante factor die borg zal moeten staan voor een democratische weg.
In Wederzorg waren we uitgegaan van een geheel nieuwe constellatie. Het zou niet het plaatsen worden van een nieuwe fiets tegen een oude fietsenstalling. Fiets nieuw dan ook fietsenstalling nieuw. Dat was heel duidelijk afgesproken'.

Dus weg kabinet- Neijehorst en een nieuwe tussenregering?

Ja, ja. Een kabinet dat gezag zou moeten opbouwen zodat er weer geloofwaardigheid zou komen.

Militairen terug naar de kazerne?

Ja, ja. Samen met het militair gezag moest dit proces worden begeleid.
Het zou er niet van komen. Met de torpedering van de afspraak van Wederzorg belastte zich Harvey Naarendorp, minister van Buitenlandse Zaken, voor wie binnen de nieuwe constellatie geen plaats zou zijn. Hij sloeg in de laatste week van september toe op een persconferentie in Nederland, tijdens welke hij een ander beeld schetste van Surinames toekomstige democratische structuren.
'Het was een totaal andere invulling. Daar zat wat achter. Want waarom was Naarendorp hals over kop naar Nederland vertrokken, terwijl hij eigenlijk als minister van Buitenlandse Zaken met Bouterse in Brazilie behoorde te zijn? Ik vond dat ik opheldering nodig had. Die heb ik niet gekregen. In mijn contacten met de legerleiding heb ik keer op keer ervaren dat afspraken niet werden nagekomen. Men doet gemakkelijk toezeggingen en beloftes maar komt ze niet na. Ik heb nooit antwoord gekregen.

Nu ben ik de sluitpost geworden. De heren (Bouterse en Horb) hebben zich gevonden in een frontale aanval op mij. Ik heb er vrede mee als het belang van het land daarmee gediend is. In mijn analyse blijven mensen er verstandig aan doen Bouterse en Horb als een eenheid te beschouwen. Voorlopig liggen deze zaken zo.'

Bokspromotor Ruhling:

'Ik houd niet zo van mensen'

DE RAMEN VAN HET Zuiderpark-hotel daar in de schaduw van het „Ahoy"-complex in Roterdam bollen van de wildste geruchten. Meer dan één miljoen gulden zou een Amsterdamse fan van Blanchard hebben uitstaan op de uitslag van het Europese titelgevecht Koopmans — Blanchard.

Bokspromotor annex manager Henk Ruhling schudt echter van nee. Dat er hier en daar een tonnetje is ingezet, ach dat zou kunnen. Maar een miljoen, nee. Hij is 62 jaar, en de 38 jaren die hij als regelaar doorbracht in die bonte en slopende bokswereld zijn hem niet aan te zien. Hij kijkt hoe Rudi Koopmans traint. Via het schoolbord naast de ring informeert de Europese kampioen wie zijn bokshandschoenen heeft gestolen en dat wijst er op dat er in ieder geval nog moedige dieven zijn ook. En laten mensen nou maar van me blijven zeggen dat ik voor mijn boksers opgewarmde lijken laat aanrukken als tegenstanders, want ze hebben gewoon gelijk. Ik ga toch mijn eigen handel niet verzieken. Het was geen kunst geweest om Blanchard twee jaar terug een tegenstander in de mik te splitsen die hem zo'n pak op zijn falie had gegeven dat hij zijn eigen naam niet meer had weten te herinneren.

Was ik daarmee opgeschoten dan. Dan hadden we nu tegen elkaar gezegd, die Blanchard, wie was dat ook al weer, heeft-ie ook niet eens een keer een profpartij gebokst. Dan hadden er nou geen zevenduizend man kunnen genieten van de titelstrijd tussen twee Nederlanders, dan had ik er niets aan verdiend, dan had Ahoy' ook niets verdiend. Laat mij dus maar tobben met die opgewarmde lijken...."

ROUTINE

Hij heeft beide azen onder contract. Het maakt hem, zegt hij, dus niet uit wie er wint. Hij is tenslotte altijd weer verzekerd van een Europese kampioen. Maar als je het hem op de man af vraagt zou hij zeggen, Blanchard heeft tot de zevende ronde grote kansen. Dat is een geboren bokser, die lag in de wieg al om zich heen te stoten, die kan iemand echt goed raken. Staat echter in de zevende ronde Koopmans nog ferm op de benen. Ja, dan zou diens routine wel eens de doorslag kunnen gaan geven. Dat is inmiddels ook gebeurd. Het gaat er om, zegt Ruhling ook, dat het een gevecht is waar het publiek plezier aan beleeft. In godsnaam geen knock-out na tien seconden. Dat is leuk voor de winnaar maar voor niemand anders. Tenslotte zijn er mensen die zwarte kaartjes van 150 gulden kopen die normaal twintig gulden kosten.

Ruhling: "Ach wat letsel. Bij het hockeyen slaan ze je tanden er uit, bij voetballen schoppen ze je neus in tweeen. Een voetballer mag tien minuten groggy op de grond liggen, dan wordt hij met de spons weer opgelapt en hup hollen maar weer. Terwijl een bokser als hij tien tellen plat gaat, de ring uit moet".

DODEN

Toch vallen er doden bij boksen. Ruhling: "Natuurlijk. Ik heb er in Duitsland eens een zien gaan. Maar die zat zoals bij de lijkschouwing bleek van zijn tenen tot z'n kop vol pepmiddelen, pervitine, benzedrine, ja zelfs strychnine. En zelf heb ik in al die jaren dat ik nu bezig ben onder mijn eigen boksers maar één dooie gehad. Dat was een zwaargewicht uit Trinidad. Die moest in Londen tegen Joe Burgner, die ging één keer echt neer en die verloor op punten. En toen is hij niet naar bed gegaan met een kopje thee. Nee, toen moest hij zo nodig de stad in. Als je alcohol en vooral bier drinkt na een wedstrijd is dat levensgevaarlijk. Ik heb dat van een hersenchirurg. Dan kan er een door de klappen beschadigd adertje dat normaal helemaal geen kwaad kan plotseling exploderen en dan heb je een hersenbloeding. Nou, die kerel komt in zijn hotel terug, apezat. Ze leggen hem in bed, ze vinden hem de volgende dag in coma., hij wordt geopereerd maar het blijkt te laat. Ik kom in het ziekenhuis, zoek hem op. Ligt hij zo kreunend om zich heen te slaan. Ik zeg, dokter wat doet hij toch. Ja, zegt die dokter keihard, die mensen zijn aan alles gewend, die geven nergens meer om, hij ligt te sterven, maar hij wil niet. Hij weet dat hij gaat en hij verzet zich. Ik ben toen later de stad in gegaan. De kroeg opgezocht in Soho waar hij was geweest. Ik dacht misschien is hij wel beroofd, heeft hij een klap op z'n kop gehad. Maar dat onderzoek had geen resultaat. En bij de lijkschouwing concludeerde de coroner: gestorven na in een boksmatch te zijn uitgekomen. Voel je hem. Niet omdat hij in een boksmatch was uitgekomen, maar nadat. Dus, misschien was het toch wel niet de schuld van die klappen in de ring". Dat hoopt hij dus? Ruhling: "Ik hoop niets. Het vak heeft bepaalde risico's. Zoals elk vak".

HUILT

Zoals ook zijn vak? De promotormanager: "Ach, ik word wel bedreigd, je komt niet levend in Rotterdam aan. Daar maal ik om. De mensen die me graag een mes in mijn rug willen steken en me niet telefonisch van dat voornemen op de hoogte stellen, die zijn natuurlijk wel gevaarlijk. Maar ik verdiep me er niet in. Ik ben voor bepaalde dingen heel gevoelig. Als een klein kind huilt, dan kan ik meehuilen. Als een kind zich pijn doet, voel ik dat ook. Maar ik hou niet zo van mensen. Ik ben dol op dieren. Als een dier lijdt vind ik dat verschrikkelijk, vooral als het de schuld van de mens is".

Die mensen beschouwen hem in het algemeen als een uiterst gewiekste zakkenvuller? Ruhling: "Ze doen maar. In de eerste plaats kennen ze mijn inkomen niet en in de tweede plaats is er geen land ter wereld waar de kinnesinne zo floreert. Daarbij, die mensen die roepen over die zakkenvuller uit Zandvoort, die weten niet hoe moeilijk die zakkenvuller het vroeger gehad heeft. Ik heb in de oorlog als jonge jongen zelfs gebokst. Toen moest ik onderduiken om aan de Arbeitseinsatz te ontsnappen. Was de oorlog voorbij, dacht ik, ik word bokspromotor. Verloor ik in een jaar 25.000 gulden Dat was toen een bedrag. Eigenlijk moest je in die jaren direkt na de oorlog naar Duitsland om wat te verdienen als promotor. Maar dat wilde ik aanvankelijk niet. Onze voorouders in de verte zijn wel Duits, maar zijn vader was toen die moffen bij ons binnenvielen plotseling zo anti-Duits dat hij verder consequent de umlaut uit de U in Ruhling wegliet. Pas in '49 ben ik ook over de grens gegaan. Heel langzaam heb ik me in de wereld van de promotors en managers binnengedrongen. Daarvan zijn er 25 in Europa. Een hecht gezelschap. Je komt er niet makkelijk binnen".

Is hij daarvan de grootste? Ruhling: "Ach schei uit, ik ben een matig mannetje. Ik ben overal matig in behalve in het sigarenroken. In Amerika, daar heb je twee top-promotors. King, een neger. En Don Bob Arum, een jodenjongen. Die Arum is de handigste. Die had op Harvard gestudeerd, die was vervolgens door de Amerikaanse regering aangesteld om eens te controleren waar al dat geld in de bokswereld toch bleef en die zag onmiddellijk in dat hij naar het andere kamp moest want dan kon hij zelf de poen inpikken. Kijk, in dit vak verdien je soms en verlies je vaak. Ik zit nu goed na dat titelgevecht. Maar er zijn maanden dat er alleen maar uitgaat. Ik heb een telefoonrekening van zevenduizend gulden in de maand. Ik lever over de hele wereld tegenstanders. Maar als ik dan zo'n partij ergens god-weet-waar in elkaar heb gezet en het gaat niet door omdat de ene bokser zijn teen gestoten heeft of dat de andere bokser z'n moeder ziek is, denk je dan dat iemand denkt, oh laten we die arme Ruhling daar in Zandvoort zijn onkosten vergoeden? Ik weet alles van de boksers die tegen mijn boksers in de ring komen. Ik vertel ze ook alles.

Die heeft dat, maar als je hem goed op z'n lichaam raakt, zakt hij in elkaar. En die, die is echt zwak op de kin. Wat het lichaam raken betreft, liggen we hier ver achter op Amerika. De Amerikaan zegt: "If you kill the body the head will die". Als je maar lang genoeg op het lijf blijft rammen gaan de armen zakken en dan kan je de kop gaan slopen. Maar goed, ik vertel mijn boksers dus precies hoe het zit met de tegenstander. Of ze me geloven is een andere zaak. Zelfs Wim Snoek, nou dat was de fijnste bokser die ik ooit heb gehad, een moordman. We waren echte kameraden. Die liet z'n hoofd ook door anderen op hol brengen. Dan had ik een tegenstander voor hem, dan zei hij okay, maar dan kwam hij de volgende dag terug. Ja., de eigenaar van de fietsenstalling bij het Centraal Station had gezegd, moet je tegen die kerel, man schei uit, hou op, ga naar huis, die slaat je je kop falikant van je romp. Dan zei ik in mijn beurt, is die fietsenman een kenner, reist hij ook heel Europa af om de tegenstanders te zien. Nee, zei Wim dan, dat niet...

PSYCHOPATEN

Er wordt gigantisch geouwehoerd in die bokswereld. Die zegt dit en die zegt dat. Maar ik zeg, vertrouw op je manager dan komt alles goed. Er is geen bokser in de wereld die kan zeggen Ruhling heeft me geflikt, vraag het maar na. Kan zijn. Maar veel van die boksers zeggen ook: Ruhling heeft geen gevoel. Je werkt voor hem, hij verdient aan je, en dan, dan kan je barsten...

De manager: "Ja wat moet ik dan, ze allemaal bij me thuis te logeren vragen op mijn flat in Zandvoort. Ik betaal uit volgens contract en ik ben zuinig op mijn boksers. Althans op de goede boksers. Ik vergis me ook wel eens. Ik heb ook wel eens met psychopaten te maken waarvan ik denk wat doen ze in hemelsnaam in de ring. Je kan beter met boksers met een gezond verstand te doen hebben dan met domme boksers. Die zijn altijd wantrouwend want die komen een gigantisch denkvermogen te kort. Een ding staat voor me vast. Een goeie bokser komt nergens als hij een slechte manager heeft en een middelmatige bokser kan iets bereiken met een goede manager. Een slechte bokser be reikt nooit wat. Het gaat er als manager om de invloed die je hebt. De Europese Boksunie wees met zes van de elf stemmen Blanchard aan als uitdager van Koopmans. Dat gaat zo maar niet. Daar moet je driftig voor lobbyen. Ja niet persoonlijk. Dat doen dan weer andere uit die kleine familie in Europa van 25 man voor je. Zoals ik het weer voor hun doe als dat zo uitkomt. Ik heb gevoel voor het spel. Het is het enige wat ik kan. De dingen die ik op een ander terrein geprobeerd heb zijn mislukt. Bij een zeepkistenrace op Zandvoort stortte de plankier waarvan de wagentjes starten in elkaar. Lagen er twintig mensen te kronkelen onder de wrakstukken. Ook de burgemeester. Ook heb ik een keer een luchtballonwedstrijd georganiseerd in Amsterdam-Zuid, op wat toen nog het stadion Zand heette. Een debacle Storm en regen, de ballonnen her en der in het prikkeldraad, de tribunes onder water. Gelukkig had ik dat evenement goed verzekerd. Via een Belgische maatschappij. Die moest zwaar dokken. Van die maatschappij is later nooit meer iets vernomen".

SPOELING

Kan hij zich financieel goed redden in Europa? Ruhling: "De spoeling is dun geworden. Vroeger had iedere Europese manager boksers in elke ge wichtsklasse. Dat is anders nu. Nu moet je vaak lang zoeken naar een tegenstander. Maar het wordt weer beter. De conjunctuur daalt, en de bokssport leeft op. Zo gaat dat. Ook in Nederland. Al zit je hier met het ongelukkige gegeven dat je ook je geld krijgt als je niet werkt. Ik werk mondiaal. Ook

in Zuid-Amerika. Met een Oostenrijker in Paraguay. Die lever ik goede amateurs. Ik wou hem ook een Nederlander sturen en dus benaderde ik de boksbond hier. Nou dat moest eerst politiek bekend worden. De nederlandse Boksbond is dus links. Wel juichend naar Moskou maar niet naar Paraguay. Duidelijker kan het niet. Nou Paraguay is dan wel rechts, ze hebben daar een dictator, maar ik ben daar in een ziekenhuis voor de werkers geweest, nou fantastisch en alles gratis. Ik werk ook in Zuid-Afrika. Ik weet toevallig dat daar op sportgebied geen apartheid is. Daar zag ik zwarte jongens tegen blanke jo knokken met een scheidsrechter er tussen. je dat er in Nederland elders meer gediscrim wordt tegen bepaalde dan in Zuid-Afrika. trouwens typisch Ne om zo op Zuid-Afrik geven. Tegen je eigen b te gaan. Allemaal kinn geloof mij nou maar".

Tja, wat moet je met zo boezeming. Henk Ruhli ieder geval duidelijk nie "Maar ook niet anti", ze "Het mag niet zo zijn dat in de wereld alles heeft ander niets". Maar wel wereld van de bokspro dus? Ruhling: "Daar wel is de markt te klein om ie braaf te laten meehappen ruif. We zijn met z'n twintigen, iedereen krijgt deel, de handigste wat mee de onhandigste. Ik, ach ik ongeveer in het midden middelmatig mens hè. Ik dagelijks mijn portie b anders moet ik naar so zaken".

En hoe lang denkt Ruhling zich nog staan houden als promotor manager. Ruhling be zaam: "Soms denk ik wel doe het wat kalmer aan ga in het buitenland Maar dan moet ik eerst ee trouwensman hier vind het dagelijkse werk va overneemt. Het vervel dat je helaas niemand ka trouwen in deze wereld. denk ik dat ik pas kap als het rooster lig daar in Dr Westerveld. Eerder niet...

Uit: Haagsche Courant.

Bridge

Verzorgd door H. Dorsman

HET GEBEURT wel, dat je na heel goed nadenken juist de verkeerde beslissing neemt. Een heel bekende Nederlandse bridger bracht een bezoek aan Aruba en kwam met de volgende hand op de Zuid-plaats te zitten.

Noord Gever. Niemand kwetsbaar.

	Sch. K J Ha. 6 Ru. Q J 9 8 6 5 3 Kl. 10 7 4	
Sch. 6 4 Ha. A Q 10 5 3 2 Ru. 4 2 Kl. K 8 2		Sch. Q 10 5 3 2 Ha. 9 8 4 Ru. K 10 7 Kl. J 5
	Sch. A 9 8 7 Ha. K J 7 Ru. A Kl. A Q 9 6 3	

En Noord opende met 3 Ruiten, Oost past en Zuid zit met een hand die brult om een manchecontract. Logisch wordt voor het 3 Sansatout-contract de voorkeur gegeven, en mag West uitkomen. De uitkomst is Harten 5 die via Oost' 8 genomen wordt met de Boer. Het contract lijkt nu afhankelijk van de schoppensnit, want Zuid moet tweemaal bij Noord komen om de snit op klaveren te kunnen herhalen en zo vier klaveren slagen te kunnen maken, terwijl de harten heer de dekking in die kleur behoudt.

Helaas voor Zuid, de vrouw van Schoppen zat bij Oost. Deze speelde natuurlijk Harten door, draaide deze nog 5 maal af, waardoor Zuid in het eindspel weliswaar nog Ruiten Aas kon maken, doch weer in de moeilijkheden zat, en ook nog de klaveren Heer moest afstaan voor 4 down. Een meer eenvoudiger ziel had het bij hetzelfde biedverloop niet zo moeilijk. Ook zij kreeg een kleine harten als uitkomst, maar speelde gelijk naar Noords schoppenheer.

Nu kwam de klaveren tien van Noord, gedekt door Oost' Boer, de vrouw van Zuid en daarop kwam West' Heer. Deze speelde nu weer een kleine harten, Zuid mocht toen ook zijn Harten Heer maken, legde nu 4 klaveren slagen op tafel, schoppen A en Ruiten Aas en maakte daardoor het 3 Sansatout-contract met een glimlach. Zoals u ziet, moet men niet te goed nadenken.......... soms.

Mester tin meta general pa adelanto

Prensa deportivo por lanta i alabes kibra un deporte

WILLEMSTAD — Na varios okashon prensa deportivo a kritika un ke otro suseso den mundu deportivo sea lokal of internashonal. Na mas ku un okashon nos a yega di skibi tambe enkuanto e tarea di dirigentenan deportivo, federashonan deportivo i e kantidat di faktor i aspektonan ku ta hunga un rol den adelanto di deporte, ku ta un di e partinan ku por kontribui enormemente den adelanto positivo di un pueblo. Ta na su lugá tambe pa duna un bista riba e tarea di prensa deportivo i e papel importante ku e ta hunga den desaroyo di un nashon.

Semper nos a sali for di e punto di bista ku tur deporte ta di mes importansia i e tin tambe e derechi pa hanya e mesun publisidat ku e deportenan grandi, manera entre otro beisbòl i futbòl. Sin embargo hopi bia e interes ku ta eksisti di ariba pa e parti deportivo ta hunga un rol determinante den deporte. Esaki ta trese kune tambe ku na varios okashon of miho bisa den varios medio di komunikashon e parti deportivo ta bin na terser lugar. I na varios okashon e ta un faseta pa kua masha poko interes ta wordu brinda, hopi bia e faktor finansas ta hunga un papel determinante den tipo di pensamentu korespondiente. Na mil i un okashon nos a yega di interkambia di idea ku dirigentenan deportivo i tambe koleganan di trabou riba e materia aki. E konklushon general ku nos a saka ta ku mentalidat i e interes pa deporte en general ta hunga un rol determinante den kubrimentu di eventonan deportivo.

Logikamente tin un kantidat di faktor den e bida priva ku tambe ta hunga un rol den esaki, kon ku bai bin na nos konsepto ta un meta mester tin.

META

Na nos konsepto e meta di prensa deportivo mester ta pa kubri mas tantu evento deportivo posibel i no eksklusivamente un ramo di deporte. Kubriendo unikamente sierto ramonan di deporte bo ta falta pa ku e interes di e publiko ku si ta desea di keda na altura di tur lokual en general ta pasa den deporte.

Di otro banda bo ta neglisha e trabou i interes ku otro dirigente, deportista i e propio publiko tin pa ku un otro ramo di deporte. Kubriendo mas tantu deporte ku ta posibel, bo ta duna alabes un kontribushon general na adelanto di deporte. Na mas ku un okashon tambe nos a tende kritika di dirigentenan deportivo basa riba e echo ku un ke otro evento ku ta toka nan deporte no a wordu kubri i ku tur nan rason.

Sinembargo ta bin aserka ku difisilmente un persona so por kubri tur e evento portivo ku ta tumando lu pi bia na e mes momen bin aserka tambe ku m evento deportivo - si no rante e fin di siman - ta tu ga anochi. I ta e ultimo dolo di kabes di mas gran bondnan deportivo lokal posee un relashonista p ku na algun okashon a lo por pasa e resultadonan telefon e ta alivia e trabo siderablemente i alfin al ta na bienestar dje prop porte, Sin embargo tin o ta prefera na kritika e e bo no a presenta enbes di ra tòg pa e informashon y konosementu dje publik forma di kritika komo destruktivo i ta netamen kual no mester tin den de

Kon ku bai bin e desisho ta keda den man di e re korespondiente, kua depo kua e no ta dedika publisi dje. Aki nos mester bolbe dilanti ku e meta prinsipal ter ta igual publisidat pa t porte, tantu esnan ku si esnan ku no ta produsi pla

Hardlopen

Door Bill Hought

STATISTISCH IS AANGETOON dat wie niet regelmatig aan sport doet, een veel grotere kanse op een hart-infarct heeft. Een bekende sportarts stelde zelfs eens dat maraton-lopers immuun zijn voor hartinfarcten. De statistiek toont aan dat deze boute uitspraak praktisch helemaal waar is. Lange afstandlopers krijgen in uitzonderingsgevallen een hartinfarct en patienten met een hartinfarct blijken zelden getrainde hardlopers te zijn. De kansen op een gezond leven zijn voor iemand die regelmatig sport, veel groter dan voor iemand, die het wat rustiger aandoet.

Het voordeel van dagelijks trainen zit hem niet alleen in de dagelijkse portie beweging. De meeste sportlieden blijken ook hun verdere levensgewoonten aan te passen. De stimulans om op te houden met roken, minder en gezonder te eten en daardoor een goed lichaamsgewicht te hebben, blijkt bij de regelmatig bewegende mensen sterk te zijn.

Maar hardlopers zijn geen supermensen. Iedereen kan het. U hoeft niet jaloers te zijn op die joggers, trimmers of hoe ze ook genoemd worden. U kunt er ook een worden! En waarom niet? U zult zich fitter voelen. Uw algehele lichamelijke gesteldheid zal er snel door verbeteren. U zult zich ook geestelijk ontspannender gaan voelen. U zult Uw overlevingskansen vergroten. U voldoet aan een lichamelijke behoefte, want ons lichaam vraagt door zijn hele bouw, om sport. Waarom voldoet U niet aan dat verzoek? Wat let U, als U weet dat het U alleen vrijwel maar voordelen verschaft?

Hardlopen is niet duur. U heeft er alleen maar een paar hardloopschoenen voor nodig en wat luchtige kleding. U kunt het overal, op elk tijdstip doen. U kunt wanneer en waar het U ook uitkomt voldoen aan een lichamelijke behoefte.

De enige beperking aan mijn oproep aan iedereen om te gaan hardlopen, is dat het voor mensen die jarenlang niet of nauwelijks "bewogen" hebben, een ziekte of lichame afwijking hebben of oude dan 40 jaar absoluut a raden is om eerst eens me huisarts of specialist te praten. Een uitgebreide keuring en regelmatige c up kan echter niemand k doen.

In een serie artikelen wil allen helpen om met weinig blemen een redelijk ge hardloper te worden. Ni één kan kampioen worden. maar één de snelste ronde het Schottegat. Maar ied die verder gezond is, kan verantwoorde training, de van Curacao zonder prob in een redelijke tijd lopen.

Wat U nodig heeft, behalve de hardloopschoen luchtige kleding een klein doorzettingsvermogen. nadruk zeg ik een klein b want als U een tijdje hardlopen bezig bent, zu merken dat U haast niet zonder kunt. In de Ver Staten spreekt men over "natural addiction", een tuurlijke (en ongevaarlijke slaving. Veel lopers voelen duf en onfris als ze niet g hebben. De dagel inspanning is voor velen onontbeerlijk element va dag geworden en dat is nie wonderlijk, want: hardlopen is tegennatuurlij

Peon ta bolbe dia 10 di desember

Amiguitonan konta?

Koordinashon: Pòpi Muzo

SAN NIKOLAS A YEGA KORSOU, pero situashon di potmoni di hopi di nos no ta masha di gaba. Mi ta kere ku for di tempu bo ta haña e korant aki ya bo mes mester por traha hopi regalitu grasioso pa bo hendenan di kas. Ba siña traha kos pa hende grandi i tambe pa mucha chikitu.

Koba den bo memoria, wak den lapi bieu i tur kos di menos balor ku bo por usa i kuminsa traha poko regalito pa boso famianan. Mi tin sigur ku nan lo apresia e gesto hopi...... mes of mas tantu ku si ta un kos karu bo a bai forsa kumpra.

I muchanan ku ta korta e resetanan warda awor aki tin hopi reseta dushi pa nan yuda mamai traha kos pa kome ku smak den desember. Desember ta un luna di hopi fiesta awel bo tin hopi chens. Yuda mamai ku tur loke ku bo por ya e fin di luna lo no haña bo grandinan morto kansa ku ni gosa nan no por gosa di nan pasku i aña nobo. Te otro bia ku Dios ke!

Nos Reseta

Apel yena den fòrnu

Bo mester di:
- 4 apel grandi
- djus di 2 lamunchi
- un tiki manteka of margarina
- 1 siboyo
- 1 telep di "black pepper"
- mitar telep di "all spice"
- un tiki hariña di pan
- djus di apel
- 2 kuchara grandi di keshi raspa.

Pone kla:
- un panchi chikitu
- un kuchu
- un kuchara di palu
- un plancha di fòrnu

1. Limpia bo apelnan ku un serbete.
2. Kòrta e tapa afo (sòru pa e palitu keda na dje).
3. Pone e tapanan den un tiki awa ku lamunchi aden pa nan no bira bruin.
4. Koba e apelnan ku kuidou i saka e kuminda afo pero moda pé apel por keda para riba su kurpa.
5. Kòrta e kuminda dje apel chikitu despues ku bo a saka e kaska duru i e pipitanan afo.
6. Hasa awor e kuminda dje apel huntu ku e siboyo kòrta chiki i e "all spice" i e peper i e hariña di pan den e manteka. Pone un tiki dje djus di apel aden i laga e totalidat herebe un tiki asina.
7. Yena e apelnan awor ku e meskla aki, pone nan tapa ariba i pone nan den e forma, ku bo a hunta ku manteka.
8. Stroi keshi riba nan i basha un tiki djus di apel rònt di nan.
9. Pone nan den fòrnu awor pa mas o menos 20 minüt. Pone bo fòrnu na 200 grado.

Nos mes ta traha

PA BO TRAHA e dos figuranan aki bo tin mester di felpa di diferente kolo: blanku.. pretu... kòra i ros òf krèm. Pinta riba un papel e karanan tantu di Sent komo di Pit. Trèk nan over riba e felpa. Bo mes ta wak.. su barba blanku boka ku nanishi kora pecho kòra i sent su kara kolo ros òf krèm.

Awor bo ta kòrta henter e kara atrobe plus e pèchi riba su kabes for di felpa kòra. Kose e prome kara riba e parti di patras kòra aki i laga e parti ariba habri. Ei den bo por pone e regalito un prenda chikitu òf algu di sèn pa bo duna un mucha pa sannikolas òf bo por kologanan tambe ku e regalo aden den kèrsbom. E Pit bo ta hasi na e mesun manera. E wowonan bo por bòrdanan òf kumpra dos par di wowo pa bo plak ariba.

Pinkie en de toverring

(door Nel Basilio)

"WEET JE, HOE JE een bal moet gooien?" vroeg Pinkie aan zijn vriendje Moene Muis.

"Zo". Hij deed net of hij een bal heel ver weg gooide. En dat zou niet zo erg geweest zijn, als hij het had gedaan. Maar nu sloeg hij met een reuzenklap Poetsjes mooiste vaas van de kast. "Ooh!" schrok Moene. En "Oooh!" schrok Pinkie. Vlug zochten ze de scherven bij elkaar. En opeens vond Pinkie een ringetje.

Als hij niet zo over de gebroken vaas ingezeten had, had hij het vast een heel mooi ringetje gevonden. Maar nu stak hij het zonder erbij na te denken aan zijn vinger, draaide er een beetje aan en zuchtte: "Oh, ik wou, dat die vaas weer heel was!"

"Help!" piepte Moene Muis verschrikt. Want opeens was de scherf, die hij in zijn pootjes had, verdwenen. En vlak voor hun neus stond de vaas. Helemaal heel, alsof hij nooit gebroken was.

"Z..Z...ZIE je dat?" stotterde Moene angstig. "H...h...hoe kan dat nou?" stotterde Pinkie al even hard. "Het spookt hier", fluisterde Moene en stond klaar om naar buiten te rennen. "Hm", zei Pinkie en keek nadenkend naar de ring om zijn vinger. Zou die er soms iets mee te maken hebben? "Ik wou, dat er vijf dadeltaarten op tafel stonden", wenste hij en keek vol verwachting naar de tafel. Maar er gebeurde niets. Boos draaide hij aan de ring. "Ik wenste toch vijf dadeltaarten!" riep hij.

EN KIJK, DAAR STONDEN ZE AL! "Piep, piep, je moet die ring omdraaien, dan kun je toveren", riep Moene opgewonden. En dat deed Pinkie "Ik wens twee schalen vol lamoenchipudding", zei hij. En daar stonden ze al.

NOU, GA JE gang", lachte Pinkie en stak een flink stuk dadeltaart in zijn mond. Dat liet Moene zich geen twee keer zeggen. Hij kroop bijna in de lamoenchipudding, zo gulzig at hij ervan. Toen Pinkie bijna een hele dadeltaart op had en Moene de hele schaal lamoenchipudding, besloten ze hun vriendjes bij elkaar te roepen. "Dan gaan we een groot eetfeest houden", zei Pinkie. Ik tover er nog honingkoekjes bij en tamarijntaartjes". "En kaas, een heleboel kaas!", piepte Moene. "Maar hoe krijgen we alle dieren uit de mondi zo vlug hier?"

"HA!" LACHTE Pinkie, "Zó natuurlijk". Hij draaide aan de ring en noemde de namen van alle vriendjes, die hij maar kon bedenken. Konijntjes, muisjes, hagedisjes en vogels. Zelfs Ezeltje Harisemper, Boel de hond en Zeurpiet de schildpad werden niet vergeten.

Het was opeens een drukte van belang in de tuin van het kabouterhuisje. En Pinkie toverde zoveel vriendjes te voorschijn, dat er niet eens meer plaats voor iedereen was.. Twee muisjes kwamen pardoes in het vijvertje terecht. Tot grote verontwaardiging van de visjes Een en Twee. En als Pinkie niet vlug aan zijn ring gedraaid had en ze uit het water gewendt had, zouden ze nog verdronken zijn ook. Nu kwamen ze op de rug van Zeurpiet de Schildpad terecht. "Au au au, mijn neus!" piepte de een. Ai ai, mijn poot", klaagde de ander. "Hé, kunnen jullie niet uitkijken!" riep Zeurpiet boos. "Om een oude nette schildpad zoals ik zo te behandelen!

Er is genoeg plaats naast mij, hoor". "Waar dan?" piepten de muisjes. Het wemelde van allerlei dieren om de schildpad heen, En zo ver de muisjes keken, zagen ze ruggen. Ruggen van muisjes, konijntjes, hagedisjes en ik weet niet van wat voor dieren nog meer. Ze bleven maar liever op het schild van Zeurpiet zitten.

"WAAROM ZITTEN we hier eigenlijk?" vroeg de een. "Ik lag thuis heerlijk te slapen en ineens viel ik in de vijver, Ik dacht, dat ik droomde, maar ik ben echt nat." En ik had net een lekkere maiskolf gevonden", zuchtte de ander, "Ik weet niet eens, hoe ik hier gekomen ben. Het lijkt wel toverij."

Opeens zeiden ze niets meer. Er lag een groot stuk kaas voor hen. En Zeurpiet vergat, dat er twee muisjes op zijn rug zaten, want er lagen heerlijke slablaadjes voor zijn neus. En alle andere dieren, die verbaasd rond keken, elkaar duwden en uitscholden, omdat niemand begreep, waarom ze opeens met zoveel dieren in de tuin van de kaboutertjes zaten, verging het net zo. Ze begonnen te smullen van alle lekkernijen, die opeens voor hen lagen.

TENMINSTE, dat probeerden ze. Maar iedereen zat iedereen in de weg. Een muisje beet per ongeluk in de staart van een hagedisje in plaats van het stuk kaas voor hem. En een konijntje stond boven op de sla van Zeurpiet. Twee hagedisjes duwden elkaar om het hardst om het eerst bij een lekkere bacoba te komen, maar een konijntje stapte gewoon over twee muisjes heen en ging er met de bacoba vandoor. Erg ver kwam hij niet. Hij struikelde pardoes over weer een paar andere hagedisjes. En het scheelde maar een haartje of Ezeltje Harisemper was met zijn grote ezelpoot boven op hen gaan staan.

DE ENIGEN, die rustig hun gang konden gaan, waren de twee muisjes op de rug van Zeurpiet de Schildpad. Maar omdat de kaas maar niet opraakte, hoeveel ze er ook van opaten, kregen ze op het laatst vreselijke buikpijn. Ze kreunden en steunden, maar niemand hoorde het, want iedereen had ruzie met iedereen. En Pinkie en Moene hadden zelf buikpijn. Van alle dadeltaart en lamoenchipudding! "Dit gaat helemaal niet goed", kreunde Pinkie. Hij draaide aan zijn ring en wenste iedereen weer in zijn eigen nestje. Toen draaide hij nog een keer aan de ring en wenste alle kaas en sla en bacoba's weer terug. En daarna stopte hij de ring weer in de vaas, vast van plan er nooit meer mee te spelen. "Alles gaat er verkeerd mee", zei hij. En daar was Moene het helemaal mee eens.

WINNARES van de kinderpuzzel van de vorige keer is:

Clarette Quandus
Tanki Flip 9,
Noord, Aruba.

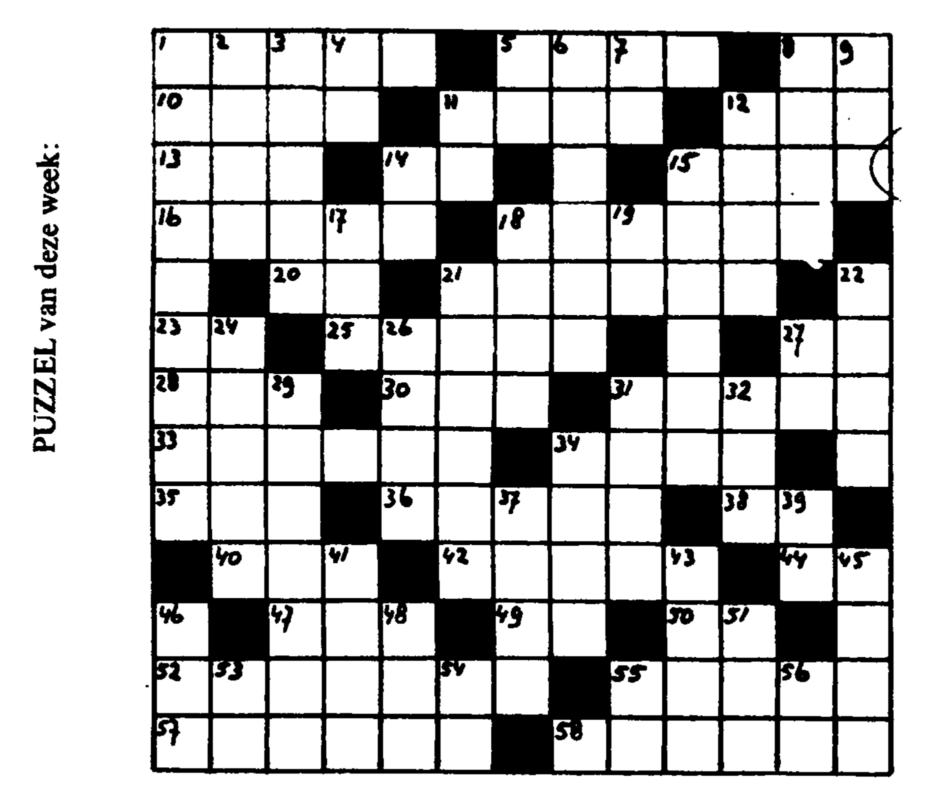
Zij kan kontakt opnemen met de Redaktie van Amigoe di Aruba om haar prijs op te halen.

Oplossing:

L	e	v	e
e	g	e	L
v	e	e	L
e	L	L	y

Kinderpuzzel

PUZZEL van deze week:

HORIZONTAAL: 1.stuk hout; 5.stekelig dier; 8.de dato (afkorting); 10.deel van een huis; 11.kellner; 12.opperwezen; 13.deel van koren; 14.blijft over na brand; 15.rit; 16.niet ikzelf; 18.verhoging in een schouwburg; 20.voorzetsel; 21.raar; 23.persoonlijk voornaamwoord; 25.het grijpen; 27.persoonlijk voornaamwoord; 28.bewoner van Ierland; 30.eer; 31.op elkaar volgende reeks; 33.verwering; 34.staat op een kruisbeeld; 35.zeg je om een hond weg te jagen; 36.snee; 38.bepaling van plaats; 40.voorzetsel; 42.verleden tijd van drijven; 44.persoonlijk voornaamwoord; 47.ontkenning; 49.eerste persoon meervoud; 50.deel van een kast; 52.vervoeging van bedenken; 55.verleden tijd van vellen; 57.persoon tussen tien en twintig jaar; 58.iets schoonmaken.

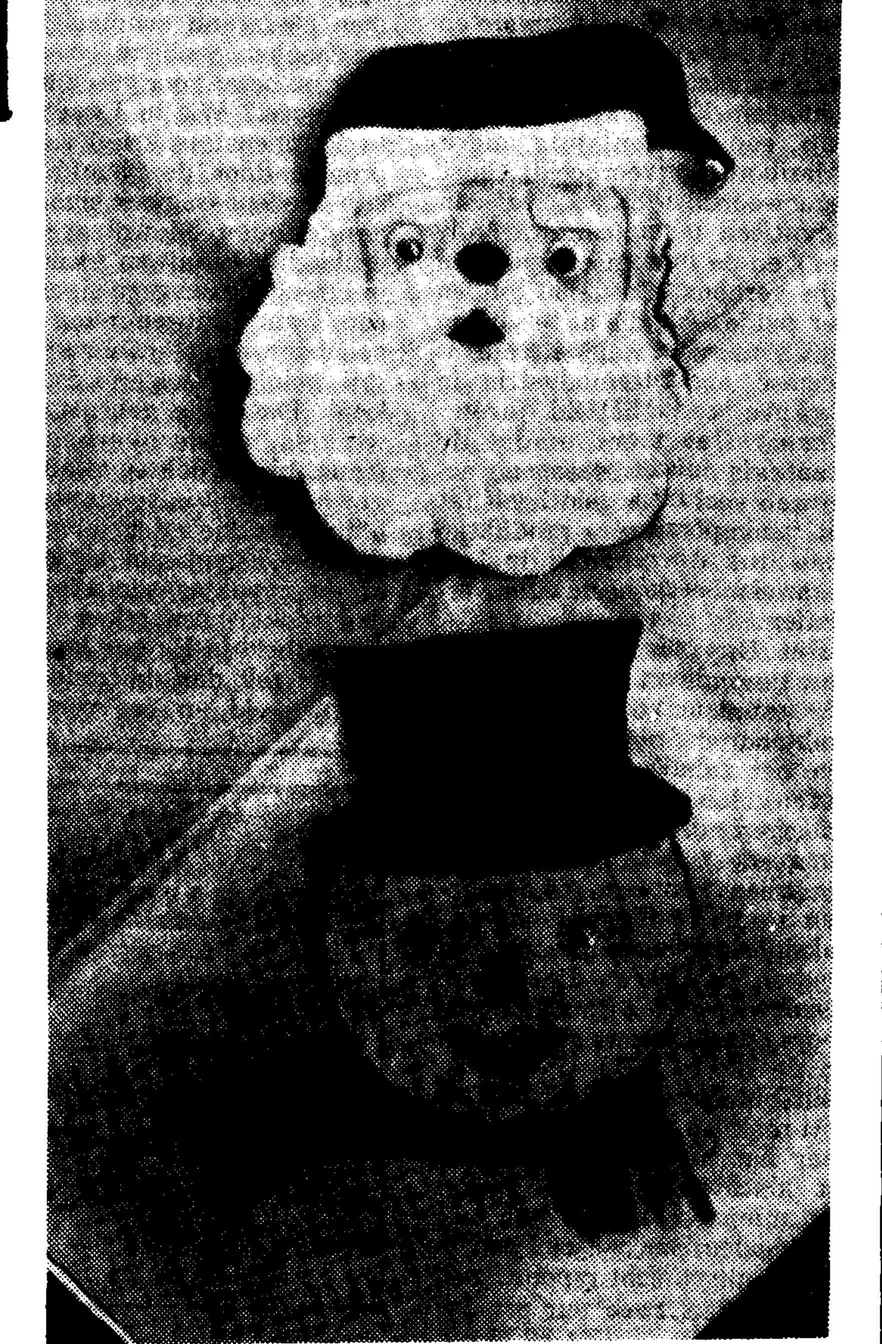
VERTICAAL: 1.te veel pratend; 2.weg; 3.onze planeet; 4.namelijk (afkorting); 5.getij; 6.het roepen; 7.voorzetsel; 8.zie je op het voetbalveld; 9.Oost-Duitsland; 11.rund; 12.niet slecht; 14.slede; 15.iemand die wilde dieren temt; 17.zeer; 18.trede; 19.Nederlands-Engels (afkorting); 21.elastisch; 22.zonder ouders; 24.op de eerste plaats; 26.tocht; 27.muzieknoot; 29.cirkelvormig kruispunt; 31.schijf brood; 32.toer; 35.gedachte; 37.peulvrucht; 39.legt een kip; 41.deel van een voet; 43.men bewaart er vloeistof in; 45.dapper; 46.hoofd van een klooster; 48.een; 51.indien; 53.zie 39 verticaal; 54.kroon (afkorting); 55.vader; 56.lidwoord.

Onder degenen die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van NAfl. 15,– van Augustinus Boekhandel, Succes!

De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van **10 december 1982** worden bekendgemaakt.

Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 9 december 1982 opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O.B. 122, Bonaire. Duidelijk op de enveloppe vermelden: **KINDERPUZZEL**.

Un Sanicolas i su Pit

E pushi ku tabatin un.....

NOS PRENS CHIKITU i su dos rumannan a bai serka nan Tata. Awor e ora di bèrdat a yega. Ta ken su kacho lo ta mas sabi? Ta ken lo gana e apuesto? Ta ken lo bira e rei nobo? E Tata a brasa nan tur tres bisa nan kon kontentu e tabata ku nan tur tres a yega kas bon di salu. E Tata a bai sinta riba su trono i e di: Ban mira laga nos wak resultado di boso biaha.

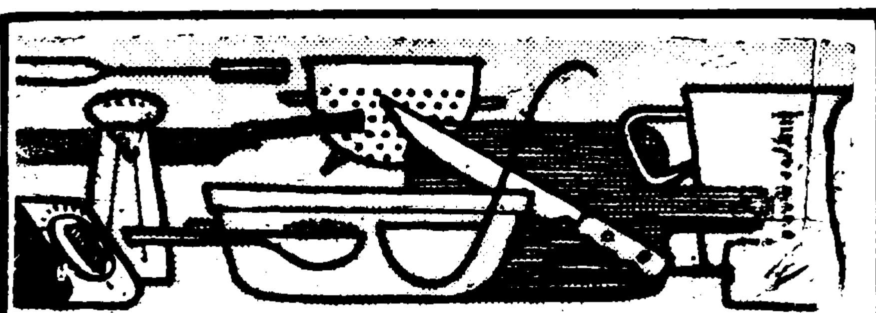
E yu mayo a saka su kacho, un kacho blanku grandi masha bunita i masha spièrtu. E kacho tabata tende masha bon mes. Ai e Tata a keda enkanta i kurason dje yu mayo a subi di orguyo. Segun e ya el a gana kaba i e por a imagina su mes, sinta riba trono di su Tata kaba. Pero awor a yega bùrt djesun di dos. E tabata ansioso pa mustra su kacho pasobra segun e esun di dje tabata esun di mas sabi. El a habri su saku i a sali un kacho pretu presioso. Su lananan tabata lombra na un manera espesial. El a sinta riba su dos pianan di patras i duna e Tata su pata mientras e tabata wou ku un stem masha dushi. E Tata a bira loko di kontentu: esaki si ta un kacho fenomenal, e di.

Awor e yu hòmber mas chikitu su bùrt a yega. Den kurason dje Tata a drenta manera un fèrdriet. El a pensa: Ta duel mi masha ku no ta e yu aki lo bira rei, pasobra e tin un bon karakter i lo e por a bira un bon rei, pero ya un kacho mas bunita ku esun di e dos rumannan ta imposibel pa e por a haña. I e di: Bini mi yu, bin mustra papa bo kacho. Kon ku e ta, papa ta primintibu ku papa lo apresiele. E prens chikitu a habri su saku i a sali un kacho chikitu maron masha masha bunita mes. Un kacho elegante i masha masha sabi. E yu a fluit i e kacho a kuminsa baila riba mat dje kansion. Un kos tremendo! Tur hende a bira manera stel.

Una bes ku e piesa a kaba e kacho a bai drumi ketu na pia dje rei. E rei su wowonan a baster awa. E kacho a hòrta su kurason. E di: Mi yu, ba gana! Abo ta nos rei nobo! Ki dia bo ke pa nos koronabu? E yu a brasa su Tata i e di: Mi bon Tata. Ningun dia.... mi ke pa bo mes sigui reina te dia bo kansa di bèrdat. E dia ei numa lo mi tuma e korona. E Tata a apresia e gesto aki masha. Despues e yu a bin konta e Tata historia di e pushi. El a bisa su Tata ku e ta bai bèk pe pidi e pushi bini kas ku ne pasobra e no por biba sin dje. E ora ei e Tata a brase i lague bai.

Ora nos prens a yega bèk na e palasio el a haña e pushi tristu sinta bou di palu. E prens a kore bai serka dje hisé i brasé sunchié. I kiko a pasa? E pushi a bira un prenses bunita. Ai, nos prens a keda babuka. El a stima e pushi i a haña un galiña lif i bunita. Nan a kasa i biba masha felis i si nan no a muri, ainda nan lo ta biba felis.

(Fin)

Kabaron Néptuno

Reseta di Bunchi Römer

pa: 4 persona

Mester di:
1 lb. kabaron jumbo; kaská i limpiá
Mas o menos 3 kuchara di zeta dushi.
A.: 1/4 telep di konofló na puiru
1/4 telep di komino na puiru
1 telep di yerba di hole, kòrtá chikí
1 siboyo mediano, kòrtá na seis
1 pimenton bèrdè i ún kòrá, kòrtá na seis.
B.: 1 kuchara di shampiñon chinés
1 kuchara di bamboo shoots
1 kuchara di water chestnuts
C.: 1 telep di maizena
1 telep di tomato catsup
1/2 kùp di buyon di piská.

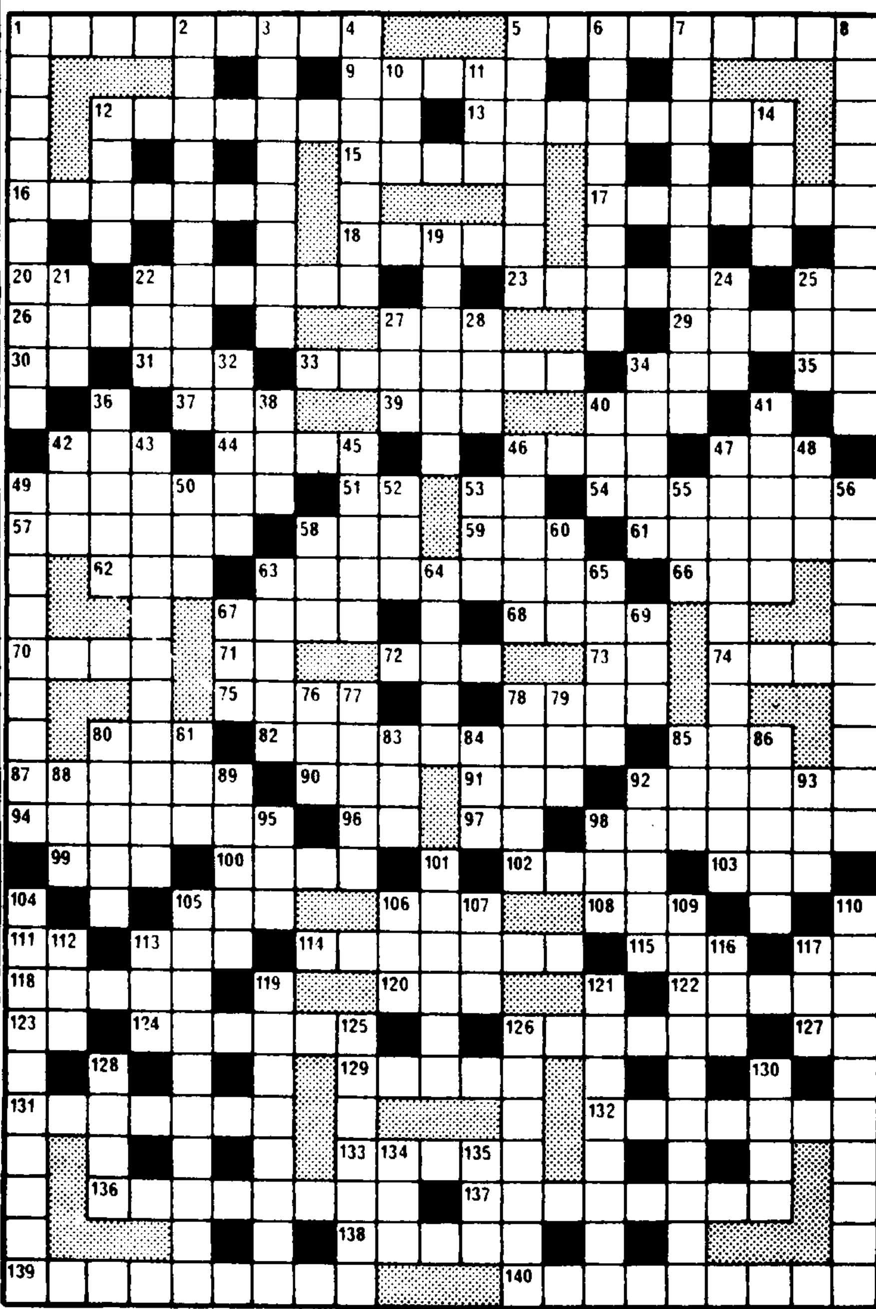
Moda di prepará:

1. Buta e kabaronnan den awa herbiendo.
2. Ora e awa bolbe kuminsá herebé, ta saka e kabaronnan.
3. Mientrastantu ta buta e shampionnan reis den awa kayente.
4. Keinta 1 kuchara di zeta i drei e ingredientenan menshoná bou di A. den e zeta kayente. Mas o menos 1 minüt. Saka nan pone un banda.
5. Keinta sobrá zeta i drei e kabaronnan aden, te ora nan krùl. Mas o menos 2 minüt.
6. Baha e stoof i brúa e siboyonan aden. Paga e stoof.
7. Skore awa di e shampiñon; brué ku e bamboo shoots i e water chestnut i agregá nan na e kabaron.
8. Meskla e maizena ku e catsup. Buta e buyon aseka i basha e sous riba e kabaron.
9. Sende e stoof i drei e kuminda ku un fòrki, te ora e sous bira diki. Mas o menos 1 minüt. Sirbi e kuminda un be.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. eerzucht, verlangen; 5. Kiesheid, bescheidenheid; 9. gebouw in Amsterdam; 12. deel van een auto; 13. onderzoek naar verbetering van het menselijk ras; 15. zeegod; 16. fijn meubelmaker; 17. besmettelijke ziekte; 18. soort; 20. tijdschrift (afk.); 22. koffers; 23. soort palm; 25. heer; 26. christusbeeld/voorstelling; 27. plaats in Gelderland; 29. livreibediende; 30. vogelprodukt; 31. jongere broer of zuster; 33. stuk grond; 34. vervoermiddel; 35. persoonlijk voornaamwoord; 37. voorwaarde; 39. stuf; 40. hardhandig; 42. soort papegaai; 44. klein mens; 46. alg; 47. hoogste punt; 49. uitzuiger, woekeraar; 51. republique Française; 53. dieregeluid; 54. lijf; 57. email, lak; 58. verzoek; 59. Engels bier; 61. zwartsel; 62. oude woning; 63. draaiing in het hoofd; 66. tijdrekening; 67. gaard; 68. kleur; 70. gier, mestvocht; 71. Amsterdams Peil; 72. ontkenning; 73. nummer; 74. brandstof; 75. niet strak, niet gespannen; 78. god v.d. liefde; 80. roem; 82. restant; 85. tijdmaat; 87. later; 90. plaats in Gelderland; 91. familielid; 92. pronken; 94. ijzeren schuifbout; 96. stand van de maan; 97. leraar; 98. goedertieren; 99. wier; 100. breekbaar; 102. gevaar, benauwdheid; 103. muziekterm; 105. ongeluksgodin; 106. gravure; 108. paardje; 111. Duitse NV; 113. springerig insekt; 114. onvruchtbaar, dor; 115. haarkrul; 117. regerings-reglement; 119. land in het Verre Oosten; 120. veerkrachtig; 122. in relief gesneden steen; 123. soort zeilboot; 124. ingang (Fr.); 126. overzedig; 127. met name; 129. hemelgeest; 131. beslist van optreden; 132. tijdvak; tijdruimte; 133. leemte, gaping; 136. goud om te vergulden; 137. dwingelandij; 138. electrisch geladen deeltjes; 139. mild, gul; 140. sommatie.

VERTICAAL: 1. oorspronkelijk, echt; 2. berisping; 3. zangvogeltje; 4. wissel; 5. huisvuil; 6. sfeer, toestand; 7. zwarte stern; 8. grillig, buitenissig; 10. ongeluksgodin; 11. koordans; 12. grondsoort; 14. verharde huid; 19. klemtoon, accent; 21. sneeuwschaats; 22. slang; 24. snel, vlug; 25. omheining; 27. ernstig, slecht; 28. water in Utrecht; 32. boomvrucht; 34. buurvrouw; 36. bedaardheid, gerief; 38. Engelse titel; 40. opstootje; 41. berensoort; 42. kerkelijke straf; 43. opvrolijking; 45. huilerig kind; 46. rijkelijk, in overvloed; 47. instrument dat automatisch de temperatuur registreert; 48. onwrikbaar; 49. waarschuwing; 50. een weinig; 52. hoofddeksel; 53. speelgoed; 55. compagnie (afk.); 56. door gesprek; 58. kortstondige regen; 60. een zekere; 63. tweevoud; 64. eens op een tijd; 65. genieting; 67. buidel; 69. vod; 76. groet; 77. specerij; 78. esdoorn; 79. masker; 80. iemand van adel; 81. plechtige gelofte; 83. veerkracht; 84. halskraag; 85. asvaas; 86. schape-uier; 88. papegaai; 89. zuiver gewicht; 92. universiteitsbode; 93. vordering; 95. watering; 98. grote neus; 101. nauwgezet, niet toegevend; 104. licht gerookte haring; 105. reuzengrassoort; 106. roem; 107. baardje; 109. universitaire graad; 110. iemand die dreigt te verdrinken; 112. stuf; 113. dieren bij boerderij; 116. betaalplaats; 117. vertragingstoestel; 119. deel van Frankrijk; 121. trekvogel, ook wel vechtlustig persoon; 125. restaurant; 126. kostbare stof; 128. schaaldier; 130. ongaarne; 134. kunsttaal; 135. ongeluksgodin.

Oplossing Kruiswoordpuzzel

D.DIERBAAR.KLUISTER.D

IR.DIA.LAK.KIN.ORE.RE

EEN.SCHIP.S.PIAMA.KAS

RIEM.EEK.SPA.CIS.DATA

E.POK.KAMERDEUR.FUT.S

NOEMER.S.KOR.M.KROOST

REN.RAG.STEEK.ALE.EER

INTENS.D.EIS.S.ATONIE

EE.R.PREI.E.STIP.P.NU

M.EVA.FEDERATIE.OBI.S

.SPALK.MO...AL.ALLES.

A.ERF.HOOFDZAAK.MOL.E

MF.E.KEEL.A.RAAT.E.LC

BRANCARD.ADA.NARGILEH

TIP.ABT.KLERK.NOR.PET

.V.TRI.POELIER.MAN.F.

SOM.ENT.ERPEL.SPA.ATE

TOESTEEK.TAL.ETENSTYD

EL.U.TERP.L.SLET.U.DE

K.OMA.KILOMETER.ARM.L

.GEMAK.MO...AM.ALPEN.

H.RIT.SPELREGEL.ELS.K

AM.E.DREG.O.ENIG.U.EO

GAARNE.N.EEM.T.RUSTIG

ERF.OER.AMPER.BAD.ARE

LENING.K.ENE.D.MERGEL

N.ADE.HOLLANDER.NOR.L

IEME.KOM.TAT.KAN.BYNA

ENE.EIFEL.M.DADER.NEG

UK.BEN.EER.TRA.RAM.TE

W.VENDUTIE.WANHOPIG.R

WINNAAR van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 12 november 1982.

Addy Delic
P.O.box 173
Oranjestad, Aruba.

Hij/Zij kan langs komen (Redaktie Amigoe Aruba) om haar/zijn prijs (fl. 25,–) op te halen.

Oplossingen van deze week dienen vóór **3 December 1982** in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór **2 December 1982** in te dienen. Aruba - Nassaustraat 110, Bonaire - bij de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James. Op de enveloppe duidelijk vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL.

Van wondermiddelen en verkoudheid

TEGEN VERKOUDHEID kan je niets doen dan pappen, poederen en nathouden. Tot onlangs dan, toen de Franse Nobelprijswinnaar André Lwoff het bestaan bekend maakte van een wonderlijk apparaat. Zo begon de medische medewerker van De Gelderlander enige tijd geleden zijn rubriek. Omdat verkoudheid, griep en zo ook op Antilliaanse bodem welig tieren nemen we het Gelderlander-relaas over.

Middels zijn kubusvormig machien kun je 3 maal daags, 30 minuten lang, vochtige lucht van 43 graden door de neusgaten voeren met opmerkelijk resultaat, want wèg verkoudheid, binnen één dag! Klinisch onderzoek in Israel wees uit dat 73 procent van onze verkouden medemens op die manier binnen 24 uur van zijn malheur af is.

SENSATIE

Sensatie in de Franse pers, het televisiestation France I wijdde er zelfs een 'special' aan. Enkele dagen later drong het heugelijke nieuws door in de kolommen van Neerlands landelijke en regionale pers.

Wat ervan te denken? Onzin natuurlijk, denk je onmiddellijk. Als je over medische zaken schrijft, word je allergisch voor beloftes van nieuwe vondsten die een onmiddellijke genezing garanderen. Dat is 10 tegen 1 nieuws van één dag, later hoor je er nooit meer van. Het commentaar van ene prof Roleau, KNO-arts van het Hôpital Necker: "Een wonderbaarlijke vondst, die het leven van miljoenen radikaal zal veranderen", maakt het er niet beter op. Door dat soort uitspraken krullen mijn tenen zich spontaan.

NOBELPRIJS

Maar toch. Uitvinder Lwoff is Nobelprijswinnaar en bovendien als prof. verbonden aan het wereldberoemde Institut Pasteur. Bovendien heeft hij het apparaatje in samenwerking met het al even beroemde Israelische Weizmanninstituut ontwikkeld. Dat kan toch geen onzin zijn?

Een korte telefonische rondgang langs 2 Nederlandse deskundigen hielp mij snel af van een al te klakkeloze bewondering voor grote namen. Beide deskundigen blijven "liever anoniem". Het deskundigenwereldje is klein, ook internationaal, men kent elkaar bij wijze van spreken bij de voornaam.

"Klinkklare onzin", zegt de eerste professor doctor. "Het Institut Pasteur heeft weer eens geld nodig. Het wordt namelijk voor de helft door de Franse overheid betaald, aan de andere helft moeten ze zelf zien te komen. Ze halen eerst een stunt uit en gaan vervolgens met de pet rond. Veel meer helpen dan het aloude stomen zal het wel niet".

EVEN ONTSTELD

De tweede deskundige, die volgens de eerste "alles van verkoudheid afweet" reageert al even ontsteld. "Poor old André", is de eerste reactie. "Hij moet een dagje ouder zijn geworden". Het geldmotief komt weer spontaan op de proppen. "Het Pasteur Instituut is voortdurend in geldnood; André zit natuurlijk hard achter de centjes aan voor zijn vriendjes op het instituut".

Máár: "André Lwoff is een voortreffelijke vent, een man met originele ideeen. Koorts is volgens hem geen ziekte-verschijnsel, maar een middel tegen een ontsteking. Rhinovirus — de belangrijkste veroorzaker van verkoudheid — gedijt het beste bij een temperatuur van 33 graden, de gemiddelde temperatuur van de neusholte.

KERN

Voer je de temperatuur op, dan kan het virus zich niet goed vermenigvuldigen. Daar zit best een kern van waarheid in. Toch begrijp ik niet goed hoe hij zijn goede naam voor dergelijke futiliteiten laat misbruiken".

Voor beide deskundigen, niet de minsten op hun vakgebied, was het apparaatje van Lwoff een volslagen verrassing. Vreemd. Acht jaar lang onderzoek zou toch zeker zijn sporen in de internationale vakpers moeten hebben achtergelaten.

Terug met beide benen op de grond. Verkoudheid dus: Een verstopte neus, niezen een niet al te pijnlijke keel en je beroerd voelen. Meestal gaat dat in een paar dagen vanzelf over. In een enkel geval zakt een gewone verkoudheid af naar de longen of baant zich een weg naar neusbijholten of middenoor.

Maar dan is er allang geen sprake meer van een gewone verkoudheid, maar van een complicatie. Gelukkig komt dat niet al te vaak voor, want iedereen wordt wel eens door een gewone verkoudheid bezocht vooral in herfst en lente.

Om eens haarfijn uit te zoeken, waardoor een gewone verkoudheid wordt veroorzaakt, werd in de vijftiger jaren in Engeland het 'Common Cold Research Unit' opgericht. In het Zuidengelse Salisbury werden vrijwilligers onderworpen aan omstandigheden, waarvan men toen (en menigeen denkt dat nog steeds) dacht dat zij verkoudheid zouden bevorderen.

GETREITERD

Vrijwilligers werden in natte badpakken op een tochtige gang gezet; anderen moesten na een wandeling in de regen, drogen in een vochtige kamer. Wat bleek? Al die getreiterde proefpersonen werden niet eerder verkouden dan een controlegroep, die in de watten was gelegd.

Helaas leverde dit en ander nijver medisch onderzoek geen echt middel tegen verkoudheid op. Te voorkomen is een gewone verkoudheid al heel moeilijk. Twaalf virushoofdgroepen belegeren de neuskeelholte, de belangrijkste hoofdgroep — het Rhinovirus — bestaat al uit meer dan 100 verschillende soorten. Het is praktisch onmogelijk om een vaccin tegen verkoudheid te maken.

PAPPEN

Medicijnen, die de verkoudheidsvirussen zelf aanpakken, zijn er ook niet. Blijft over de symptomatische aanpak, medisch sjiek voor pappen, poederen en nathouden. Op het medisch repertoire staan Acetosal (zeg maar 'aspirientje') tegen pijn en koorts, neusdrupp[...] antihistaminica (tegen allerg[...] neusdruppels en eventueel [...] hoestdrankje, dat ook min[...] meer helpt. Veel is het ni[...] maar de grootste ellende wor[...] er in iedere geval mee bestr[...]den.

Waar de medische wetensch[...] faalt, bloeien uiteraard de hui[...] middeltjes. Opsnuiven van zou[...] water kan verlichting breng[...] De juiste verhouding is e[...] mespuntje zout op een koff[...] mok. Een te hoge concentra[...] zout beschadigt het gevoeli[...] neusslijmvlies.

NIET SLECHT

Stomen is ook lang ni[...] slecht, al zijn bijgevoegde pr[...] ducten (bij iedere apotheek [...] drogist verkrijgbaar) niet alt[...] gunstig. De apotheker pr[...] Porsius in zijn boekje 'Zelfm[...] dicatie' (Uitgeverij Bunge[...] "Vaak wordt kamfer, menth[...] eucalyptusolie, cederolie, tij[...] olie, dennenaald en terpetijno[...] gebruikt. Deze vluchtige pr[...] ducten worden ingeademd, he[...] zij door het middel in de neus [...] op de borst te smeren, he[...] door de damp van een meng[...] van de zalf in kokend water [...] te snuiven", aldus de prof. [...] messcherp proces-verbaal pr[...] za.

De verlichting is van kor[...] duur, "het aanbrengen van de[...] middelen in de neus of op [...] borst van jonge kinderen k[...] wegens het inademen van [...] sterk geurende en prikkelen[...] bestanddelen uiterst gevaarlij[...] reacties oproepen, de adem[...] lingswegen kunnen erdo[...] acuut worden afgesloten. T[...] deze verkoudheidspreparat[...] horen onder meer Dampo, V[...] porub 'Vick', Rhinocaps, Inh[...] ler 'Valda' e.d."

Tot zover de medische me[...] werker van De Gelderlander.

Rookgedrag van burgers bezorgt regering Egypte

KAIRO — Wat doet de Egyptenaar als hij zijn twee uur per dag heeft gewerkt? Dan rookt hij, en wel voor het lieve bedrag van drie miljard gulden per jaar. Elk jaar, zo blijkt uit de nieuwste cijfers, roken de Egyptenaren 35 miljard sigaretten en elk jaar roken ze er 3,5 miljard meer. Dat zijn zo'n 700 sigaretten per man-vrouw-kind per jaar oftewel 35 pakjes per Egyptenaar. En dat niet alleen.

Volgens voorzichtige schattingen gaat nog eens drie miljard gulden per jaar op aan andere rokerswaren dan tabak en wel voornamelijk hashish en opium, waarbij gezegd moet worden dat die twee genotsmiddelen vaak in een sigaret worden verpakt. Kortom, een voor een arm land als Egypte onhoudbare toestand die de beheerders van 's lands schatkist grote zorgen baren. Vandaar dat sinds juli de prijs van de sigaretten is verdubbeld en de Egyptische politie een zware en deels succesvolle jacht maakt op handelaars in verdovende middelen. Een pakje sigaretten van een buitenlands merk (Marlboro bijvoorbeeld) kost tegenwoordig in Egypte één Egyptisch pond (ca. drie gulden) en de inheemse sigaretten zijn verhoogd tot 1,50 gulden per pakje. Als die al te vinden zijn tenminste, want met de inheemse sigarettenindustrie in Egypte gaat het al jaren slecht. Dat komt omdat de staat via invoerrechten en accijnzen veel meer geld haalt uit uit geimporteerde produkten men dus de eigen industrie maar een beetje heeft laten versloffen.

Het Egyptische ministerie van gezondheid vindt dat wel best omdat, zo redeneren de ambtenaren daar, dure sigaretten het tabaksverbruik zullen beteugelen en dat komt de volksgezondheid alleen maar ten goede.

Sindsdien kan men elke morgen voor de Egyptische tabakskiosken lange rijen Egyptenaren zien staan die pogen alsnog een of ander goedkoop, inheems merk te kopen en de onvrede is algemeen. Zelfs binnen de regering, die de anti-rook campagne toch van haar fiat had voorzien, is het tot klachten gekomen. Nogal wat ministers klagen dat hun ambtenaren, die volgens een in januari uitgebracht rapport toch al nauwelijks twee uur per dag achter hun bureau zitten, nu helemaal niet meer komen opdagen omdat ze die twee uur zoet brengen met het in de rij staan voor de dagelijkse portie sigaretten. De ambtenaren zelf klagen steen en been omdat het toch al magere gezinsbudget nu overmatig wordt belast door de sigaretten-aankopen.

BELEEFDHEID

Want minder roken - wat het idee achter de campagne en de prijsverhogingen is - dat zal er voorlopig wel niet van komen.

Dat komt omdat de sigaret niet alleen een van de weinige genotmiddelen is die de weinig kapitaalkrachtige Egyptenaren zich kunnen veroorloven, maar ook omdat de sigaret volledig in het Egyptische sociale leven en de Egyptische wellevendheid is ingebed. Het fatsoen en de in Egypte tot groot sociaal goed verheven gastvrijheid eist dat men elkaar nu eenmaal kleine geschenken aanbiedt en wat is daar nu beter voor geschikt dan de sigaret? Wie in Egypte een taxi binnenstapt krijgt dan ook prompt door de chauffeur en zijn medepassagiers sigaretten aangeboden en wel zeer nadrukkelijk (vrouwen biedt men in het openbaar geen sigaretten aan, want vrouwen roken in het openbaar nooit en binnenshuis vrij weinig). Weigeren is onbeleefd. Datzelfde gebeurt in de winkels, op de overheidsbureaus, bij de dokter of als men gewoon op visite gaat. Het blijkt inmiddels dat 50 procent van alle Egyptische artsen een of meer pakjes sigaretten per dag rookt - een teken dat de gezondheid in Egypte kennelijk minder telt dan de traditionele gastvrijheid en het verplicht wederzijds aanbieden van geschenkjes. Kortom, een op Amerikaanse wijze opzetten van een anti-tabak campagne met de nadruk op gezond leven slaat in Egypte nauwelijks aan. Men begrijpt dan ook niet precies waarom de Egyptische overheid bij het bestrijden van het tabakseuvel een Amerikaans adviesbureau in de arm genomen heeft die van dit soort interne Egyptische zaken duidelijk geen weet heeft.

Datzelfde probleem doet zich ook voor bij het uitbundige Egyptische hasjiesj verbruik. Hasjiesj en opium zijn in Egypte al eeuwen traditionele genotsmiddelen en er wordt zeer openlijk gerookt. Hasjiesj-rokende taxi- en busbestuurders zijn zo berucht dat de bevolking de vele verkeersongelukken in Egypte in eerste instante onmiddellijk toeschrijft aan een onder invloed zijnde chauffeur. Een hele wijk in Kairo, de tussen de moskee van Al-Azhar en de Mokattam-heuvels ingeklemde Batniyya-wijk leeft van de verdovende middelen en er gaat geen dag voorbij of de Egyptische pers weet wel te melden dat ergens enige honderden zo niet duizenden kilo's van het spul door de politie zijn ontdekt. Zo wist de Egyptische politie in de eerste week van augustus voor 60 miljoen gulden Libanese hasjiesj in beslag te nemen. En dat is nog niets vergeleken met de grote slag die de politie in april in Alexandrie sloeg: 10.000 kilo hasjiesj en opium met een waarde van bijna 150 miljoen gulden. Dat heeft er toe geleid dat in de Batniyya de prijs van de hasj is gestegen van zo'n 15 gulden per "ersh" (vier gram) tot 150 gulden.

Ook die prijsverhoging heeft tot veel wrevel geleid en [...] met name onder de 20 miljo[...] Egyptische staatsburgeress[...] Want ook hasj en opium zij[...] diepgaand met het Egyptisch[...] leven verweven en wie in d[...] tradities ingrijpt kan reken[...] op stevig gegrom.

HASJ EN SEX

Men rookt namelijk in Egyp[...] niet alleen hasj en opium o[...] van de dagelijkse zorgen b[...] vrijd te zijn, maar voornam[...] lijk vanwege de sex. Zo vull[...] de steegjes en binnenplaats[...] van de Batniyya zich el[...] woensdag en donderdag m[...] drommen brave Egyptisch[...] huisvaders die hun "34 ers[...] hasj komen kopen om moede[...] lief te gerieven. Die is nameli[...] meestal - alweer zeer tradit[...] neel - van een deel van haar c[...] toris ontdaan en heeft het d[...] moeilijk met bedgenot. En d[...] zetten veel Egyptische echtp[...] ren donderdagavond - de g[...] bruikelijke avond voor de w[...] kelijkse uitgebreide vrijpartij [...] Egypte - hun kinderen d[...] straat op en delen broederlij[...] twee of drie jointjes alvore[...] het echtelijke bed te klimme[...] Hasjiesj, zo wordt algeme[...] geloofd, maakt het vrijen ni[...] alleen veel aangenamer, ma[...] het versterkt ook de potent[...] van de man en daarmee het g[...] not van de van een deel va[...] haar geslachts apparaat ont[...] dane vrouw.

Dat verband tussen hasj-ge[...] bruik en sex is in allerlei onde[...] zoeken in Egypte breedvo[...] rig gelegd en uit den treur[...] aangetoond en vandaar da[...] men langs de Nijl met gro[...] wrevel heeft gereageerd op d[...] pogingen van de politie he[...] hasj-verbruik grondig te be[...] knotten. Evenals met de siga[...] ret krijgen ook hier de Ameri[...] kanen weer de schuld. Op de[...] Amerikaanse ambassade func[...] tioneert een groot narcotica-be[...] strijdingsbureau dat naar re[...] sultaten vlast en weinig inzicht[...] blijkt te hebben in de Egypti[...] sche werkelijkheid. Dat doet d[...] populariteit Amerika in Egypte weinig goed en het be[...] wijst maar weer eens dat men[...] niet al te oppervlakkig moet[...] roeren in zaken waar men geen[...] weet van heeft. De tevreden[...] heid langs de Nijl is dankzij de[...] Amerikaanse adviezen en be[...] moeienissen de laatste tijd in[...] ieder geval stevig gedaald (Overgenomen uit NRC Handelsblad).

Mexico druk in de weer om olie-productie te verhogen

MEXICO — Na negen maanden van spectaculaire groei van zijn olie-export is Mexico bezig Venezuela in te halen en de grootste exporteur van ruwe olie van het westelijk halfrond te worden. Volgens waarnemers uit de olie-industrie zal Mexico wellicht ook doorgaan de prijzen van de Opec, de organisatie van olie-exporterende landen, te ondergraven, om eventuele nieuwe overschotten kwijt te raken. Zo schrijft Walker Simon van het persagentschap Reuter in het NRC Handelsblad.

Terwijl Venezuela en andere grote olieproducenten de grootste moeite hebben hun export in een stagnerende markt op peil te houden is Mexico erin geslaagd om zijn export sinds januari (1,04 miljoen vaten per dag) met 40 procent te verhogen. In september werden er 1,73 miljoen vaten per dag verkocht, 60.000 vaten meer dan Venezuela exporteerde. En met een export-gemiddelde van 1,42 miljoen vaten per dag dit jaar zit Mexico bijna op het gemiddelde van Venezuela van 1,47 miljoen.

Volgens waarnemers overweegt Mexico zijn olie-export verder op te voeren als remedie tegen de ernstige economische crisis waarin het land door zijn enorme buitenlandse schuld is terechtgekomen. Mexico meent dat het met zijn lagere olieprijzen en profiterend van de nabijheid van de Amerikaanse markt contracten in de wacht zal kunnen slepen die nu nog in handen van de Opec zijn, aldus waarnemers.

,,Mexico moet alles op alles zetten om een bankroet te voorkomen. Meer olie uit de grond halen is de enige manier om de crisis te verhelpen", aldus een zegsman uit de olie-industrie. Mexicaanse oliefunctionarissen weigerden commentaar, maar deskundigen uit de industrie voorspellen dat Mexico met een nieuwe kapitaal-injectie tegen 1983 bijna 2 miljoen vaten per dag voor export kan produceren en daarmee Venezuela, zijn rivaal in het gebied, ruimschoots voorbij kan streven en het peil zal benaderen van Iran, op twee na de grootste exporteur van ruwe olie ter wereld.

Maar eerst moet Mexico voldoende kapitaal zien te krijgen om de groei van de olie-industrie op het huidige record-niveau te kunnen voortzetten. Hoewel de inkomsten uit de olie-export sinds kort tot 1,5 miljard dollar per maand zijn gestegen, wordt dit bedrag vrijwel geheel geabsorbeerd door de stijgende renteverplichtingen voor Mexico's buitenlandse schuld - de grootste ter wereld - van 80 miljard dollar.

Maar dollars zijn schaarser dan ooit, zodat deskundigen zich afvragen of de Mexicaanse staatsoliemaatschappij Pemex (Petroleos Mexicanos) onderdelen zal kunnen importeren en haar installaties draaiende kan houden.

PRIORITEIT

Waarnemers wijzen echter op twee "verzachtende" factoren: de voorraad van twee maanden die Pemex voorhanden heeft en de hoge prioriteit die het ministerie van financien Pemex heeft verleend. De regering acht het belangrijker om Pemex de benodigde dollars te verschaffen voor haar import voor de komende 15 maanden dan dringend benodigd kapitaal in de particuliere sector te pompen om die drijvende te houden, aldus een rapport van het Mexicaanse ministerie van financien dat onlangs aan buitenlandse bank-krediteuren werd overhandigd.

Volgens het rapport moet de internationale financiele wereld bijna negen miljard dollar verschaffen en het moratorium voor de terugbetaling van Mexico's schulden tot eind volgend jaar verlengen, zodat de regering Pemex 4,4 miljard dollar kan geven voor buitenlandse goederen en diensten.

Het is nog de vraag of bankiers dit verzoek zullen inwilligen. Maar als er inderdaad harde valuta worden geleverd staat de teams van Pemex niets in de weg om nieuwe putten te slaan en de exportcapaciteit van de huidige 1,8 miljoen vaten per dag op minstens 2,2 miljoen vaten te brengen tegen eind 1984, aldus waarnemers.

Mexico heeft herhaaldelijk gezworen geen olie op de "spot"-markt (vrije markt) te brengen om een goede verstandhouding met andere producenten te bewaren. Sinds maart dit jaar ligt de prijs van Mexicaanse zware olie (Maya) circa zes dollar lager dan van het vergelijkbare Venezolaanse produkt, en die van lichte olie 1,50 dollar per vat lager dan het Saoedische equivalent. "Als Saoedie Arabie zijn prijs voor lichte olie verlaagt kun je er zeker van zijn dat Pemex zijn prijzen verder zal verlagen om onder de internationale prijs te blijven", aldus een welingelichte zegsman uit de olie-industrie.

Als reactie op de prijsdaling van maart verhoogden de Verenigde Staten - met als belangrijkste afnemers van Mexicaanse ruwe olie Exxon, Shell en Atlantic-Richfield - hun import van 382.000 vaten in maart tot 874.600 vaten per dag in augustus. Het tweede kwartaal van dit jaar heeft Mexico Saoedi Arabie's plaats ingenomen als grootste leverancier van ruwe olie van de Verenigde Staten. Behalve de concurrerende prijzen die het Amerikaanse raffinaderijen biedt heeft Mexico ook het voordeel dat het dankzij de geringe afstand 1,50 dollar per vat minder kost om Mexicaanse ruwe olie naar Amerikaanse havens te brengen dan olie uit het Midden-Oosten, aldus deskundigen.

"Behalve met dit prijsvoordeel houden de Amerikaanse regering en de respectieve maatschappijen ook rekening met het geopolitieke voordeel dat Mexico biedt om hun afhankelijkheid van de Opec te verminderen", aldus een Westerse diplomaat. (Overgenomen uit NRC Handelsblad).

Initiatief is nodig

DE WERELDECONOMIE verkeert in een kritieke fase. Nu de internationale kredietverlening stagneert worden broodnodige impulsen om de economie nieuw leven in te blazen in de kiem gesmoord. Weliswaar is de rente fors en snel gedaald, maar de onzekerheid over het verdere renteverloop en vooral over de kredietwaardigheid van ondernemingen en overheden is zo groot dat de banken uiterst voorzichtig zijn geworden.

Die onzekerheid wordt nog versterkt door het hand over hand toenemende protectionisme. Iedereen probeert een economisch herstel af te dwingen door de export te stimuleren. Tezelfdertijd gaan echter steeds meer landen over tot invoerbeperking. Soms is die beperking door de hoge rentelast onvermijdelijk (Brazilië), soms ligt er een op nationalistische leest geschoeide industriepolitiek aan ten grondslag (Frankrijk).

Hoe dan ook, duidelijk is dat bij afwezigheid van buitenaardse afzetgebieden exportbevordering en invoerbeperking onmogelijk samen kunnen gaan.

DE WERELD PLUKT NU de wrange vruchten van het monetaristische beleid dat sinds november 1979, met vallen en opstaan, in de VS wordt gevoerd. Dit beleid heeft de dollarrente, die voor de wereldeconomie van doorslaggevend belang is, omhoog gejaagd.

Het krappe monetaire beleid verhinderde dat de geldmiddelen aanwezig waren om de tweede oliecrisis te bestrijden. De industrielanden kwamen terecht in een langdurige recessie, de wereldhandel stagneerde, de rentelast van een aantal ontwikkelingslanden explodeerde en uiteindelijk kwam de internationale kredietverlening in de knel.

Het gevaar van een wereldwijde depressie is niet langer denkbeeldig. De enorme stijging van de werkloosheid heeft het aantal niet-produktieve inkomenstrekkers dramatisch vergroot. Zelfs als de rente verder daalt kan het vele, vele jaren duren voordat de in enkele jaren vernietigde productiecapaciteit vervangen is. Een forse daling van de inkomens lijkt daarom bijna onvermijdelijk, met alle negatieve economische gevolgen vandien.

Hoe uit dit moeras te geraken? Eén ding staat vast: nationale, om nog maar niet te spreken van nationalistische, oplossingen baten niet. Wie zijn invoer terugschroeft belemmert de groei van zijn buurman en daarmee zijn eigen uitvoer. "Vrijwillige" invoerbeperkingen bewaren misschien de internationale handelsvrede maar sturen de wereldeconomie de vernieling in.

EEN INTERNATIONALE aanpak is nodig. Na de tweede wereldoorlog zorgden de VS, die het toen voor het zeggen hadden in de wereld, dat de Europese industrielanden op één lijn kwamen te zitten. Handelsbarrières werden weggenomen en de dollars van de Marshallhulp zorgden voor de financiering van een spectaculaire economische opbloei. Die les mag, ook nu de voorwaarden voor een dergelijke consensus ontbreken niet worden vergeten.

Een nieuw Marshall-plan zou niet alleen door de VS maar ook door de EG en Japan gedragen moeten worden, zo mogelijk in samenwerking met de olielanden en de landen van Oost-Europa, Latijns-Amerika en Oost-Azië. Zo'n plan zou de volgende punten kunnen inhouden:

* De VS houden vast aan de versoepeling van hun monetaire beleid die deze zomer is doorgevoerd; de daling van de Amerikaanse rente zal de dollar goedkoper maken, de Amerikaanse export stimuleren en een Amerikaans betalingstekort voorkomen, waardoor de ruimte wordt vrijgemaakt voor een fiscale stimulans van de Amerikaanse economie;
* Japan maakt gebruik van zijn spaaroverschot en stimuleert de economie via een groter overheidstekort (in plaats van dit tekort koste wat kost, zoals nu gebeurt, terug te dringen); een opleving van de Japanse economie gepaard aan een beleid om invoerbeperkingen weg te nemen, zal meer bijdragen aan het wegnemen van handelsspanningen met Noord-Amerika en Europa dan tien jaar politiek overleg;
* Ook Europa stimuleert, voor zover mogelijk, de economie; Europa zal echter eerst en vooral orde in eigen huis moeten scheppen door zich niet langer tot de landbouw-EG te beperken maar ook een industriebeleid van de grond te tillen, door "Brussel" meer macht te geven en de parlementaire controle op de Brusselse bureaucratie drastisch te vergroten, en door de monetaire samenwerking via een convergentie van het economisch beleid om te vormen tot een waarlijk economische samenwerking;
* De VS, de EG en Japan maken afspraken over de maximaal toelaatbare schommelingen van hun wisselkoersen, zodat de wereldhandel niet langer onder grote koersfluctuaties te lijden heeft;
* De industrielanden voeren hun ontwikkelingshulp aan de armste landen op en zorgen ervoor dat de andere ontwikkelingslanden de gelden kunnen lenen die ze voor een gezonde economische ontwikkeling nodig hebben;
* De olielanden, of een meerderheid van deze groep, gaan ermee akkoord meerjarenafspraken te maken voor de olieprijs; ook voor andere grondstoffen wordt, via de Unctad of anderszins, gestreefd naar prijsstabilisatie c.q. een stabiele groei van de prijzen;
* De "nieuwe industrielanden" van Latijns-Amerika en Zuid-Oost-Azië gaan ermee akkoord dat de multilaterale handelsafspraken, zoals die van de GATT, na verloop van tijd ook op hun invoer van toepassing zullen zijn.

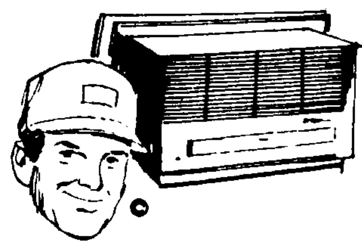
Tja, het is nogal wat. Simpele maatregelen die alleen op het eigenbelang gericht zijn helpen niet meer. De wereldeconomie is een gesloten systeem, een "ruimteschip-economie". Het huidige geharrewar moet toch éèns worden doorbroken.

(Dit commentaar is overgenomen uit het NRC/Handelsblad).

Bevolkingsgroei daalt in Nederland

DEN HAAG — Gedurende de eerste negen maanden van 1982 werden in Nederland 130.000 kinderen geboren tegen 136.000 in dezelfde periode van het jaar daarvoor, aldus het Centraal Bureau voor de Statistiek maandag. Het aantal overledenen in de eerste negen maanden van 1982 kwam met 87.000 iets hoger uit dan in 1981 toen 85.000 personen kwamen te overlijden.

Het verschil tussen vestiging vanuit het buitenland en vertrek naar het buitenland (migratie-overschot) daalde gedurende de eerste negen maanden van 1982 ten opzichte van 1981 fors, van 12.000 tot 3.000. De totale bevolkingsgroei kwam uit op 42.000, wat ten opzichte van de eerste negen maanden van 1981 een vermindering van de groei met 18.000 personen betekende. Het inwonertal van Nederland per 1 oktober 1982 is daarmee gekomen op 14.328.000. Het aantal gesloten huwelijken bleef gelijk aan het aantal dat gedurende de eerste negen maanden van 1982 werd gesloten, 58.000.

Voor airco reparatie, voor installatie van grote airco's
Bel onmiddellijk
EL REFRAIR
TEL. 54541
waar experts hun werk doen.

Bagdad heeft vrede met Golfoorlog

......Iraakse krijgs-gevangenen.......

BAGDAD — Al 26 maanden wordt er een oorlog uitgevochten op nauwelijks 160 kilometer ten oosten van de Iraakse hoofdstad Bagdad, maar het alarmeert de bewoners nauwelijks. De oorlogsmoeheid is beduidend groter.

Sinds het Iraakse leger Iran in september 1980 binnenviel zijn er batterijen artilleriegeschut als dadelbomen rond de wijken Karkh en Rassafa in Bagdad geplant, gescheiden door de lichtbruine, dichtgeslibde bochten van de rivier de Tigris. Dat geldt ook voor de hotels, regeringsgebouwen, snelwegen en bruggen. Tussen de oude oevers van de rivier is het notehoutgekleurde water bezaaid met helder witte, blauwe of vuurrode huizen.

"De Iraniers kunnen hier niet komen", zei een Iraakse functionaris die met een verslaggever door de miljoenenstad reed waar de neonreclames weerspiegelden in de regenplassen van de eerste winterse bui. Hij zei ook: "Irak wil vrede maar niet op de voorwaarden van Iran". Deze twee uitspraken geven bondig weer hoe Bagdad met de oorlog leeft. Ondanks de stille aandrang voor een wapenstilstand heeft de hoofdstad van president Husseins wereldlijke, gematigd islamitische en steeds minder radicale Irak met de Golfoorlog leren leven.

"Op een dag, kort nadat de oorlog begon, vlogen de Iraanse gevechtsstraaljagers zo laag over het presidentiele paleis, dat je dacht, nou het kan weleens ernstig worden", vertelde een inwoner die anoniem wenste te blijven. Hij zei dat de aanval mislukte en dat verscheidene Iraanse vliegtuigen werden neergehaald. "Nu kunnen ze nergens meer dichtbij komen", zo vervolgde hij. Tijdens de laatste luchtaanval waarvan melding werd gemaakt, in juli van dit jaar, verloor Iran een Phantom-straaljager. De piloot, een vooraanstaande vliegenier in de Iraanse luchtmacht, verloor daarbij het leven.

Ondanks de zelfverzekerde stemming en de gemakken van een bloeiende stad is er ook wat van droefenis merkbaar. De oorlog blijft zijn tol aan Iraakse levens eisen. De verliezen aan Iraakse zijde zijn volgens diplomaten echter kleiner dan de dodencijfers aan Iraanse kant.

"Dit is een welvaartsstaat, en niets doet meer pijn dan alles te hebben behalve degene die je het dierbaarst is", zei een Aziatische diplomaat. Families van militairen die aan het front gesneuveld zijn kregen tot voor kort een auto van het merk Toyota, 10.000 dinar (ruim 45.000 gulden) en een stuk land. Maar de laatste tijd worden families van oorlogsslachtoffers beloond met promessen en andere faciliteiten "die passender en vaderlandslievender zijn", aldus een diplomatiek vertegenwoordiger.

Of deze beleidswijziging het gevolg is van het gebrek aan financiele middelen is allerminst zeker. Enkele maanden geleden werd nog ruim drie miljard gulden uitgegeven voor het herstel van de wegen, verlichting en door de staat gefinancierde toeristische attracties als voorbereiding op de topconferentie van de organisatie van niet-gebonden landen in september. De bijeenkomst werd echter afgelast na indirecte Iraanse dreigementen het gebeuren met militaire middelen te zullen verstoren. Bovendien wordt nu in Bagdad een project ter waarde van 1,7 miljard gulden uitgevoerd om een nieuw waterleidingnet aan te leggen en de telefoon- en elektriciteitsvoorzieningen te verbeteren.

Het uitgavenpatroon van de overheid is hetzelfde gebleven ondanks een drastische vermindering van de olie-inkomsten, die voor het begin van de oorlog een waarde vertegenwoordigden van ruim 60 miljard gulden. De export van olie liep eerst terug als gevolg van de Iraanse aanvallen op Iraakse installaties en daarna door het besluit van Syrie om een oliepijpleiding naar de Middellandse zee te sluiten. In oktober sloot Irak een overeenkomst met Turkije om de pompcapaciteit door een pijpleiding op Turks grondgebied met 30 percent te verhogen. Toch is de uitvoer van olie nog lang niet op het niveau van vóór de oorlog en sabotage-acties zorgen nog voor extra complicaties.

Irak moest al in zijn reserves tasten en ontving 70 miljard gulden van Saoedi-Arabie, Kuweit en de Verenigde Arabische Emiraten om de oorlog te bekostigen en de economische projecten te kunnen voortzetten.

"Als er een oorlog aan de gang is dan zeker niet hier", zei een Scandinavische zakenman die deelnam aan de internationale handelstentoonstelling in november. Dat is de indruk die overdag overheerst in de stad. Een gedeeltelijke verduistering van de straten gedurende de nacht is de sterkste herinnering dat het gewapende conflict dichtbij is en voortduurt. (UPI/ANP).

Stagnering economie VS in derde kwartaal

WASHINGTON — Er is in het derde kwartaal van dit jaar geen verandering gekomen in het Bruto nationaal product (BNP) van de Verenigde Staten, zo heeft het Amerikaanse ministerie van Handel gisteren bekendgemaakt. Het ministerie herziet hiermee een eerdere, voorlopige raming volgens welke het BNP in het derde kwartaal reeel was toegenomen met 0,8 procent.

Het Amerikaanse BNP is in het eerste kwartaal verminderd met 5,3 procent op jaarbasis. In het tweede kwartaal was er een reele economische groei van 2,1 procent op jaarbasis.

Het lot van Salvadoriaanse vluchtelingen in Hondurese kampen

VANUIT HET PIEP-kleine vliegtuigje dat ons naar het vluchtelingenkamp Colomoncaqua brengt, zo'n 300 km van de hoofdstad van Honduras langs de grens met El Salvador, lijkt het gebied op het bekende sprookje uit de Neckermannfolder. Veel groen, uitgestrekte bossen, grillige bergketens, diepe valleien en talloze watervalletjes en riviertjes die er als witte strepen doorheen kronkelen.

Eenmaal geland in de jungle maakt de werkelijkheid korte metten met het sprookje. Bij het uitstappen zien we hoe een man letterlijk uit een jeep wordt gesleept. Zijn rug zit geheel onder het bloed en hij verliest voortdurend het bewustzijn. Omdat er in de wijde omtrek geen ziekenhuis is wordt hij afgevoerd. Een hulpverlener en de piloot sjorren hem zo goed mogelijk vast. Op 50 meter afstand kijken twee zwaar bewapende Hondurese soldaten onverschillig toe. Ze zijn even groot als de geweren die op hun schouders rusten. Na de piloot te hebben bedankt stappen wij in een jeep die ons naar het dorpje Colomoncaqua zal brengen, zo'n 5 km van de grens met El Salvador.

De 20 km lange tocht verloopt moeizaam: mede vanwege de zware slagregens zijn de karrepaden praktisch onbegaanbaar. De rit neemt anderhalf uur in beslag en dan te bedenken dat de zwaar gewonde man een paar uur geleden dezelfde tocht heeft gemaakt. Naarmate de grens met El Salvador dichterbij komt krijgt het begrip gemilitariseerde zone, tot nu toe een abstractie voor ons, meer inhoud. Met alle grimmigheid van dien.

Steeds vaker komen we militaire voertuigen tegen en passeren we zwaar bewapende soldaten. Het aantal prikkeldraadversperringen en bordjes met het opschrift Verboden toegang neemt toe.

Ongeveer 10 km voor de plaats van bestemming worden we aangehouden. Onze gids legt de soldaten uit wie we zijn en waar we naar toe moeten. Om indruk te maken wijst hij er voortdurend op dat we iets te maken hebben met het Europese parlement. Het mag niet baten. Onze paspoorten worden meegenomen voor controle en overleg. Na een tijdje verschijnt een officier. We mogen alleen verder als we beloven ons na aankomst in het dorpje binnen een uur bij de plaatselijke commandant te melden.

NOOIT GEHOORD

Colomoncaqua blijkt een troosteloze negorij te zijn, een verzameling armoedige huisjes. Onbegaanbare karresporen, doelloos rondhangende mannen, zwaar bewapende soldaten en een gigantische kerk die elk moment in elkaar kan storten. De commandant blijkt er niet te zijn. Zijn plaatsvervanger is niet al te vriendelijk. Van het Europees parlement heeft hij nog nooit gehoord en hij wil er ook niets van horen.

Pas na een persoonlijke borgstelling van onze gids voor ons doen en laten schrijft hij een vodje papier uit dat ons toegang tot de kampen verschaft. Dit vodje moeten wij voortdurend bij ons dragen. Het is slechts 24 uur geldig. Als we het niet bij ons hebben en we worden aangehouden kan er van alles met ons gebeuren, meldt hij nog met een blik van verstandhouding.

Een uur na aankomst rijden we in een jeep naar de kampen. Het zijn er in totaal zeven, een kamp heet ironisch genoeg Las Vegas. Treuriger kan het al niet. In totaal bevinden zich hier zo'n 6000 vluchtelingen. Ze komen allen uit El Salvador. Velen zitten er al twee jaar. Zonder uitzondering zijn het arme boeren die op de vlucht zijn geslagen voor het militaire geweld in hun land. Militair geweld, dat niet alleen de burgeroorlog omvat.

Tachtig procent is jonger dan 14 en ouder dan 55 jaar. De verklaring hiervoor is even simpel als macamber: het overgrote deel van de leeftijdsgroep van 14 tot 55 jaar, met name de jongere mannen, is vermoord. En degenen die nog leven hebben zich doorgaans aangesloten bij het verzet. Op weg naar het kamp neemt de militaire intimidatie toe. Drie keer worden we uitvoerig gecontroleerd. De sfeer is vijandig. We horen hen denken: wat moeten die snoeshanen hier. Uitvoerig worden we bekeken en getaxeerd. Het vodje papier doet echter wonderen. De kampen zelf bestaan uit een verzameling armoedige tenten, waar zo'n 15 mensen doorgaans bij elkaar wonen.

De beschikbare terreinen zijn klein. De tenten staan dicht op elkaar, het krioelt er van de kinderen. We worden begroet door twee kampoudsten die verantwoordelijk zijn voor de dagelijkse gang van zaken. Zo'n 500 meter verderop op een heuvel staan twee soldaten. Een heeft een verrekijker in zijn handen, waarmee hij onze bewegingen volgt. In de loop van de dag bezoeken we zes kampen. De armoede is onbeschrijfelijk. Het merendeel van de kinderen heeft opgezette buiken: hongeroedeem.

Volgens een schatting van een arts is 90 procent van de vluchtelingen ondervoed. Tuberculose, malaria, bronchitis, astma, oogziekten en diarree komen op grote schaal voor. Medicamenten zijn er bijna niet. We ontmoeten een Duitse vrijwilliger, een arts die ons de voorraad geneesmiddelen laat zien. Zelfs de meest simpele middelen, zoals peniäline, verband, injectienaalden en ontsmettingsstoffen ontbreken. De man staat voor een onmogelijke opgave. Ergens in een hutje ligt een oude vrouw te rillen van de malaria. Ze kijkt ons wazig aan.

We weten niet wat we moeten doen. De arts ook niet. Tot overmaat van ramp hebben de militairen de order uitgevaardigd dat de hulpverleners inclusief de artsen om vier uur 's middags de kampen moeten verlaten en pas de volgende morgen terugkeren. Als er zich 's avonds of 's nachts een noodsituatie voordoet kan geen arts er dus bij. Vaak betekent dit dat kinderen en volwassenen onnodig sterven. Voorts kampen veel volwassenen met psychische problemen, na alles wat zij in El Salvador hebben doorgemaakt en wat hun nu overkomt. Ook hieraan kan niets worden gedaan.

Het dagelijks leven in het kamp blijkt onderworpen te zijn aan tal van door de militairen opgelegde restricties die vaak absurde vormen aannemen. De kampoudsten vertellen ons dat het ten strengste verboden is zich meer dan vijftig meter van het kamp te verwijderen.

VOLGELVRIJ

Wie dat toch doet is vogelvrij en overgeleverd aan de willekeur van de soldaten. Met name voor kinderen levert deze bepaling nogal eens problemen op, omdat zij al spelenderwijs deze grens dreigen te vergeten. Daarnaast mogen in de kampen geen broeken en schoenen voor volwassenen worden gemaakt en ook mogen deze spullen niet van buitenaf worden aangevoerd. Dit alles om te voorkomen dat de vluchtelingen broeken en schoenen aan de guerrilleros over de grens geven. Alsof hiermee de revolutie kan worden gewonnen. De controle hierop is streng.

Herhaaldelijk vallen groepen soldaten het kamp binnen om te kijken of deze bepaling wordt nageleefd. Het contact tussen de kampen onderling die doorgaans ongeveer 1 kilometer van elkaar liggen is ten strengste verboden. Sommige familie- en gezinsleden hebben elkaar al meer dan twee jaar niet gezien. Afhankelijk van de willekeur van de plaatselijke commandant mogen de vluchtelingen vanaf een bepaald tijdstip de tenten niet meer verlaten.

Soms kan dat vier uur 's middags zijn, soms een hele dag. Ergens aan het eind van het tweede kamp staan zo'n dertig volwassenen en kinderen ietwat onwennig bij elkaar. Een aantal van hen is bezig een provisorische tent op te zetten. Een paar meter verderop ligt een doodzieke vrouw op een zelfgemaakte draagbaar. Naast haar zit een uitgeputte vrouw die hoogzwanger is. Ze zijn net aangekomen uit El Salvador. Een oudere man vertelt ons dat ze drie nachten achter elkaar hebben gelopen.

Overdag moesten ze zich schuilhouden voor de laag overkomende vliegtuigen en de rondtrekkende soldaten die de laatste tijd o.m. een spoedcursus in moord en terreur hebben gekregen van de elitetroepen van ex-dictator Somoza. Als we hem vragen hoe de situatie in El Salvador momenteel is zwijgt hij lange tijd. Als we willen opstappen gebaart hij opeens naar de grens en zegt: er zijn daar meer doden dan levenden. Daarna haalt hij berustend zijn schouders op en steekt de schop weer in de grond. De oude vrouw kijkt ons verdwaasd na.

Naarmate de dag vordert breekt het ijs. Ondanks alle ellende is het improvisatietalent opmerkelijk en de stemming beslist niet neerslachtig.

Alle kampen zijn op dezelfde manier georganiseerd. Er is een gezondheidscentrum, een centrale keuken, een soort atelier voor kleding, scholen voor volwassenen en kinderen in een kraamkamer. In het gezondheidscentrum in een schamele tent vol met gaten krijgen de meest schrijnende gevallen extra voedsel. In de praktijk komt het er op neer dat men wat meer soep en mais krijgt. Het gaat er gedisciplineerd toe.

Iedereen wacht geduldig zijn beurt af. Er zitten overwegend jonge moeders met kleine kinderen die er doorgaans zeer slecht aan toe zijn. De leidster van het centrum staat er op dat we een beker met aangelengde sinaasappelsap drinken. Ofschoon we een aantal keren weigeren blijft zij aandringen. Uiteindelijk accepteren we het aanbod. Beschaamd drinken we de beker leeg.

In een andere tent staat een man van middelbare leeftijd les te geven. Op het schoolbord staan een paar woorden. Het overgrote deel van de vluchtelingen is analfabeet. Hij is een van de weinige boeren die heeft leren lezen en schrijven. Hij heeft nog nooit zulke leergierige pupillen ontmoet. Buiten de tent drukt een oudere vrouw ons haastig een papiertje in de hand.

Het is een verzoek aan het Europese parlement om spijkers en hout. Er zijn geen dooskisten meer en het sterftecijfer ligt hoog. Vandaar. Nu het eerste schriftelijke verzoek over de brug is ontvangen we er nog zo'n 20. Ze worden ons altijd achteraf ergens in een hoekje in de hand gedrukt. Bang als men is dat soldaten het zullen zien. Ontroerende, in onbeholpen taal geschreven verzoeken om de meest normale dingen waarbij wij niet stilstaan. Verzoek om verband, babyzalf, luiers, potloden, schriften, voedsel, geneesmiddelen, kleren enz.

De vluchtelingen raken nu steeds enthousiaster over onze komst. Onze gids vertelt dat zij het bezoek als een geweldige morele steun ervaren. Een vrouw komt op ons af om te zeggen dat ze hoopt dat de buitenwereld eindelijk iets zal horen over de situatie hier. In kamp vijf zingt een compleet kinderkoor begeleid door zelfgemaakte instrumenten ons toe. Kinderen raken ons even aan als blijk van sympathie. Een oude vrouw omhelst ons en begint te huilen.

In de verte boven op een heuvel verschijnt een jeep met militairen. Bij de ingang van het kamp duiken ook soldaten op. De geweren in de aanslag. Zoveel lawaai in het kamp hebben ze nog nooit gehoord. We zien de blikken van de volwassenen verstrakken. Zenuwachtig kijken ze elkaar aan. In hun ogen staat de angst te lezen. Met soldaten hebben ze tot nu toe alleen maar rottigheid meegemaakt. Zowel in El Salvador als Honduras. De kinderen zingen gewoon door.

Uit onze ooghoeken zien we hoe de kampoudsten de situatie uitleggen aan de soldaten. Na wat heen en weer gepraat loopt de soldaat weg. Pakt zijn walky-talky en overlegt met zijn superieur boven op de heuvel. Na een paar minuten zijn alle soldaten weg. Iedereen is opgelucht over deze goede afloop.

Een half uur voor ons vertrek uit het kamp dat ook wij zoals alle buitenstaanders om 16 uur moeten verlaten komt een oude man naar ons toe. In hoog tempo vertelt hij ons over de militaire repressie waaraan de vluchtelingen de laatste maanden bloot staan. Comp met cijfers en data. getuigenis gaat over inva van groepen soldaten, o bedreiging van individu vluchtelingen, over collec strafmaatregelen en opzette vertraging van voedselhulp.

SCHRIKBAREND

We vragen hem ervaringen op papier te zet Zo exact mogelijk. Als we kamp moeten verlaten drukt ons zijn verslag in handen. is bang en smeekt ons het g te verbergen en als we wor aangehouden en gefouilleerd eventueel weg te gooien. verslag is een dorre m daarom niet min schrikbarende aaneenrijg van zinloze pesterij intimidaties en strafmaatregelen. Gero nemen we afscheid.

Honderden mensen kijk ons hoopvol aan en beginne zwaaien. Soms ook te hui Iemand komt ons nog s zeggen dat er de laatste schrikbarend · veel ratten zi 's Avonds in het dorp horen dat die groep militairen deze avond het kamp is binnen vallen. Huiszoeking heeft gedaan. A zelfgemaakte gereedschap heeft meegenomen en iedere een dag huisarrest he opgelegd. Dit alles zond opgaaf van redenen.

Als we de volgende dag in jeep stappen weet nog ste niemand waarom. De soldat hebben geen commentaar. de terugweg naar vliegtuigje worden we opnie twee keer aangehouden. E patrouille wil onze jeep koffers doorzoeken. Met v moeite en gescherm met diplomatiek paspoort weten dit te voorkomen.

Vanuit het vliegtuigje op w naar Tegucigalpa, de hoofdst van Honduras, zien we kampen nog even in een fl liggen. Zesduizend honger mensen kijken ons hoopvol a Hoeveel zullen er n overblijven onder de omstandigheden? Het woord nu aan ons. (Overgenomen 'het NRC handelsblad)

Van de ene hel naar de andere

Het grote aantal vluchtelingen op de wereld heeft er voor gezorgd dat internationaal besloten is tot instelling van het Hoge Commissariaat van de Vluchtelingen. Deze instelling bijvert zich voor het (nood) lot van de honderdduizenden op deze aardbol die hun vertrouwde omgeving achter zich laten in de hoop elders een beter bestaan te leiden.

Aangrijpend waren de beelden van de bootvluchtelingen uit Vietnam die op kleine bootjes de Indische Oceaan opgingen en de gevaren van de zee en de piraten trotseerden op zoek naar een betere toekomst. Velen hebben dit niet overleefd. En als ze al elders voet aan wal konden zetten, dan nog was die de toekomst weinig rooskleurig, ook al mag het dan beter zijn dan hetgeen zij tot dan toe gewend waren geweest.

Ook in het Caribisch gebied is het fenomeen van de bootvluchtelingen bekend geweest. Zie daar de Haitianen die op dezelfde wijze als de Vietnamezen besloten voor veel geld een boottochtje te wagen om het schrikbewind en alle bijkomende ellende in eigen land te ontlopen. Ook van hen zijn er velen omgekomen op de woelige Caribische zee. En kwamen ze op andermans kust aan, dan werden zij als tweederangs burgers behandeld.

Het ontvluchten van eigen land om politieke of sociaal-economische motieven kennen wij dus over de hele wereld. Russische joden willen weg uit de Soviet-Unie. Polen, Tsjechen en Oost-Duitsers moeten vaak halsbrekende toeren uithalen om weg te kunnen. Radeloze Mexicanen, die niet mogen meeprofiteren van de olie-rijkdommen van de staat, zoeken in de Verenigde Staten hun heil, tot grote ergernis van de Amerikanen die zich geen raad weten met de daaruit voortvloeiende sociale problemen. Het rijke buurland Venezuela is voorts toevluchtsoord geworden voor veel Colombianen die illegaal de landsgrenzen overtrekken, de zogeheten "indocumentados".

Op bijgaande pagina worden twee schrijnende voorbeelden gegeven van de lotgevallen van vluchtelingen.

Mevrouw Ien van den Heuvel (lid van de socialistische fractie in het Europese parlement voor de Nederlandse Partij van de Arbeid) en Ad Kooyman bezochten een vluchtelingenkamp van Salvadorianen in Honduras en maakten daar voor het NRC/ Handelsblad een verslag van.

Alice Broeksman schreef over soortgelijke ontberingen van Vietnamezen in de Britse kroon-kolonie Hongkong voor de Haagsche Courant. Weinig opbeurends als je dat allemaal leest over hoe mensen met elkaar omgaan. Dat is iets dat vast staat.

Bootvluchtelingen in quarantaine in Hong Kong

De moesson is met volle kracht losgebarsten; een tyfoon is uitgewoed, nu stroomt het water.

In de natuurlijke haven van Hongkong varen maar weinig schepen uit, wie geen haast heeft blijft aan wal. Aldus Alice Broeksma in de Haagsche Courant. De Chinese kapitein van het bootje gebaart: we moeten snel vertrekken, voordat de moesson het ons helemaal belet. Aan boord is de ver-Chineeste Brit T.H. Bashall, een toezichthouder over de vele kampen voor Vietnamese bootvluchtelingen hier in Hongkong.

Doel van de trip over de woeste zee is een ponton, een half uur varen van Hongkong Island, waarop die nacht weer veertig Vietnamezen zijn aangekomen.

Hongkong, kort geleden nog gastvrije vluchthaven, heeft de grenzen gesloten voor de bootvluchtelingen. Sinds in mei 1975 de vluchtelingenstroom uit het geteisterde land begon, zijn er ruim 100.000 Vietnamezen in Hongkong aangekomen. Veel van hen zijn administratief verwerkt en nu gehuisvest in een ander land. Er is ruim f 100 miljoen uitgegeven aan de vluchtelingenhulp.

Twee jaar geleden nog zei een regeringswoordvoerder in Hongkong: "De Vietnamezen zullen blijven vluchten tot er in het hele land geen boten meer zijn. En Hongkong gaat door met het opvangen tot het eind van de tunnel in zicht is".

Maar zo ver is het nog steeds niet en sinds 2 juli van dit jaar voert de kroonkolonie een andere politiek: Hongkong zal niemand meer accepteren in de tot dusver gebruikte open kampen in de stad, omdat herhuisvesting in andere landen steeds moeilijker is geworden.

De belangrijkste toevluchtslanden - de Verenigde Staten, Canada en Australie - nemen nog maar mondjesmaat vluchtelingen op en ook andere landen hebben de toelatingseisen verzwaard.

GEVANGENISSEN

De regering in Hongkong wil nu de aanhoudende vluchtelingenstroom afremmen door de toekomst na de vlucht uit Vietnam zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Bootvluchtelingen, die nu nog aankomen, verdwijnen na registratie en een korte quarantaine in gesloten kampen: het zijn gevangenissen op Lantau, het grootste eiland binnen Hongkongs territoriale wateren.

Bashall zegt: "We hebben negen van die kampen gereserveerd. In het eerste, Chi Ma Wan, is plaats voor ruim tweeduizend mensen. En het gaat snel: er zitten er alweer veertienhonderd. De kampen hebben strakke regels. Niemand mag naar buiten, dus geen werk meer in de stad buiten het kamp, zoals dat eerst kon omdat we zoveel mogelijk een normaal leven stimuleerden. Er is meer discipline, onrustostokers gaan de cel in.

De kampen vallen nu onder het gevangeniswezen." "Het komt er dus op neer dat de Vietnamezen van de ene gevangenis - Vietnam - in de andere komen, zonder uitzicht op een betere toekomst. Het is een tè slecht alternatief. Wie hier nog komt kan hier voor onbeperkte tijd zitten als geen enkel land hem wil hebben. En als dat eenmaal in Vietnam bekend wordt, verwachten we dat de vluchtelingenstroom eindelijk afneemt. Anders houdt het nooit op. We hebben dit moeten doen omdat de mensen die nu komen al lang geen politieke vluchtelingen meer zijn, maar economische. Vaak ongeschoolden, die we nauwelijks kunnen huisvesten. Daar blijft Hongkong dan mee zitten.

In de kampen in de stad wachten nog twaalfduizend mensen al heel lang op een nieuwe bestemming".

Bashall schreeuwt het boven de herrie van de moesson uit.

Om ons heen een dichte nevel, het is nog harder gaan regenen, de wind wakkert aan. We komen bij de ponton. Het is een platte schuit voor de kust van Stonecutters Island, een goed eind van Hongkong-stad. Dit is de plaats waar nu nieuw aangekomen vluchtelingen het eerst naar toe worden gebracht.

Naast de schuit ligt een politieschip, erachter drie gammele bootjes, maar een paar meter lang. In een van die bootjes is vannacht een groep van veertig Vietnamezen aangekomen.

Ze zitten nu op de schuit met achtentwintig anderen, die een paar dagen terug Hongkong hebben bereikt.

Ze moeten er zes dagen blijven voor registratie en een eerste medisch onderzoek. Dan gaan ze voor onbepaalde tijd naar een van de gesloten kampen.

Een politieman haalde de kapitein van het bootje dat vannacht is aangekomen. Een rillende man op blote voeten, zijn enige bezittingen heeft hij aan: een gescheurde broek en een T-shirt. Hij is arts en spreekt uitstekend Engels. De tolk - een Vietnamese jongen die in Hongkong al drie jaar op herhuisvesting wacht - is niet nodig. De arts vertelt hij met drie families is gevluc Voor heel veel geld hebben een boot te pakken gekregen zoveel mogelijk mensen meegegaan.

Vijf dagen hebben ze er over daan, het weer is vreselijk weest, maar er is niem verdronken. En ze zijn niet o vallen door zeerovers op Zuidchinese Zee, daar waren het bangst voor. De groep h nog aangelegd in de Volk publiek China toen het wee bar werd. Daar kregen ze en water.

HUIDINFECTIE

Op de schuit zitten on lage zeilen van canvas 68 m sen in het duister in elkaar doken.

Er kunnen er 250 op in tot maar het is nu al veel te vol. Regen slaat door de zei niemand praat, er wordt gehoest. Baby's met grote z ren huilen, de arts zegt dat een gevaarlijke huidinfe hebben waar hij nog n aan heeft kunnen doen, om hij geen medicijnen had. zelend komt een oudere naar voren. Hij vraagt wat he Hongkong te wachten staat.

Bij vertrek wist niemand dat Hongkong de zaak h veranderd, een paar me zeggen dat ze toch wel zou zijn gevlucht als ze het hadden geweten, het re en het leven in Vietnam hun geen keus. Maar a ren twijfelen en zijn bang. Er zijn al vluchtelingen, terug willen.

De oudere man trekt een pier tevoorschijn. Het is kopie van een brief van christelijke organisatie in derland. Met veel omhaal w geschreven dat gebeden uit naar de Vietnamese bevol en veel succes verder. Vol wachting vraagt de man: kan dit niet lezen. Maar bete dit dat we naar dat land kunnen?"